

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Opći porezni zakon

Vrijedi od 1. siječnja 2026.

Strojno pročišćen iz: NN 115/2016, NN 106/2018, NN 121/2019, NN 32/2020, NN 42/2020, NN 114/2022, NN 152/2024, NN 151/2025

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/opci-porezni-zakon/

Sadržaj

DIO PRVI	8
Opća odredba	8
Oblici javnih davanja	8
Pojam poreznog tijela	8
Odnos ovoga Zakona prema Zakonu o općem upravnom postupku	8
Primjena poreznih propisa	9
Postupanje poreznih tijela	9
Pravo na očitovanje	9
Obveza čuvanja porezne tajne	9
Obveza postupanja u dobroj vjeri	15
Obvezujuća mišljenja	15
Gospodarski pristup	15
Prividni pravni poslovi	15
Korištenje poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona	15
Oporezivanje inozemnih primitaka	16
DIO DRUGI	16
POGLAVLJE I. POREZNO-PRAVNI ODNOS	16
Porezno-pravni odnos	16
Porezni obveznik	17
Položaj izvanbračne zajednice	17
Porezni broj	17
Opunomoćenik, stručni pomagač i porezni savjetnik	17
Obveze zakonskih zastupnika, upravitelja imovine i osoba s pravom raspolaganja imovinom	18
Zastupnik po službenoj dužnosti	18
POGLAVLJE II. POREZNO-DUŽNIČKI ODNOS	19
Odjeljak 1. OPĆE ODREDBE	19
Pojam porezno-dužničkog odnosa	19
Prava iz porezno-dužničkog odnosa	19
Nastanak prava iz porezno-dužničkog odnosa	19
Podmirenje obveza iz porezno-dužničkog odnosa od solidarnog dužnika i treće osobe	19
Položaj pravnih sljednika	20
Ustup, zalog i pljenidba prava iz porezno-dužničkog odnosa	20
Prestanak prava i obveza iz porezno-dužničkog odnosa	20
Odjeljak 2. ODREDBE O ODGOVORNOSTI	20
Odgovornost zastupanih osoba	20
Odgovornost zastupnika	20
Odgovornost osoba koje vode poslove društva i povezanih osoba	21
Odgovornost članova trgovačkog društva	21
Posebna odgovornost članova trgovačkog društva, osoba koje vode poslove društva i povezanih osoba	22

Odgovornost kod zlouporabe prava	22
Odgovornost za nepodnošenje poreznih prijava	22
Odgovornost za neplaćanje poreza po odbitku	22
Odgovornost za vjerodostojnost poslovnih knjiga	23
Odgovornost preuzimatelja gospodarske cjeline	23
Odgovornost poreznog jamca	23
Odgovornost utajivača poreza i pomagatelja	23
Odjeljak 3. GOSPODARSKA CJELINA I NJEZINA PROCJENA	23
Gospodarska cjelina	23
Pripadnost gospodarske cjeline	24
Utvrđivanje vrijednosti gospodarske cjeline u vlasništvu više osoba	24
Tržišna vrijednost	24
Odjeljak 4. MJESNA ODREĐENOST POREZNOG OBVEZNIKA	24
Prebivalište i uobičajeno boravište za porezne svrhe	24
Odjeljak 5. PODUZETNIK I GOSPODARSKA DJELATNOST	25
Obavljanje gospodarske djelatnosti	25
Zabrana izvršenja platnih transakcija	26
Stalna poslovna jedinica nerezidenta	26
Povezana društva	28
Ovisno i vladajuće društvo	28
Kontrola	29
Povezane osobe	29
Obračun dobiti stalne poslovne jedinice	30
POGLAVLJE III. OPĆE POSTUPOVNE ODREDBE	30
Odjeljak 1. NADLEŽNOST	30
Stvarna nadležnost	30
Stvarna nadležnost poreznih tijela	30
Mjesna nadležnost	31
Mjesna nadležnost više poreznih tijela	31
Promjena mjesne nadležnosti	31
Izuzeće službenika poreznog tijela	31
Odjeljak 2. POREZNI AKTI U POREZNOM POSTUPKU	32
Pojam poreznog akta	32
Oblik i sadržaj poreznog akta	32
Dostava poreznog akta	33
Dostava u inozemstvo	34
Dostavnica	34
Odjeljak 3. POSLOVNE KNJIGE I EVIDENCIJE POREZNIH OBVEZNIKA	35
Obveza izdavanja računa i vođenja poslovnih knjiga i evidencija	35
Računi za gotovinski promet	35
Uporaba računa u elektroničkom obliku	35
Izuzeće od obveze izdavanja računa	36
Opća načela vođenja knjigovodstva i evidencija	36
Knjigovodstvene isprave i evidencije	36

Elektronička obrada podataka	38
Odjeljak 4. SUDJELOVANJE POREZNIH OBVEZNIKA U UTVRĐIVANJU ČINJENIČNOG STANJA.	40
Prijava činjenica bitnih za oporezivanje	40
Sudjelovanje poreznog obveznika u poreznom postupku	40
Posebni status poreznog obveznika.	40
Obveza sudjelovanja poreznog obveznika u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja u inozemstvu	41
Postupanje s računom, vrijednostima i pretincem	41
Odjeljak 5. POREZNA PRIJAVA	41
Obveza podnošenja porezne prijave.	41
Oblik i sadržaj porezne prijave	41
Elektronička komunikacija između poreznih obveznika i poreznog tijela	42
Usmeno zaprimanje porezne prijave i odustanak od porezne prijave	43
Ispravak prijave	43
Odjeljak 6. UTVRĐIVANJE ČINJENICA U POREZNOM POSTUPKU	44
Izvođenje i ocjena dokaza	44
Poziv u službene prostorije	44
Davanje obavijesti	44
Vještačenje.	45
Predočanje isprava	45
Očevid.	46
Stupanje na zemljišta i u prostorije	46
Uskrata obavijesti	46
Uskrata obavijesti kod opasnosti samookrivljanja	47
Uskrata davanja i predočavanja stručnog mišljenja	47
Neposredno rješavanje	47
Dokazivanje u poreznom postupku.	47
Dokazna snaga knjigovodstva	48
Dokazivanje fiducijarnog (povjereničkog) prava	48
Porezni postupak s manjkom robe	48
Procjena porezne osnovice	48
Produljenje roka.	49
Povrat u prijašnje stanje	49
Odjeljak 7. UTVRĐIVANJE POREZA	50
Porezno rješenje	50
Rok za izdavanje rješenja po godišnjoj poreznoj prijavi	50
Posebni slučajevi nedonošenja poreznog rješenja	50
Oblik i sadržaj poreznog rješenja	50
Privremeno porezno rješenje	51
Obračunska prijava	52
Upravni ugovor	52
Prijedlog za sklapanje upravnog ugovora	53

Sadržaj upravnog ugovora	54
Porezna nagodba	54
Sadržaj porezne nagodbe	55
Zaštita prava poreznih obveznika pri poništavanju, ukidanju ili izmjeni poreznog rješenja	55
Rješenje o naplati poreza na osnovi jamstva	55
Plaćanje poreza u posebnim okolnostima	56
Odjeljak 8. POREZNA ZASTARA	56
Zastara	56
Odjeljak 9. PRAVNA POMOĆ U POREZNIM STVARIMA	58
Pojam pravne pomoći u poreznim stvarima	58
Preduvjeti i opseg pružanja pravne pomoći	58
Međunarodna pravna pomoć	58
Obveze tijela državne uprave, područne (regionalne) samouprave i lokalne samouprave	59
Obveze banaka	59
Odjeljak 10. POREZNI NADZOR	59
Pojam poreznog nadzora	59
Ovlaštene osobe za porezni nadzor	59
Dopustivost poreznog nadzora	60
Predmet poreznog nadzora	60
Načelo odabira poreznih obveznika za porezni nadzor	60
Obavijest o poreznom nadzoru	61
Tijek poreznog nadzora	61
Obveza sudjelovanja poreznog obveznika u provedbi poreznog nadzora	62
Postupak u slučaju sumnje na porezno kazneno djelo i prekršaj	62
Izricanje upravnih mjera	62
Pravo poreznog obveznika na obavijest o ishodu poreznog nadzora	63
Zapisnik o poreznom nadzoru	63
Odjeljak 11. PLAĆANJE POREZA I KAMATA PO OSNOVI POREZA	65
Način i vrijeme plaćanja	65
Redoslijed plaćanja	65
Prijeboj	66
Opće odredbe o kamatama	66
Kamata na porezni dug čije je plaćanje odgođeno	67
Prodaja ili otpis poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa	67
Odjeljak 12. SREDSTVA OSIGURANJA NAPLATE POREZNOG DUGA	67
Osiguranje naplate poreznog duga	67
Vrste sredstava osiguranja naplate	67
Napлата iz sredstava osiguranja	68
POGLAVLJE IV. OVRŠNI POSTUPAK	68
Odjeljak 1. OPĆE ODREDBE	68
Pojam ovršnog postupka	68
Načela ovrhe	68

Ovrhovoditelj i ovršenik	68
Obveza ovršenika	69
Ovršna i vjerodostojna isprava	69
Rješenje o ovrsi	69
Žalba i prigovor	70
Ovrha radi naplate poreznog duga	70
Ovrha nad imovinom tijela državne uprave	70
Ovrha na temelju zamolbe	70
Provedba ovrhe	71
Obustava ovrhe	71
Otpis dospjeloga poreznog duga	71
Vođenje sporno naplativih dugovanja u poreznim evidencijama	72
Otpis neznatnog poreznog duga	73
Primjena drugih zakona	73
Odjeljak 2. OVRHA PLJENIDBOM NA POKRETNINAMA, TRAŽBINAMA I DRUGIM IMOVINSKIM PRAVIMA	73
Predmet ovrhe	73
Pljenidba novčanih sredstava ovršenika na računima	74
Pljenidba tražbine ovršenika	74
Nepljenjive tražbine	75
Obveza očitovanja dužnika ovršenika	75
Pljenidba vlasničkih i vjerovničkih vrijednosnih papira (vrijednosnica)	75
Pljenidba tražbine na temelju udjela u kapitalu	76
Pljenidba pokretnina	76
Pokretnine koje se ne mogu plijeniti	76
Prava trećih osoba	77
Zapisnik o popisu i procjeni pokretnina	77
Javna prodaja pokretnina	77
Obavljanje javne prodaje	78
Zapisnik o javnoj prodaji	78
Pljenidba na imovinskim pravima	78
Učinak pljenidbe	78
Prestanak obveze iz poreznog jamstva	79
Provođenje ovrhe nad nekretninama	79
Troškovi ovrhe i osiguranja	79
Odjeljak 3. MJERE OSIGURANJA	79
Pljenidba radi osiguranja naplate	79
POGLAVLJE V. POSEBNE ODREDBE O POSTUPKU UTVRĐIVANJA ZLOUPORABE PRAVA	80
Utvrdjivanje zlorporabe prava u porezno-dužničkom odnosu	80
Ovlaštene osobe	80
Dopustivost provedbe postupka utvrđivanja zlorporabe prava	80
Predmet postupka utvrđivanja zlorporabe prava	81
Obavijest o postupku utvrđivanja zlorporabe prava	81

Zapisnik o utvrđivanju zlouporabe prava	82
POGLAVLJE VI. PRAVNI LIJEK	82
Dopustivost i podnošenje žalbe	82
Pravo na podnošenje žalbe	83
Žalbeni rok	83
Podnošenje žalbe	83
Postupanje prvostupanjskog tijela po žalbi	83
Tijelo nadležno za rješavanje o žalbi	84
Sudionici žalbenog postupka	84
Poziv na sudjelovanje u postupku	84
Pravni učinak žalbe	84
Odustanak od žalbe	84
Privremeno prekidanje postupka	85
Žalbeni postupak i izvedba dokaza	85
Mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi s upravnim sporom	85
Troškovi postupka	86
POGLAVLJE VII. PREKRŠAJNE ODREDBE	86
Porezni prekršaj	86
Najteži porezni prekršaji	86
Teži porezni prekršaji	88
Lakši porezni prekršaji	89
POGLAVLJE VIII. OVLASTI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE	90
POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	90
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	93

OPĆI POREZNI ZAKON

DIO PRVI

Opća odredba

Članak 1.

Ovaj Zakon uređuje odnos između poreznih obveznika i poreznih tijela koja primjenjuju propise o porezima i drugim javnim davanjima, ako posebnim zakonima o pojedinim vrstama poreza i drugim javnim davanjima nije uređeno drukčije i predstavlja zajedničku osnovu poreznog sustava.

Oblici javnih davanja

Članak 2.

- (1) Javna davanja u smislu ovoga Zakona jesu porezi i druga javna davanja.
- (2) Porezi su novčana davanja i prihod su proračuna koji se koristi za podmirivanje proračunom utvrđenih javnih izdataka. Trošarine se smatraju porezima.
- (3) Drugim javnim davanjima smatraju se carine, pristojbe, doprinosi, naknade za koncesije, novčane kazne za porezne prekršaje i sva davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela.
- (4) Carina je novčano davanje koje se plaća pri uvozu i izvozu.
- (5) Pristojbe su novčana davanja koja se plaćaju za određenu činidbu ili za korištenje određenoga javnog dobra.
- (6) Doprinosi su novčana davanja koja se plaćaju za korištenje određenih usluga ili ostvarivanja prava.
- (7) Naknada za koncesiju jest javno davanje sukladno zakonu kojim se uređuju koncesije.
- (8) Odredbe ovoga Zakona propisane za poreze na odgovarajući način primjenjuju se i na druga javna davanja (u daljnjem tekstu: porezi) propisana ovim Zakonom, ako ovim Zakonom ili posebnim propisima nije uređeno drugačije.

Pojam poreznog tijela

Članak 3.

Porezno tijelo jest tijelo državne uprave, upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave ili upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u čijem su djelokrugu poslovi utvrđivanja i/ili nadzora i/ili naplate poreza.

Odnos ovoga Zakona prema Zakonu o općem upravnom postupku

Članak 4.

Ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije, na postupanje poreznih tijela primjenjuje se Zakon o općem upravnom postupku.

*Primjena poreznih propisa***Članak 5.**

U postupku oporezivanja primjenjuju se propisi koji su bili na snazi u vrijeme nastanka činjenica na kojima se temelji oporezivanje.

*Postupanje poreznih tijela***Članak 6.**

- (1) Porezno tijelo dužno je zakonito utvrđivati sva prava i obveze iz porezno-pravnog odnosa.
- (2) Porezno tijelo dužno je utvrđivati sve činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, pri čemu je s jednakom pažnjom dužno utvrditi i one činjenice koje idu u prilog poreznog obveznika. Koje će se radnje u postupku poduzimati i u kojem opsegu, određuje porezno tijelo.
- (3) Porezno tijelo treba porezne obveznike poticati na podnošenje poreznih prijava. Porezno tijelo dužno je upozoriti sudionike porezno-pravnog postupka na njihova prava i obveze u postupku.
- (4) Porezno tijelo dužno je uspostaviti sustav informiranja koji će poreznim obveznicima omogućavati jedinstven, suvremen i što lakši pristup informacijama, objavljujući na svojim mrežnim stranicama porezne propise i njihove izmjene i dopune.
- (5) Ako porezni obveznik predaje ispravu na stranom jeziku i pismu koje nije u službenoj uporabi kod poreznog tijela, porezno tijelo odredit će rok u kojem će porezni obveznik dostaviti ovjereni prijevod isprave na hrvatski jezik i latinično pismo.
- (6) Ako porezni obveznik ne dostavi ovjereni prijevod iz stavka 5. ovoga članka u određenom roku, porezno tijelo prevest će isprave o trošku poreznog obveznika.

*Pravo na očitovanje***Članak 7.**

Prije donošenja poreznog akta kojim se utvrđuju prava i obveze poreznog obveznika, porezno tijelo mora poreznom obvezniku omogućiti očitovanje o činjenicama i okolnostima koje su bitne za donošenje poreznog akta.

*Obveza čuvanja porezne tajne***Članak 8.**

- (1) Porezno tijelo dužno je kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže, kao i podatke koje razmjenjuje s drugim državama u poreznim stvarima.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ne smatra se poreznom tajnom:
 1. podatak o datumu upisa u sustav poreza na dodanu vrijednost ili ispisa iz sustava poreza na dodanu vrijednost
 2. podatak o poreznim obveznicima koji su davali lažne podatke s namjerom umanjevanja svoje ili tuđe obveze poreza na dodanu vrijednost (kružne prijave

poreza na dodanu vrijednost) ako je to utvrđeno u porezno-pravnom postupku.

(3) Obveza čuvanja porezne tajne iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na sve službene osobe poreznog tijela, vještake i druge osobe koje su uključene u porezni postupak.

(4) Obveza čuvanja porezne tajne je povrijeđena ako se činjenice navedene u stavku 1. ovoga članka neovlašteno koriste ili objave.

(5) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena:

1. ako se poreznom jamcu omogućí uvid u podatke o poreznom obvezniku bitne za njegov odnos prema poreznom obvezniku
2. ako se članove društva osoba upozna s činjenicama bitnima za oporezivanje društva
3. ako se iznose podaci tijekom poreznog, prekršajnog, kaznenog ili sudskog postupka
4. ako se iznose podaci uz pristanak osobe na koju se ti podaci odnose
5. ako se iznose podaci za potrebe naplate poreznog duga
6. ako se podaci daju na zahtjev drugog javnopravnog tijela koje po službenoj dužnosti traži podatke nužne za ostvarivanje prava pred tim tijelom povodom zahtjeva stranke u postupku, a koje bi inače stranka trebala sama pribaviti
7. ako ustrojstvene jedinice Ministarstva financija međusobno dostavljaju podatke koji mogu biti od utjecaja na utvrđivanje prava i obveza poreznih obveznika
8. ako se podaci daju u skladu s postupcima propisanim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugim međunarodnim ugovorima u poreznim stvarima koji su u primjeni u Republici Hrvatskoj
9. ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom za pružanje i dobivanje pravne pomoći i
10. ako se podaci daju sukladno zakonu kojim se uređuje administrativna suradnja u području poreza.

(6) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena u slučaju kada porezno tijelo bez posebnog zahtjeva dostavlja drugom javnopravnom tijelu podatke za koje je saznalo tijekom vođenja poreznog postupka, ako postoji sumnja u postojanje kaznenog djela, kršenje zakona ili drugog propisa za čije je provođenje nadležno neko drugo javnopravno tijelo.

(7) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim mrežnim stranicama popis dospjelih i neplaćenih dugova po osnovi poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit, poreza na dohodak i prireza, doprinosa za obvezna osiguranja, trošarina, posebnih poreza, poreza na promet nekretnina, iznosa na ime naknade za koncesiju te carina, ako je ukupni iznos duga:

1. veći od iznosa 13.272,28 eura za fizičke osobe koje obavljaju djelatnost
2. veći od iznosa 39.816,84 eura za pravne osobe i
3. veći od iznosa 1990,84 eura za sve ostale porezne obveznike.

(8) Popis dospjelih, a neplaćenih dugova iz stavka 7. ovoga članka objavit će se 31. listopada svake godine.

(9) Popis iz stavka 7. ovoga članka sadržava: ime i prezime ili naziv poreznog obveznika, godinu rođenja fizičke osobe, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe, iznos duga po vrsti poreza te ukupni iznos duga. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinca: nog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja fizičke osobe i ime roditelja fizičke osobe. Pregled poreznih obveznika za koje je utvrđeno da nisu porezni obveznici koji se nalaze na popisu objavljuje se na mrežnim stranicama Porezne uprave. Porezna uprava može za porezne obveznike s popisa iz stavka 7. ovoga članka iznijeti podatke o poduzetim mjerama izvršnog postupka.

(10) Iznimno od stavaka 7. i 9. ovoga članka, popis neće sadržavati podatke o dugovima poreznih obveznika kojima je porezno tijelo odobrilo odgodu ili obročno plaćanje duga ili reprogramiranje naplate poreznog duga, ili je pravomoćnim rješenjem o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi utvrđeno da se dug reprogramira ili je potvrđen plan restrukturiranja u predstečajnom postupku, ili je sukladno posebnom propisu o stečaju potrošača sklopljen izvansudski sporazum, odnosno sudska nagodba na pripremnom ročištu.

(11) Iznimno, obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava i Carinska uprava bez pristanka poreznog obveznika objavljuje u sredstvima javnog priopćavanja i na svojim mrežnim stranicama podatke potrebne radi ispravljanja netočnih ili nepotpunih informacija u slučaju ako je netočne ili nepotpune informacije porezni obveznik izravno ili neizravno dostavio sredstvima javnog priopćavanja.

(12) U izračun visine duga iz stavka 7. ovoga članka uzima se stanje duga po osnovama za koje je propisana objava dospjelih i neplaćenih dugova na zadnji dan u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i neplaćenih dugova, umanjen za uplate i preplate do dana obrade podataka. Ako zadnji dan u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i neplaćenih dugova pada na neradni dan ili dane blagdana, u izračun se uzima stanje duga na prvi sljedeći radni dan.

(13) Porezni obveznici koji nakon objave popisa u cijelosti podmire dugovanja s osnova dugova iz stavka 7. ovoga članka brišu se s popisa. Na popisu dospjelih i neplaćenih dugova posebnim oznakama i porukama obilježavaju se porezni obveznici koji nakon objave popisa ne podmire dugovanja iz stavka 7. ovoga članka u cijelosti, već je nakon podmirenja dijela dugovanja njegov nepodmireni iznos manji od iznosa koji je kriterij za objavu popisa.

(14) Na popisu dospjelih i neplaćenih dugova dužnika navodi se kao napomena da su u odnosu na dužnika od strane Porezne uprave provedene dodatne mjere radi provjere mogućih elemenata prikrivanja imovine i izbjegavanja plaćanja poreznog duga.

(15) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija, Porezna uprava jednom godišnje daje upravnom tijelu jedinice lokalne ili područ-

ne (regionalne) samouprave nadležnom za proračun i financije analitičke podatke o naplati lokalnih poreza koji pripadaju jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave, čija je naplata povjerena Poreznoj upravi sukladno propisu kojim se uređuju lokalni porezi.

(16) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija, Porezna uprava periodično daje upravnom tijelu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave nadležnom za proračun i financije podatke o naplati poreza na dohodak koji pripadaju jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave sukladno propisu kojim se uređuje raspodjela prihoda od poreza na dohodak.

(17) Podaci iz stavaka 15. i 16. ovoga članka daju se u svrhu praćenja naplate prihoda i primitaka iz nadležnosti jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, uplate u proračun i evidentiranja u proračunu sukladno propisu kojim se uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna te se u druge svrhe ne mogu koristiti.

(18) Podaci iz stavka 15. ovoga članka odnose se na: OIB, ime i prezime ili naziv poreznog obveznika te podatke o obvezama, uplatama i dospelom dugovanju po pojedinoj vrsti lokalnog poreza.

(19) Ovlaštene osobe jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave kojima će biti omogućen pristup podacima iz stavaka 15. i 16. ovoga članka u svrhu propisanu stavkom 17. ovoga članka obvezne su čuvati te podatke kao poreznu tajnu sukladno odredbama ovoga članka.

(20) Ministar financija pravilnikom propisuje opseg i vrstu podataka iz stavka 16. ovoga članka te rokove i način dostave podataka iz stavaka 15. i 16. ovoga članka.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Na članak 8. stavke 15., 16., 17., 18., 19. i 20. ovoga Zakona odnosi se članak 1. akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 151/2025. Izmjena je unesena u tekst iznad. Prije toga akta članak 8. glasilo je:

Obveza čuvanja porezne tajne

Članak 8.

(1) Porezno tijelo dužno je kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže, kao i podatke koje razmjenjuje s drugim državama u poreznim stvarima.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ne smatra se poreznom tajnom:

1. podatak o datumu upisa u sustav poreza na dodanu vrijednost ili ispisa iz sustava poreza na dodanu vrijednost
2. podatak o poreznim obveznicima koji su davali lažne podatke s namjerom umanjenja svoje ili tuđe obveze poreza na dodanu vrijednost (kružne prijave poreza na dodanu vrijednost) ako je to utvrđeno u porezno-pravnom postupku.

(3) Obveza čuvanja porezne tajne iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na sve službene osobe poreznog tijela, vještake i druge osobe koje su uključene u porezni postupak.

(4) Obveza čuvanja porezne tajne je povrijeđena ako se činjenice navedene u stavku 1. ovoga članka neovlašteno koriste ili objave.

(5) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena:

1. ako se poreznom jamcu omogućiti uvid u podatke o poreznom obvezniku bitne za njegov odnos prema poreznom obvezniku
2. ako se članove društva osoba upozna s činjenicama bitnima za oporezivanje društva
3. ako se iznose podaci tijekom poreznog, prekršajnog, kaznenog ili sudskog postupka
4. ako se iznose podaci uz pisani pristanak osobe na koju se ti podaci odnose
5. ako se iznose podaci za potrebe naplate poreznog duga
6. ako se podaci daju na zahtjev drugog javnopravnog tijela koje po službenoj dužnosti traži podatke nužne za ostvarivanje prava pred tim tijelom povodom zahtjeva stranke u postupku, a koje bi inače stranka trebala sama pribaviti
7. ako ustrojstvene jedinice Ministarstva financija međusobno dostavljaju podatke koji mogu biti od utjecaja na utvrđivanje prava i obveza poreznih obveznika
8. ako se podaci daju u skladu s postupcima propisanim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugim međunarodnim ugovorima u poreznim stvarima koji su u primjeni u Republici Hrvatskoj
9. ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom za pružanje i dobivanje pravne pomoći i
10. ako se podaci daju sukladno zakonu kojim se uređuje administrativna suradnja u području poreza.

(6) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena u slučaju kada porezno tijelo bez posebnog zahtjeva dostavlja drugom javnopravnom tijelu podatke za koje je saznalo tijekom vođenja poreznog postupka, ako postoji sumnja u postojanje kaznenog djela, kršenje zakona ili drugog propisa za čije je provođenje nadležno neko drugo javnopravno tijelo.

(7) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim mrežnim stranicama popis dospjelih i neplaćenih dugova po osnovi poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit, poreza na dohodak i prireza, doprinosa za obvezna osiguranja, trošarina, posebnih poreza, poreza na promet nekretnina, iznosa na ime naknade za koncesiju te carina, ako je ukupni iznos duga:

1. veći od iznosa 13.272,28 eura za fizičke osobe koje obavljaju djelatnost
2. veći od iznosa 39.816,84 eura za pravne osobe i
3. veći od iznosa 1990,84 eura za sve ostale porezne obveznike.

(8) Popis dospjelih, a neplaćenih dugova iz stavka 7. ovoga članka objavit će se 31. listopada svake godine.

(9) Popis iz stavka 7. ovoga članka sadržava: ime i prezime ili naziv poreznog obveznika, godinu rođenja fizičke osobe, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe, iznos duga po vrsti poreza te ukupni iznos duga. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja fizičke osobe i ime roditelja fizičke osobe. Pregled poreznih obveznika za koje je utvrđeno da nisu porezni obveznici koji se nalaze na popisu objavljuje se na mrežnim stranicama Porezne uprave. Porezna uprava može za porezne obveznike s popisa iz stavka 7. ovoga članka iznijeti podatke o poduzetim mjerama ovršnog postupka.

(10) Iznimno od stavaka 7. i 9. ovoga članka, popis neće sadržavati podatke o dugovima poreznih obveznika kojima je porezno tijelo odobrilo odgodu ili obročno plaćanje duga ili reprogramiranje naplate poreznog duga, ili je pravomoćnim rješenjem o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi utvrđeno da se dug reprogramira ili je potvrđen plan restrukturiranja u predstečajnom postupku, ili je sukladno posebnom propisu o stečaju potrošača sklopljen izvansudski sporazum, odnosno sudska nagodba na pripremnom ročištu.

(11) Iznimno, obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava i Carinska uprava bez pristanka poreznog obveznika objavljuje u sredstvima javnog priopćavanja i na svojim mrežnim stranicama podatke potrebne radi ispravljanja netočnih ili nepotpunih informacija u slučaju ako je netočne ili nepotpune informacije porezni obveznik izravno ili neizravno dostavio sredstvima javnog priopćavanja.

(12) U izračun visine duga iz stavka 7. ovoga članka uzima se stanje duga po osnovama za koje je propisana objava dospjelih i neplaćenih dugova na zadnji dan u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i neplaćenih dugova, umanjen za uplate i preplate do dana obrade podataka. Ako zadnji dan u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i neplaćenih dugova pada na neradni dan ili dane blagdana, u izračun se uzima stanje duga na prvi sljedeći radni dan.

(13) Porezni obveznici koji nakon objave popisa u cijelosti podmire dugovanja s osnova dugova iz stavka 7. ovoga članka brišu se s popisa. Na popisu dospjelih i neplaćenih dugova posebnim oznakama i porukama obilježavaju se porezni obveznici koji nakon objave popisa ne podmire dugovanja iz stavka 7. ovoga članka u cijelosti, već je nakon podmirenja dijela dugovanja njegov nepodmireni iznos manji od iznosa koji je kriterij za objavu popisa.

(14) Na popisu dospjelih i neplaćenih dugova dužnika navodi se kao napomena da su u odnosu na dužnika od strane Porezne uprave provedene dodatne mjere radi pro-

vjere mogućih elemenata prikrivanja imovine i izbjegavanja plaćanja poreznog duga.

Primjenu izmjene članka 8. stavaka 15., 16., 17., 18., 19. i 20. ovoga Zakona taj akt uređuje odredbom koja glasi:

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2026., osim članka 8. stavaka 15. do 20. koji su dodani člankom 1. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.

Obveza postupanja u dobroj vjeri

Članak 9.

- (1) Sudionici porezno-pravnog odnosa dužni su postupati u dobroj vjeri.
- (2) Postupanje u dobroj vjeri znači savjesno i pošteno postupanje u skladu sa zakonom.
- (3) Ministar financija pravilnikom propisuje način postupanja u dobroj vjeri.

Obvezujuća mišljenja

Članak 10.

- (1) Porezno tijelo ovlašteno je na pisani zahtjev poreznog obveznika donijeti obvezujuće mišljenje o poreznom tretmanu budućih i namjeravanih transakcija, odnosno poslovnih događaja i djelatnosti poreznog obveznika.
- (2) Troškove izdavanja obvezujućih mišljenja u cijelosti snosi porezni obveznik.
- (3) Ministar financija pravilnikom će propisati način primjene, rokove i iznose troškova izdavanja obvezujućih mišljenja.

Gospodarski pristup

Članak 11.

- (1) Porezne činjenice utvrđuju se prema njihovoj gospodarskoj biti.
- (2) Ako je prihod, dohodak, dobit ili druga procjenjiva korist ostvarena bez pravne osnove, porezno tijelo utvrdit će poreznu obvezu u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuje pojedina vrsta poreza.
- (3) Ako je u kaznenom ili prekršajnom postupku pravomoćnom odlukom izrečeno oduzimanje imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom, porezni akt kojim je utvrđena porezna obveza poništiti će se na zahtjev poreznog obveznika u visini oduzete imovinske koristi u kaznenom ili prekršajnom postupku.

Prividni pravni poslovi

Članak 12.

Ako se prividnim pravnim poslom prikriva neki drugi pravni posao, tada je osnova za utvrđivanje porezne obveze prikriveni pravni posao.

Korištenje poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona

Članak 12.a

- (1) Porezni obveznik koji ostvaruje porezne pogodnosti koristeći porezni sustav kroz organizacijske oblike koji su oporezivi nižim propisanim poreznim stopama,

a koji nisu bili namijenjeni za određenu skupinu poreznih obveznika, smatrat će se da koristi porezne pogodnosti protivno svrsi zakona, osobito u slučaju kada:

1. isplatitelj primitka za posao koji ima obilježja nesamostalnog rada ugovara s poreznim obveznikom druge načine za obavljanje posla ili koristi organizacijske oblike koji su oporezivi nižim poreznim stopama
 2. poduzetnik organizacijski oblik u kojem posluje učestalo mijenja, odnosno za svaki ugovoreni posao koristi jedan organizacijski oblik koji zatim zamjenjuje drugim, a koji je oporeziv nižim poreznim stopama ili izbjegava ispunjavanje drugih poreznih obveza
 3. poduzetnik koristi povezana društva s isključivom svrhom korištenja niže porezne stope radi izbjegavanja plaćanja poreza ili smanjenja porezne obveze.
- (2) U slučajevima iz stavka 1. točke 1. ovoga članka za porezne obveze koje će se obračunati kao da tih opisanih korištenja poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona nije bilo, odgovara porezni obveznik koji se u tom odnosu smatra posloprimcem, a isplatitelj primitka koji se u tom odnosu smatra poslodavcem odgovara kao jamac platac.
- (3) Utvrđeni doprinosi pripisuju se osnovi osiguranja poreznog obveznika/posloprimca pri nadležnim zavodima.
- (4) U slučajevima iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga članka za porezne obveze koje će se obračunati kao da tih opisanih korištenja poreznih pogodnosti protivno svrsi zakona nije bilo, odgovara fizička osoba koja stvarno upravlja svim povezanim društvima, a povezana društva odgovaraju za porezne obveze kao jamci platci.
- (5) Obilježja nesamostalnog rada iz stavka 1. točke 1. ovoga članka određuju se u skladu s propisom kojim se uređuje porez na dohodak.

Oporezivanje inozemnih primitaka

Članak 12.b

- (1) Iznimno od posebnih propisa kojima se regulira porez na dohodak i doprinose, poreznom obvezniku koji dobrovoljno prijavi inozemni primitak radi plaćanja dužnih poreza i doprinosa, porezna obveza nastaje danom prijave inozemnog primitka, bez obzira na to kada su primici iz inozemstva ostvareni.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se kada porezno tijelo pokreće postupak oporezivanja inozemnih primitaka po službenoj dužnosti.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I.

POREZNO-PRAVNI ODNOS

Porezno-pravni odnos

Članak 13.

- (1) Porezno-pravni odnos u smislu ovoga Zakona jest odnos između poreznog tijela i poreznog obveznika koji obuhvaća njihova prava i obveze u poreznom postupku.

(2) Sudionici porezno-pravnog odnosa jesu porezno tijelo i porezni obveznik te osobe koje prema odredbama ovoga Zakona jamče za plaćanje poreza.

Porezni obveznik

Članak 14.

Porezni obveznik je svaka osoba koja je kao takva određena zakonom kojim se uređuje pojedina vrsta poreza.

Položaj izvanbračne zajednice

Članak 15.

(1) Odredbe ovoga Zakona i drugih poreznih propisa koje se primjenjuju na bračnog druga primjenjuju se i na izvanbračnog druga, životnog partnera i neformalnog životnog partnera.

(2) Postojanje statusa iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju nadležna tijela prema odredbama posebnih propisa.

Porezni broj

Članak 16.

(1) Poreznim brojem za potrebe oporezivanja smatra se osobni identifikacijski broj propisan posebnim zakonom.

(2) Porezna uprava koristi osobni identifikacijski broj za povezivanje i objedinjavanje podataka iz službenih evidencija koje vode javnopravna tijela te podataka prikupljenih na drugi način o imovini koju posjeduje fizička osoba.

Opunomoćenik, stručni pomagač i porezni savjetnik

Članak 17.

(1) Porezni obveznik može imati opunomoćenika, stručnog pomagača i poreznog savjetnika.

(2) Opunomoćenik je osoba koja zastupa poreznog obveznika u okviru dobivene punomoći i u njegovo ime može poduzimati radnje u poreznom postupku.

(3) Stručni pomagač je osoba koja nastupa uz nazočnost poreznog obveznika i pomaže mu savjetima. Izjava stručnog pomagača smatra se izjavom poreznog obveznika samo ako porezni obveznik danij izjavi odmah ne proturječi. Stručni pomagač nije ovlašten u ime poreznog obveznika poduzimati radnje u poreznom postupku kao njegov zastupnik.

(4) Porezni savjetnik je osoba koja obavlja poslove savjetovanja poreznog obveznika u poreznom postupku pred poreznim tijelima. Ako nastupa i kao opunomoćenik poreznog obveznika, mora imati punomoć za obavljanje tih poslova. Obavljanje djelatnosti poreznog savjetnika uređuje se posebnim zakonom.

(5) U okviru poreznog nadzora pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost opunomoćenik je stručna osoba iz redova odvjetnika ili poreznih savjetnika.

Obveze zakonskih zastupnika, upravitelja imovine i osoba s pravom raspolaganja imovinom

Članak 18.

- (1) Zakonski zastupnici fizičkih i pravnih osoba i zastupnici ili upravitelji udruženih osoba i imovinskih masa bez pravne osobnosti moraju ispunjavati porezne obveze osoba koje zastupaju.
- (2) Ako udružene osobe bez pravne osobnosti (u daljnjem tekstu: udružene osobe) nemaju zastupnika ili upravitelja, obveze u smislu stavka 1. ovoga članka moraju ispunjavati članovi udruženja. Smatrat će se da je svaki član udruženja porezni obveznik.
- (3) Za imovinske mase bez pravne osobnosti koje nemaju zastupnika ili upravitelja, poreznim obveznicima smatrat će se svi njihovi vlasnici.
- (4) Ako imovinom upravlja druga osoba, smatrat će se poreznim obveznikom za porezne obveze koje proistječu iz imovine kojom upravlja.
- (5) Tko stvarno koristi ili raspolaže tuđom imovinom bez pravne osnove, smatrat će se poreznim obveznikom za porezne obveze koje proistječu iz korištenja ili raspolaganja tom imovinom.

Zastupnik po službenoj dužnosti

Članak 19.

- (1) Porezno tijelo će po službenoj dužnosti postaviti zastupnika:
 1. poreznom obvezniku nepoznatog sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta
 2. nepoznatom vlasniku imovine koja je predmet poreznog postupka.
- (2) Ako je porezni obveznik fizička osoba koja nije poslovno sposobna i nema zakonskog zastupnika, porezno tijelo podnijet će zahtjev nadležnom sudu za postavljanje zastupnika.
- (3) Za zastupnika po službenoj dužnosti može se postaviti porezni savjetnik, odvjetnik ili druga osoba koja ima potrebno stručno znanje za obavljanje zastupanja.
- (4) Zastupnik iz stavka 1. i 2. ovoga članka ima pravo na nagradu i naknadu troškova zastupanja.
- (5) Porezno tijelo ima pravo potraživati od poreznog obveznika povrat sredstava isplaćenih za nagrade i naknadu troškova zastupnika iz stavka 1. i 2. ovoga članka.
- (6) Visinu nagrade i naknadu troškova iz stavka 4. ovoga članka koje utvrđuje i isplaćuje porezno tijelo propisuje pravilnikom ministar financija.

POGLAVLJE II.
POREZNO-DUŽNIČKI ODNOS

ODJELJAK 1.
OPĆE ODREDBE

Pojam porezno-dužničkog odnosa

Članak 20.

- (1) Porezno-dužnički odnos u smislu ovoga Zakona je dio porezno-pravnog odnosa u kojem sudionici porezno-dužničkog odnosa ostvaruju svoja prava i obveze.
- (2) Sudionici porezno-dužničkog odnosa jesu porezno tijelo, porezni obveznik i porezni jamac.

Prava iz porezno-dužničkog odnosa

Članak 21.

- (1) Porezno tijelo u porezno-dužničkom odnosu ima pravo na naplatu:
1. poreza
 2. kamata i novčanih kazni
 3. novčanih činidbi po osnovi odgovornosti iz poreznog jamstva.
- (2) Porezni obveznik ili osoba koja je preplatila porez ili od koje je bez pravne osnove porez naplaćen ima pravo na:
1. povrat preplaćenog poreza ili poreza plaćenog bez pravne osnove
 2. kamate na porez koji je plaćen bez pravne osnove.

Nastanak prava iz porezno-dužničkog odnosa

Članak 22.

- (1) Porezno tijelo u porezno-dužničkom odnosu ima prava iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona od dana dospelosti tražbine po osnovi poreza.
- (2) Porezni obveznik ili druga osoba u porezno-dužničkom odnosu ima prava iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona od dana kada je porezno tijelo primilo od poreznog obveznika ili druge osobe iznos preplaćenog poreza ili poreza plaćenog bez pravne osnove.

Podmirenje obveza iz porezno-dužničkog odnosa od solidarnog dužnika i treće osobe

Članak 23.

- (1) Obveze iz porezno-dužničkog odnosa za poreznog obveznika mogu podmiriti i treće osobe.
- (2) Osobe od kojih svaka ima obvezu podmiriti isti porezni dug jesu solidarni dužnici. Svaki solidarni dužnik obavezan je podmiriti cjelokupni porezni dug. Porezno tijelo odlučuje od kojeg će solidarnog dužnika naplatiti porezni dug i u kojoj visini.
- (3) Ispunjenjem obveze jednoga solidarnog dužnika prestaje porezno-dužnički odnos svih solidarnih dužnika.

*Položaj pravnih sljednika***Članak 24.**

- (1) Univerzalni pravni sljednik u cijelosti preuzima pravni položaj pravnog prednika, osim obveza po osnovi izrečenih novčanih kazni pravnom predniku.
- (2) Nasljednici su dužni platiti obveze iz porezno-dužničkog odnosa do visine vrijednosti naslijeđene imovine, osim obveza po osnovi izrečenih novčanih kazni ostavitelju.
- (3) Vrijednost naslijeđene imovine utvrđuje porezno tijelo na osnovi tržišnih cijena.
- (4) Od dana smrti poreznog obveznika do trenutka izvršnosti rješenja o pravnim sljednicima ne teče zastara za dug ostavitelja u trenutku smrti.

*Ustup, zalog i pljenidba prava iz porezno-dužničkog odnosa***Članak 25.**

- (1) Prava iz porezno-dužničkog odnosa, kao što su pravo na povrat poreza, pravo na povrat iznosa koji je na ime poreza za poreznog obveznika platio porezni jamac i pravo na povrat kamata, mogu se ustupiti, založiti i zaplijeniti.
- (2) Ustupatelj prava iz stavka 1. ovoga članka dužan je dostaviti ugovor o ustupu poreznom tijelu u roku od tri dana od dana njegova sklapanja.
- (3) Ugovor o ustupu obvezujući je za porezno tijelo, osim ako se nad ustupateljem prava provodi ovrha.

*Prestanak prava i obveza iz porezno-dužničkog odnosa***Članak 26.**

Prava i obveze iz porezno-dužničkog odnosa prestaju plaćanjem, prijebojem, otpisom, zastarom i u drugim slučajevima određenima ovim Zakonom.

ODJELJAK 2.**ODREDBE O ODGOVORNOSTI***Odgovornost zastupanih osoba***Članak 27.**

Zastupane osobe odgovaraju za neplaćeni i manje plaćeni porez i pripadajuće kamate koje su posljedica neizvršavanja obveza iz porezno-dužničkog odnosa.

*Odgovornost zastupnika***Članak 28.**

Ako su zakonski zastupnici fizičkih i pravnih osoba i zastupnici ili upravitelji udruženih osoba i imovinskih masa bez pravne osobnosti u obavljanju poslova počinili kazneno djelo utaje poreza ili sudjelovali u utaji poreza ili bespravno ostvarili smanjenje poreza ili druge porezne povlastice za zastupane osobe, tada se zastupnik ili upravitelj smatra poreznim jamcem za manje plaćeni porez i kamate.

*Odgovornost osoba koje vode poslove društva i povezanih osoba***Članak 29.**

(1) Članovi uprave i izvršni direktori društva kapitala odgovaraju kao porezni jamci ako pri vođenju poslova društva zloupotrebljavaju svoje ovlasti što ima za posljedicu nemogućnost ispunjenja obveza iz porezno-dužničkog odnosa i oštećenje poreznog tijela.

(2) Radnjama kojima se oštećuje porezno tijelo kao vjerovnik u porezno-dužničkom odnosu osobito se smatraju: preusmjeravanje novčanih tokova na druge pravne ili fizičke osobe radi izbjegavanja plaćanja poreznih obveza, korištenje društva radi postizanja ciljeva koje ne bi sam mogao postići, a koji su zabranjeni, umanjeње ili otuđenje imovine društva ako je isto za posljedicu imalo nemogućnost plaćanja obveza iz porezno-dužničkog odnosa.

(3) Osobna odgovornost postoji i u slučaju osobe koja se koristi drugim osobama koje djeluju kao njegovi povjerenici, tako da se u društvu kao član iskazuje netko drugi, ali to čini po nalogu i uputama te osobe.

(4) Za podmirenje obveza društva, ali najviše do visine ostvarene koristi, supsidijarno odgovaraju i povezane osobe u čiju korist je poduzeto raspolaganje na štetu društva, što za posljedicu ima neispunjavanje obveze iz porezno-dužničkog odnosa.

*Odgovornost članova trgovačkog društva***Članak 30.**

(1) Članovi javnoga trgovačkoga društva i komplementari u komanditnome društvu odgovaraju za obveze društva osobno, solidarno i neograničeno cijelom svojom imovinom. Članovi gospodarskog interesnog udruženja odgovaraju za obveze udruženja cijelom svojom imovinom.

(2) Članovi društva s ograničenom odgovornošću, dioničari dioničkoga društva, komanditori u komanditnom društvu ne odgovaraju za obveze društva izuzev kada je to određeno zakonom.

(3) Onaj tko zloupotrebljava okolnost da kao član trgovačkoga društva ne odgovara za obveze društva ne može se pozvati na to da po zakonu ne odgovara za te obveze.

(4) Smatra se da je ispunjena pretpostavka za odgovornost člana društva iz stavka 3. ovoga članka osobito:

1. ako koristi društvo za to da bi postigao cilj koji mu je inače zabranjen
2. ako koristi društvo da bi oštetiо vjerovnike
3. ako protivno zakonu upravlja imovinom društva kao da je to njegova imovina
4. ako u svoju korist ili u korist neke druge osobe umanja imovinu društva, iako je znaо ili morao znati da ono neće moći podmiriti svoje obveze.

Posebna odgovornost članova trgovačkog društva, osoba koje vode poslove društva i povezanih osoba

Članak 31.

Smatra se da su ispunjene pretpostavke za odgovornost članova društva, osoba koje vode poslove društva, i povezanih osoba, osobito ako oni:

1. prividno ili besplatno prenesu imovinu na trgovačko društvo, koje su osnovali sami ili s drugim osobama ili na drugi način cijelu ili dio imovine prividno prodaju, opterete bez odgovarajuće protučinidbe ili ju besplatno ustupe povezanim osobama, oštete ju, unište ili učine neupotrebljivom
2. zaključe prividni pravni posao ili priznaju nepostojeću tražbinu osobama iz točke 1. ovoga članka
3. u suprotnosti s urednim i savjesnim gospodarenjem umanje imovinu ili prikriju imovinsko stanje, ili bez odgađanja, a najkasnije dvadeset i jedan dan od nastanka razloga koji poseban zakon određuje kao razlog za pokretanje stečajnog postupka ne zatraže da se takav postupak pokrene.

Odgovornost kod zlouporabe prava

Članak 32.

Osobe iz članka 29., 30. i 31., te osobe iz članka 46., 47. i 49. ovoga Zakona, čija odgovornost je utvrđena rješenjem iz članka 177. stavka 6. ovoga Zakona, za nemogućnost plaćanja obveze iz porezno-dužničkog odnosa odgovaraju kao porezni jamci.

Odgovornost za nepodnošenje poreznih prijava

Članak 32.a

- (1) Smatra se da su ispunjene pretpostavke za odgovornost članova društva ako porezni obveznik nije podnio zakonom propisane mjesečne i godišnje porezne prijave.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka u postupku utvrđivanja porezne obveze jednim poreznim rješenjem utvrđuje se porezna obveza i odgovornost člana društva.
- (3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka s poreznim obveznikom za utvrđenu obvezu odgovaraju solidarno kao jamci platci.
- (4) Izjavljena žalba na rješenje iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Odgovornost za neplaćanje poreza po odbitku

Članak 33.

Tko je dužan obračunavati, obustavljati, uplaćivati i prijavljivati porez u ime i za račun druge osobe, za taj porez odgovara kao jamac platac.

*Odgovornost za vjerodostojnost poslovnih knjiga***Članak 34.**

Tko sudjeluje u ispostavljanju neistinitih i nevjerodostojnih isprava ili u neurednom, neistinitom i nepravodobnom vođenju poslovnih knjiga, jamči za iznos manje plaćenog poreza i pripadajućih kamata nastalog kao posljedica takva njegova djelovanja.

*Odgovornost preuzimatelja gospodarske cjeline***Članak 35.**

(1) Pri prijenosu vlasništva gospodarske cjeline, stjecatelj se smatra poreznim jamcem za:

1. porez čija se obveza plaćanja temelji na poslovanju gospodarske cjeline prije stjecanja
 2. porez koji se plaća po odbitku (porez na dohodak od nesamostalnog rada) pod uvjetom da je obveza plaćanja tog poreza nastala u godini u kojoj je izvršen prijenos vlasništva gospodarske cjeline.
- (2) Jamstvo stjecatelja ograničeno je vrijednošću stečene imovine.
- (3) Iznimno, odredba stavka 1. točke 1. ovoga članka ne primjenjuje se na stjecanje u stečajnom i ovršnom postupku.

*Odgovornost poreznog jamca***Članak 36.**

- (1) Porezni jamac odgovara za porezni dug ako ga u roku nije platio porezni obveznik. Porezno tijelo pozvat će poreznog jamca na plaćanje poreznog duga.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako porezni jamac odgovara kao jamac plata, ako je sam utajio porez ili ako je sudjelovao u utaji poreza.

*Odgovornost utajivača poreza i pomagatelja***Članak 37.**

Tko zbog utaje poreza, pomaganja ili prikrivanja utaje umanju ili ne iskaže poreznu obvezu, jamči za taj manje plaćeni ili utajeni porez i pripadajuće kamate.

ODJELJAK 3.**GOSPODARSKA CJELINA I NJEZINA PROCJENA***Gospodarska cjelina***Članak 38.**

- (1) Gospodarska cjelina je sva imovina i obveze što u poslovnom i organizacijskom smislu čini samostalni subjekt, odnosno subjekt sposoban za samostalno poslovanje.
- (2) Ministar financija pravilnikom propisuje što se u pojedinom slučaju smatra gospodarskom cjelinom.

*Pripadnost gospodarske cjeline***Članak 39.**

Ako neka druga osoba, a ne vlasnik, ima pravo raspolaganja gospodarskom cjelinom na način da može vlasnika gospodarski isključiti od utjecaja na to dobro, tada se u poreznom smislu smatra da ta gospodarska cjelina pripada toj drugoj osobi. Kod fiducijarnih (povjereničkih) odnosa smatra se da gospodarska cjelina pripada fiducijaru (povjereniku).

*Utvrdjivanje vrijednosti gospodarske cjeline u vlasništvu više osoba***Članak 40.**

- (1) Ako je neka gospodarska cjelina u vlasništvu dviju ili više osoba, njezina se vrijednost utvrđuje u cjelini.
- (2) Ako osobe iz stavka 1. ovoga članka ne sudjeluju u poreznom postupku kao jedan porezni obveznik, tada se vrijednost gospodarske cjeline dijeli prema veličini udjela svake osobe.
- (3) Ako udio u vrijednosti zajedničke gospodarske cjeline nije određen, smatra se da je svaka osoba vlasnik zajedničke gospodarske cjeline u jednakom dijelu.

*Tržišna vrijednost***Članak 41.**

- (1) Vrijednost gospodarske cjeline procjenjuje se prema tržišnoj cijeni.
- (2) Tržišnom se cijenom smatra ona cijena koja bi se mogla postići u uobičajenom poslovnom prometu. Neuobičajeni popusti u poslovanju ili osobni popusti ne uzimaju se u obzir.

ODJELJAK 4.**MJESNA ODREĐENOST POREZNOG OBVEZNIKA****Članak 42.**

- (1) Mjesna određenost poreznog obveznika utvrđuje se:
 1. za fizičke osobe prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu
 2. za pravne osobe prema sjedištu upisanom u sudski registar ili drugi registar, odnosno upisnik.
- (2) Ako se mjesna određenost ne može utvrditi prema stavku 1. ovoga članka, onda se utvrđuje prema mjestu gdje je nastao povod za vođenje poreznog postupka.

*Prebivalište i uobičajeno boravište za porezne svrhe***Članak 43.**

- (1) U smislu ovoga Zakona smatra se da porezni obveznik ima prebivalište ondje gdje ima stan u vlasništvu ili posjedu neprekidno najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Boravak u stanu nije obvezan.
- (2) Ako porezni obveznik u Republici Hrvatskoj ima u vlasništvu ili posjedu više stanova, prebivalište mjerodavno za oporezivanje utvrđuje se prema mjestu pre-

bivališta obitelji, a za poreznog obveznika samca prema mjestu u kojem se pretežno zadržava ili prema mjestu iz kojeg pretežno odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti.

(3) Ako porezni obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i u inozemstvu, smatra se da ima prebivalište u državi u kojoj je prebivalište obitelji, a za poreznog obveznika samca ili ako se prebivalište obitelji ne može utvrditi, smatra se da ima prebivalište u državi iz koje pretežno odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti ili u kojoj se pretežno zadržava.

(4) Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka druga država ne smatra poreznog obveznika svojim poreznim rezidentom, smatra se da ima prebivalište u tuzemstvu.

(5) Uobičajeno boravište u smislu ovoga Zakona ima porezni obveznik u onome mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se može zaključiti da on u tome mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno. Uobičajenim boravištem u smislu ovoga Zakona smatra se stalan ili vremenski povezan boravak u trajanju od najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Za određivanje uobičajenog boravišta nisu važni kratkotrajni prekidi boravka koji ne traju dulje od jedne godine.

(6) Ministar financija pravilnikom će propisati sadržaj i oblik obrazaca za utvrđivanje prebivališta iz stavka 3. ovoga članka.

ODJELJAK 5.

PODUZETNIK I GOSPODARSKA DJELATNOST

Obavljanje gospodarske djelatnosti

Članak 44.

(1) Poduzetnik u smislu ovoga Zakona jest svaka fizička ili pravna osoba, udružene osobe ili imovinska masa bez pravne osobnosti koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi.

(2) Gospodarskom djelatnošću u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se razmjena dobara i usluga na tržištu radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi.

(3) Ako se određena gospodarska djelatnost obavlja putem interneta, digitalnih platformi ili drugih virtualnih oblika poslovanja uz izbjegavanje ispunjavanja zahtjeva reguliranih odredbama posebnih propisa i propisa kojima se uređuje pojedina vrsta poreza te se tako ostvaruju nepripadajuće porezne pogodnosti ili izaziva teško nadoknadiva šteta za društvenu zajednicu, nadležno porezno tijelo može izdati nalog o zabrani daljnjeg rada.

(4) Nalog o zabrani rada iz stavka 3. ovoga članka izvršava se blokiranjem pristupa sadržaju koji putem nadležne regulatorne agencije za mrežne djelatnosti provode pružatelji usluge pristupa internetu.

(5) Nalog iz stavka 4. ovoga članka izdaje se na način opisan u članku 58. ovoga Zakona.

- (6) Pravna ili fizička osoba koja obavlja gospodarsku djelatnost iz stavaka 3. i 4. ovoga članka bit će upućena da se u roku od 30 dana javi nadležnom poreznom tijelu radi otklanjanja razloga zabrane rada odnosno blokiranja pristupa sadržaju.
- (7) Ministar financija pravilnikom će propisati oblik i način izdavanja naloga iz ovoga članka.

Zabrana izvršenja platnih transakcija

Članak 44.a

- (1) Zabrana rada provodi se i zabranom izvršenja platne transakcije platnim karticama putem interneta u korist poslovnih subjekata koji nedozvoljeno obavljaju gospodarsku djelatnost putem interneta iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona, a zabranu plaćanja izvršavaju pružatelji platnih usluga u Republici Hrvatskoj.
- (2) Pružatelji platnih usluga iz stavka 1. ovoga članka dužni su bez odgađanja onemogućiti izvršenje platne transakcije putem interneta platnim karticama izdanim od strane pružatelja platnih usluga u Republici Hrvatskoj, koja su izvršena u korist poslovnih subjekata koji nedozvoljeno obavljaju gospodarsku djelatnost putem interneta.
- (3) U svrhu provedbe odredbe stavka 2. ovoga članka Porezna uprava će za područja koja su u njezinoj nadležnosti na mrežnim stranicama objaviti podatke o poslovnim subjektima koji određenu gospodarsku djelatnost obavljaju u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje ta djelatnost.
- (4) Identifikacija platnih transakcija iz stavka 2. ovoga članka platnim karticama pružatelja platnih usluga u Republici Hrvatskoj koja podliježu zabrani izvršenja provodi se na osnovu identifikatora koji se dodjeljuju u međunarodnim kartičnim shemama.

Stalna poslovna jedinica nerezidenta

Članak 45.

- (1) U smislu ovoga Zakona stalnom poslovnom jedinicom smatra se stalno mjesto poslovanja putem kojega poduzetnik nerezident obavlja djelatnost u cijelosti ili djelomično.
- (2) Stalnom poslovnom jedinicom poduzetnika nerezidenta smatraju se posebno:
1. mjesto uprave
 2. podružnica
 3. ured
 4. tvornica
 5. radionica i
 6. rudnik, naftni ili plinski izvor, kamenolom i bilo koje drugo mjesto crpljenja prirodnih bogatstava.
- (3) Gradilište ili građevinski ili montažni projekt čini stalnu poslovnu jedinicu nerezidenta samo ako traje dulje od šest mjeseci.

(4) Stalnom poslovnom jedinicom poduzetnika, nerezidenta, smatra se i pružanje usluga, uključujući savjetodavne ili poslovne usluge, od strane poduzetnika putem zaposlenika ili drugog osoblja koje je poduzetnik angažirao u tu svrhu, ali samo ako se takve djelatnosti nastavljaju (za isti ili povezani projekt) u razdoblju ili razdobljima koja ukupno traju dulje od tri mjeseca u bilo kojem dvanaestomjesečnom razdoblju.

(5) Neovisno o ostalim uvjetima i rokovima iz ovoga članka, može se oporezivati dobit ili dohodak koji poduzetnik nerezident ostvari od nekretnina (uključujući dobit ili dohodak od poljoprivrede ili šumarstva) koje se nalaze na području Republike Hrvatske.

(6) Neovisno o prethodnim odredbama ovoga članka, neće se smatrati da izraz »stalna poslovna jedinica« nerezidenta uključuje:

1. korištenje objekata isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke dobara ili robe koja pripada poduzetniku
2. održavanje zaliha dobara ili robe koja pripada poduzetniku isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke
3. održavanje zaliha dobara ili robe koja pripada poduzetniku isključivo u svrhu prerade koju obavlja drugi poduzetnik
4. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu kupnje dobara ili robe ili u svrhu prikupljanja podataka za poduzetnika
5. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu obavljanja bilo koje druge slične pripremne ili pomoćne aktivnosti za poduzetnika
6. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo zbog bilo koje kombinacije aktivnosti spomenutih u točkama 1. do 5. ovoga stavka, pod uvjetom da je ta aktivnost ili, u slučaju ove točke, ukupna aktivnost stalnog mjesta poslovanja, pripremne ili pomoćne naravi.

(7) Odredba stavka 6. ovoga članka ne primjenjuje se kada stalno mjesto poslovanja koristi ili održava poduzetnik nerezident ako isti poduzetnik nerezident ili povezana osoba ili povezano društvo obavlja poslovanje na istom mjestu ili na drugom mjestu u Republici Hrvatskoj i

- a) to mjesto ili drugo mjesto čini stalnu poslovnu jedinicu poduzetnika ili povezane osobe ili povezanog društva prema odredbama ovoga članka ili
- b) ukupna aktivnost, koja proizlazi iz kombinacije djelatnosti koje obavljaju dva poduzetnika na istom mjestu ili isti poduzetnik ili povezane osobe ili povezana društva na dva mjesta, nije pripremne ili pomoćne naravi,

pod uvjetom da poslovne djelatnosti koje obavljaju dva poduzetnika na istom mjestu ili isti poduzetnik ili povezane osobe ili povezana društva na dva mjesta predstavljaju nadopunjujuće funkcije koje su dio jedinstvenog poslovanja.

(8) Neovisno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, kad osoba djeluje u Republici Hrvatskoj u ime poduzetnika nerezidenta te pritom uobičajeno sklapa ugovore ili uobičajeno ima glavnu ulogu u postupku sklapanja ugovora koji se rutinski sklapaju bez značajne preinake od strane poduzetnika nerezidenta te se ugovori sklapaju:

- a) u ime poduzetnika ili

b) za prijenos vlasništva ili za dodjeljivanje prava na korištenje, imovine koju posjeduje taj poduzetnik ili za koju taj poduzetnik ima pravo korištenja ili

c) za pružanje usluga od strane tog poduzetnika,

smatra se da taj poduzetnik nerezident ima stalnu poslovnu jedinicu u Republici Hrvatskoj u pogledu svih djelatnosti koje ta osoba poduzme za poduzetnika nerezidenta, osim ako djelatnosti te osobe nisu ograničene na one navedene u stavku 6. ovoga članka. Ako bi se djelatnosti iz stavka 6. ovoga članka obavljale putem stalnog mjesta poslovanja (osim stalnog mjesta poslovanja na koje se primjenjuje stavak 7. ovoga članka), to stalno mjesto poslovanja ne bi činilo stalnu poslovnu jedinicu.

(9) Odredba stavka 8. ovoga članka ne primjenjuje se ako osoba koja djeluje u Republici Hrvatskoj u ime poduzetnika nerezidenta posluje kao zastupnik sa samostalnim statusom i djeluje za poduzetnika nerezidenta u okviru tog redovitog poslovanja. Ako osoba djeluje isključivo ili gotovo isključivo u ime jednog ili više poduzetnika s kojima je usko povezana, ta se osoba ne smatra zastupnikom sa samostalnim statusom u smislu ovoga stavka.

Povezana društva

Članak 46.

Povezanim društvima u smislu ovoga Zakona smatraju se društva koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao:

1. društvo koje u drugom društvu ima većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja
2. ovisno i vladajuće društvo
3. društva koncerna
4. društva s uzajamnim udjelima koja su povezana tako da svako društvo ima više od četvrtine udjela u drugom društvu
5. društva povezana poduzetničkim ugovorima, i to: ugovorima o vođenju poslova društva, ugovorima o prijenosu dobiti te ostalim poduzetničkim ugovorima koji se upisuju u sudski registar.

Ovisno i vladajuće društvo

Članak 47.

(1) Ovisno društvo je, u smislu ovoga Zakona, pravna osoba na koju druga pravna osoba (vladajuće društvo) može imati neposredno ili posredno prevladavajući utjecaj, odnosno nad kojom vladajuće društvo ima kontrolu.

(2) Vladajuće društvo je, u smislu ovoga Zakona, pravna osoba koja ima prevladavajući utjecaj na jedno ili više ovisnih društava.

(3) Svaka pravna osoba, koja je ovisna u odnosu na ovisno društvo, smatra se ovisnim društvom vladajućeg društva.

(4) Vladajuće društvo i sva njegova ovisna društva čine, u smislu ovoga Zakona, grupu povezanih društava.

(5) Pravne osobe između kojih postoji odnos kontrole, kod kojeg nije moguće jednoznačno utvrditi koje je ovisno, a koje vladajuće društvo, također se smatraju grupom povezanih društava.

Kontrola

Članak 48.

(1) Kontrola je, u smislu ovoga Zakona, odnos vladajućeg i ovisnog društva, ili odnos između fizičke i pravne osobe kojim se ostvaruje isti ili sličan utjecaj kakav postoji u odnosu između vladajućeg i ovisnog društva.

(2) Smatra se da kontrola postoji ako vladajuće društvo u ovisnom društvu ispunjava najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

1. ima izravan ili neizravan većinski udio ili izravnu ili neizravnu većinu glasačkih prava
2. ima pravo izabrati, odnosno imenovati i/ili opozvati većinu članova uprave, odnosno većinu izvršnih direktora ili nadzornog, odnosno upravnog odbora
3. ima pravo provoditi ili provodi prevladavajući utjecaj
4. ima pravo upravljanja poslovnim i financijskim politikama društva na temelju ovlasti iz statuta ili društvenog ugovora ili nekog ugovora ili sporazuma
5. ima kontrolu nad više od 50 % glasačkih prava uspostavljenu na temelju sporazuma s drugim imateljima prava glasa ili
6. ima moć usmjeravanja većine glasova na sastancima uprave, izvršnih direktora, nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora ili odgovarajućega upravljačkog tijela društva.

Povezane osobe

Članak 49.

(1) Povezane osobe, u smislu ovoga Zakona, su osobe kod kojih je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

1. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa predstavljaju jedan rizik jer jedna od njih ima, izravno ili neizravno, kontrolu nad drugom ili drugima
2. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa predstavljaju jedan rizik jer jedna od njih ima, izravno ili neizravno, značajan utjecaj na drugu ili druge
3. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba između kojih ne postoji odnos kontrole iz točke 1. ovoga stavka ili značajan utjecaj iz točke 2. ovoga stavka, ali koje predstavljaju jedan rizik za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa jer su međusobno povezane tako da postoji velika vjerojatnost da zbog pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe može doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne ili više drugih osoba, jer se između njih provodi ili postoji mogućnost prijenosa gubitaka, dobiti ili sposobnosti za plaćanje

4. dvije ili više fizičkih i/ili pravnih osoba koje za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa predstavljaju jedan rizik na način da ostvaruju kontinuitet djelatnosti u istom prostoru, koristeći istu opremu.
- (2) Smatra se da postoji odnos povezanih osoba iz ovoga članka i između poreznog dužnika i: njegovog bračnog druga, njegovog krvnog srodnika u ravnoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja, po tazbini do istog stupnja bez obzira je li brak prestao ili nije, posvojitelja, posvojenika, skrbnika, osobe pod skrbništvom, staratelja, osobe pod starateljstvom te osobe koja s njime živi u zajedničkom kućanstvu.
- (3) Ugovori i poslovni odnosi između povezanih osoba porezno će biti priznati samo onda ako bi i druge osobe koje nisu u takvom međusobnom odnosu pod istim ili sličnim okolnostima utvrdile takve ugovorne uvjete ili uspostavile takve poslovne odnose.

Obračun dobiti stalne poslovne jedinice

Članak 50.

Ako se utvrđuje dobit stalne poslovne jedinice nerezidenta, stalnoj poslovnoj jedinici nerezidenta pripisuje se dobit koja se može očekivati u transakcijama s drugim dijelovima poduzetnika, kao da su odvojene i kao da se radi o samostalnim poduzetnicima koji se bave istim ili sličnim djelatnostima pod istim ili sličnim uvjetima. Pritom se uzimaju u obzir obavljene funkcije, imovina koja se koristi i preuzeti rizici od poduzetnika putem stalne poslovne jedinice i kroz druge dijelove poduzetnika.

POGLAVLJE III.

OPĆE POSTUPOVNE ODREDBE

ODJELJAK 1.

NADLEŽNOST

Stvarna nadležnost

Članak 51.

- (1) Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza te primjenom ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja obavlja Ministarstvo financija Republike Hrvatske preko upravnih organizacija u svom sastavu.
- (2) Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza koji su propisani odlukama predstavničkih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave i predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave obavljaju njihova porezna tijela. Obavljanje tih poslova može se povjeriti Poreznoj upravi na temelju suglasnosti ministra financija.

Stvarna nadležnost poreznih tijela

Članak 52.

Stvarna nadležnost pojedinih poreznih tijela propisuje se posebnim zakonom ili drugim propisom donesenim na temelju zakona.

*Mjesna nadležnost***Članak 53.**

Mjesna nadležnost poreznih tijela određuje se prema posebnim zakonima i propisima kojima se uređuje unutarnja organizacija i ustrojstvo poreznih tijela.

*Mjesna nadležnost više poreznih tijela***Članak 54.**

(1) Ako bi u nekoj poreznoj stvari istodobno mjesno nadležna mogla biti dva ili više poreznih tijela, porez utvrđuje ono porezno tijelo koje je prvo pokrenulo postupak.

(2) Iznimno, ako porezni obveznik ima evidentirana porezna dugovanja iz nadležnosti više ustrojstvenih jedinica jednog poreznog tijela, utvrđuje se jedinstvena nadležnost ustrojstvene jedinice mjesno nadležne prema prebivalištu, odnosno sjedištu poreznog obveznika za provođenje ovrhe radi naplate svih poreznih dugovanja, neovisno o mjesnoj nadležnosti ustrojstvene jedinice poreznog tijela koja je obvezu utvrdila.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ustrojstvena jedinica poreznog tijela nadležna za donošenje rješenja o pravnim sljednicima je ispostava nadležna prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu ostavitelja.

*Promjena mjesne nadležnosti***Članak 55.**

Porezno tijelo koje je pokrenulo postupak ustupit će predmet poreznom tijelu koje je prema novim okolnostima postalo mjesno nadležno ako se time poreznom obvezniku bitno olakšava sudjelovanje u poreznom postupku.

*Izuzete službenika poreznog tijela***Članak 56.**

(1) Službenik poreznog tijela izuzet će se od obavljanja službenih radnji u poreznom postupku:

1. ako je sudionik postupka, bilo da je porezni obveznik ili porezni jamac
2. ako je srodnik sa sudionikom postupka ili zakonski zastupnik sudionika postupka
3. ako je zakonski zastupnik, opunomoćenik ili stručni pomagač sudionika postupka
4. ako je u poslovnom odnosu sa sudionikom postupka
5. ako postoji vjerojatnost da će službenim radnjama steći neposrednu korist ili pretrpjeti štetu
6. ako je u prvostupanjskom postupku sudjelovao u vođenju postupka ili u donošenju poreznog rješenja.

(2) Srodnici u smislu ovoga Zakona jesu:

1. srodnik po krvi u ravnoj liniji
2. srodnik u pobočnoj liniji do trećeg stupnja zaključno

3. bračni drug
 4. skrbnik, štićenik, posvojitelj i posvojenik.
- (3) Ako postoji opravdana sumnja u nepristranost službene osobe, voditelj poreznog tijela izuzet će službenu osobu od obavljanja službenih radnji u tom postupku. Ako se sumnja u nepristranost voditelja poreznog tijela, o izuzeću odlučuje čelnik neposredno više ustrojstvene jedinice poreznog tijela.

ODJELJAK 2.

POREZNI AKTI U POREZNOM POSTUPKU

Pojam poreznog akta

Članak 57.

- (1) Porezni akt jest svaki akt kojim se pokreće, dopunjuje, mijenja ili dovršava neka radnja u poreznom postupku.
- (2) Porezni akt iz stavka 1. ovoga članka jest porezno rješenje, zaključak, zapisnik, obavijest, poziv i drugi akti.
- (3) Porezni akt kojim se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz poreznopravnog odnosa jest porezno rješenje, a sukladno posebnim propisima može imati i drugi naziv.
- (4) Protiv poreznog rješenja donesenog u prvostupanjskom poreznom postupku dopuštena je žalba.

Oblik i sadržaj poreznog akta

Članak 58.

- (1) Porezni akt donosi se u pisanom ili u usmenom obliku.
- (2) Usmeni porezni akt može donijeti ovlaštena osoba poreznog tijela i narediti njegovo izvršenje bez odgode u slučaju kada je ugrožena naplata poreza.
- (3) Usmeni porezni akt mora se izdati u pisanom obliku najkasnije u roku od tri dana od dana njegova donošenja.
- (4) Svaki porezni akt iz članka 57. stavka 2. ovoga Zakona mora sadržavati:
 1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
 2. ime i prezime, odnosno naziv sudionika kome se upućuje
 3. pravni i činjenični temelj i
 4. potpis ovlaštene osobe ili elektronički potpis ili elektronički pečat poreznog tijela.
- (5) Porezni akt kojim se nalaže neko činjenje ili trpljenje mora sadržavati i upozorenje na posljedice nepostupanja.
- (6) Obvezni sadržaj poreznog rješenja utvrđuje se ovim Zakonom, a primjenjuje se i na zaključak.
- (7) Porezni akt koji je izvorno izdan u elektroničkom obliku predstavlja elektronički zapis koji je pravno valjan i kada je ispisan na papiru, ako postoji proces validacije izvornosti elektroničkim putem iz stavka 9. ovoga članka.

(8) Poreznim aktima iz stavka 7. ovoga članka pristupa se putem elektroničkih usluga poreznog tijela.

(9) Porezni akti iz stavka 7. ovoga članka generiraju se iz elektroničkog sustava poreznog tijela i čuvaju se u elektroničkom sustavu poreznog tijela do zakonskog roka čuvanja tog pojedinog akta od trenutka generiranja te se u tom roku može izvršiti provjera broja zapisa i kontrolnog broja te validacija izvornosti elektroničkog pečata.

(10) Odredbe ovoga članka u dijelu elektroničkog izdavanja poreznog akta primjenjuju se i na ostala pismena koja nisu porezni akti, a koja izdaje porezno tijelo.

(11) Ministar financija pravilnikom će propisati način provjere izvornosti, pristup poreznim aktima izdanim u elektroničkom obliku i čuvanje poreznog akta u elektroničkom obliku.

Dostava poreznog akta

Članak 59.

(1) Porezni akt kojim se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa ili kada od dana dostave poreznog akta počinje teći rok koji se ne može produžiti, dostavlja se prema mjestu dostave osobnom dostavom sudionici-ma poreznog postupka. Ako sudionik ima opunomoćenika, porezni akt dostavlja se samo opunomoćeniku.

(2) Mjestom dostave iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

1. prebivalište ili uobičajeno boravište sudionika
2. sjedište sudionika koji je pravna osoba
3. radno mjesto sudionika.

(3) Osobnom dostavom iz ovoga članka smatra se dostava koja je izvršena osobno osobi kojoj je porezni akt namijenjen. Dostavom poreznog akta opunomoćeniku smatra se da je dostava izvršena samom sudioniku.

(4) Ako se sudionik prema kojem se treba izvršiti osobna dostava ne zatekne na mjestu dostave određenom stavkom 2. ovoga članka, dostavljač će ostaviti potpisano pisanu obavijest o vremenu pokušane osobne dostave i o vremenu sljedeće osobne dostave, koja se ne može izvršiti prije isteka roka od 24 sata od prvog pokušaja.

(5) Porezni akt se vraća poreznom tijelu:

1. ako nakon drugog pokušaja dostava ne bude izvršena ili
2. ako sudionik odbije primiti porezni akt.

(6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka na mjestu dostave ostavlja se potpisana pisana obavijest sudioniku u kojoj se naznačuje datum i vrijeme pokušane dostave, mjesto gdje se porezni akt može preuzeti i pravne posljedice nepreuzimanja poreznog akta. Smatra se da je osobna dostava izvršena u roku od petnaest dana od dana kada je obavijest ostavljena na mjestu dostave osim ako sudionik dokaže da iz opravdanih razloga nije mogao primiti porezni akt.

(7) Ako se ne radi o poreznom aktu iz stavka 1. ovoga članka te se dostava ne može izvršiti osobno sudioniku, tada se dostava obavlja predajom poreznog akta

članu obitelji sudionika ili osobi koja je zaposlena na istom radnom mjestu kao i sudionik.

(8) Porezni akti kojima se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa te ostala pismena koja nisu porezni akti, a koje izdaje porezno tijelo, mogu se dostavljati elektroničkim putem korisnicima elektroničkog sustava poreznog tijela.

(9) Izričit pristanak za dostavu pismena sudionik daje registracijom ili prijavom u elektronički sustav poreznog tijela.

(10) Dostava poreznog akta elektroničkim putem se obavlja u elektronički pretinac koji je porezno tijelo odredilo za takvu namjenu.

(11) Istodobno s uručjenjem poreznog akta prema prethodnom stavku sudioniku se na elektroničku adresu koju je prijavio poreznom tijelu šalje i informativna poruka u kojoj ga se obavještava da je porezni akt u njegovom elektroničkom pretincu te ga je sudionik dužan preuzeti u roku od sedam dana od dana kada je porezni akt pristigao u njegov elektronički pretinac. U poruci se sudionika izričito upozorava na pravne posljedice iz stavka 12. ovoga članka.

(12) Smatrat će se da je dostava obavljena danom zapisa na poslužitelju kada je sudionik preuzeo porezni akt. Ako se porezni akt ne preuzme u roku od sedam dana, smatrat će se da je dostava obavljena istekom roka od sedam dana od dana kada je porezni akt pristigao u elektronički pretinac.

(13) Osobnom dostavom smatra se i dostava obavljena sukladno odredbama stavaka 8. – 12. ovoga članka.

Dostava u inozemstvo

Članak 60.

Osobna dostava u inozemstvo može se izvršiti:

1. preko nadležnog poreznog tijela u inozemstvu, na temelju molbe poreznog tijela koje šalje pismo
2. slanjem preporučene pošiljke s povratnicom ili
3. preko diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu.

Dostavnica

Članak 61.

(1) Izvršena osobna dostava potvrđuje se dostavnicom. Dostavnicu potpisuju sudionik ili osoba ovlaštena za primanje poreznog akta i dostavljač.

(2) Sudionik ili osoba ovlaštena za primanje poreznog akta na dostavnici će zapisati datum primitka.

(3) Ako je sudionik nepismen ili se ne može potpisati, dostavljač će na dostavnici ispisati ime i prezime, odnosno naziv sudionika, s datumom dostave i naznakom zašto je sudionik nije potpisao.

(4) Ako je osobna dostava izvršena sukladno odredbama članka 59. stavka 5. i 6. ovoga Zakona, dostavnica treba sadržavati datum ostavljanja potpisane poruke sudioniku i datum vraćanja dokumenta poreznom tijelu.

(5) Dostava izvršena elektroničkim putem potvrđuje se putem obavijesti informacijskog sustava o zaprimanju poreznog akta u elektronički pretinac sudionika ili putem obavijesti informacijskog sustava o preuzimanju poreznog akta iz elektroničkog pretinca.

ODJELJAK 3.

POSLOVNE KNJIGE I EVIDENCIJE POREZNIH OBVEZNIKA

Obveza izdavanja računa i vođenja poslovnih knjiga i evidencija

Članak 62.

- (1) Porezni obveznici dužni su izdavati račune te voditi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema propisima kojima se uređuje pojedina vrsta poreza.
- (2) Računom se za potrebe oporezivanja smatra i svaka isprava kojom se obračunavaju isporuke bez obzira na to u kojem obliku i pod kojim nazivom je izdana.
- (3) Porezni obveznici dužni su postupati prema odredbama stavka 1. ovoga članka i u slučaju kad su te knjige i evidencije dužni voditi i prema drugim propisima.
- (4) Porezni obveznici koji isporuku dobara ili obavljanje usluga naplaćuju u gotovini obvezni su promet iskazivati potpuno, točno, pravodobno i uredno putem naplatnih uređaja ili na drugi odgovarajući način.
- (5) Stalna poslovna jedinica strane osobe i pravna osoba čiji je osnivač strana osoba dužne su izdavati račune, voditi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema poreznim propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj.

Računi za gotovinski promet

Članak 63.

Računi za gotovinski promet, isječki vrpce ili potvrdnice iz naplatnih uređaja moraju sadržavati najmanje ove podatke:

1. broj i nadnevak izdavanja
2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.)
3. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga
4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

Uporaba računa u elektroničkom obliku

Članak 63.a

Porezni obveznik može izdati račun u elektroničkom obliku ako primatelj računa izričito ne odbija takav način ispostavljanja računa.

*Izuzeće od obveze izdavanja računa***Članak 64.**

(1) Iznimno od članka 62. stavka 1. ovoga Zakona, računi se ne moraju ispostavljati ako se promet ostvaruje od priređivanja lutrijskih igara, igara kladjenja, igara u casinima te na automatima za igre na sreću i zabavu, za usluge oslobođene od poreza na dodanu vrijednost za koje nije propisana obveza izdavanja računa prema posebnom propisu o porezu na dodanu vrijednost, ako se prodaja obavlja putem automata, ako se vlastiti poljoprivredni proizvodi proizvedeni na vlastitom obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu izravno prodaju krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, ako se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja na tržnicama i otvorenim prostorima.

(2) Prodajom na tržnicama i otvorenim prostorima iz stavka 1. ovoga članka smatra se isključivo prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda krajnjem potrošaču koja se obavlja na neki od sljedećih načina:

- na štandovima i klupama na tržnicama na malo
- na štandovima i klupama izvan tržnica na malo.

*Opća načela vođenja knjigovodstva i evidencija***Članak 65.**

Knjigovodstvo se mora voditi u skladu s propisima i na način da stručna treća osoba može u primjerenom roku steći pregled nad poslovanjem poduzetnika te nastankom, razvojem i okončanjem poslovnih događaja.

*Knjigovodstvene isprave i evidencije***Članak 66.**

(1) Knjiženja i druga evidentiranja treba obavljati potpuno, točno, pravodobno i uredno. Primitke i izdatke blagajne (gotovinski promet) treba bilježiti slijedom njihova nastanka svakodnevno.

(2) Bilježenje podataka u poslovne knjige mora se temeljiti na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama.

(3) Knjigovodstvene isprave koje su izrađene na papiru mogu se pretvoriti u elektronički zapis ako se osigura vjerodostojnost podrijetla, cjelovitost sadržaja i čitljivost od trenutka pretvorbe do kraja razdoblja propisanog za čuvanje knjigovodstvene isprave.

(4) Smatra se da je isprava za knjiženje uredna kad se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava ona koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

(5) Knjiženja i druga evidentiranja ne smiju se mijenjati na način da se prvotni sadržaj više ne može utvrditi. Ne smiju se obaviti ni izmjene takvog značaja da je neizvjesno jesu li provedene odmah ili naknadno.

(6) Evidencije o dnevnom gotovinskom prometu moraju se voditi na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju i u svakom trenutku moraju biti dostupne poreznom tijelu u postupku poreznog nadzora.

(7) Smatra se da se poslovne knjige, osim evidencija o dnevnom gotovinskom prometu, vode pravodobno ako se njima osiguravaju podaci bitni za pravodobno utvrđivanje i prijavljivanje (izvješćivanje) te plaćanje poreznih obveza.

(8) Poslovne knjige i druge evidencije moraju se voditi u skladu s načinom oporezivanja poreznog obveznika i prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva. Obveznici poreza na dohodak vode jednostavno knjigovodstvo, a obveznici poreza na dobit dvojno knjigovodstvo.

(9) Poslovne knjige i druge evidencije mogu se voditi i u elektroničkom obliku ako ti oblici knjigovodstva, zajedno s pritom primijenjenim postupcima, odgovaraju temeljnim načelima urednoga knjigovodstva. Kod evidencija koje se vode samo prema poreznim propisima način vođenja mora odgovarati svrsi koju evidencije trebaju ispuniti za oporezivanje. Pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektroničkom obliku mora se osigurati da podaci u roku čuvanja budu raspoloživi i da se u svako doba unutar primjerenog roka mogu učiniti čitljivima. Tijek postupka mora se zajedno sa svim promjenama dokazati pomoću sustavne dokumentacije.

(10) Poslovne knjige i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom moraju se voditi i čuvati na način da su dostupne poreznim tijelima, i to:

1. u poslovnim prostorijama ili ako nema poslovnih prostorija, u stanu poreznog obveznika ili
2. kod opunomoćenika ili
3. kod osobe koja za poreznog obveznika vodi poslovne knjige.

(11) Ako za stalne poslovne jedinice u inozemstvu, prema inozemnim propisima, postoji obveza vođenja knjigovodstva koju porezni obveznik ispunjava, poslovne se knjige i druge evidencije ne moraju voditi i čuvati u tuzemstvu. U tom se slučaju stanja i poslovni rezultati iz knjigovodstva u inozemstvu moraju preuzeti u knjigovodstvo tuzemnoga poreznog obveznika ako su bitni za oporezivanje, uz naznaku i obrazloženje određenih prilagodbi tuzemnim poreznim propisima.

(12) Ako porezni obveznik vodi knjige i druge evidencije koje nisu zakonom propisane kao obvezne, a koristi ih za utvrđivanje porezne obveze, dužan ih je voditi u skladu s odredbama ovoga članka.

(13) Ako se za knjiženja ili druga evidentiranja koristi jezik i pismo koji nisu u službenoj uporabi, porezno tijelo zatražit će ovjereni prijevod na hrvatski jezik i latinično pismo. Ako se koriste kratice, brojke, slova ili simboli, onda njihovo značenje mora biti jednoznačno utvrđeno.

(14) Na početku poslovanja porezni obveznik mora popisati svu imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti. Takav se popis mora sastaviti i krajem svake poslovne godine kao godišnji popis.

(15) Osim godišnjeg popisa, porezni obveznik mora popisati imovinu i obveze i u drugim slučajevima, a posebno po nalogu poreznog tijela u postupku poreznog nadzora, pri promjenama cijena dobara ili poreznih stopa ako je to bitno za opo-

rezivanje isporuka tih dobara, kod statusnih promjena i kod otvaranja postupka stečaja ili postupka likvidacije ili prestanka obavljanja djelatnosti.

(16) Kod promjene cijena dobara iz stavka 14. ovog članka nije nužan popis imovine ako se u knjigovodstvenim evidencijama mogu osigurati podaci o vrijednosti robe na zalihi.

(17) Popisne liste smatraju se knjigovodstvenim ispravama.

(18) Evidencije i isprave o dnevnom gotovinskom prometu, poslovne knjige i knjigovodstvene isprave te druge evidencije čuvaju se deset godina od početka tijeka zastare, ako posebnim propisom nisu propisani dulji rokovi.

(19) Ministar financija pravilnikom će propisati način osiguranja vjerodostojnosti podrijetla, cjelovitosti sadržaja i čitljivosti knjigovodstvene isprave pretvorene u elektronički zapis za porezne potrebe.

Elektronička obrada podataka

Članak 67.

(1) Porezni obveznici i osobe koje za poreznog obveznika vode poslovne knjige, a koji vode podatke u elektroničkom obliku moraju na zahtjev poreznog tijela:

1. uručiti u elektroničkom obliku poslovne knjige, evidencije, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, a koji su vođeni i organizirani u računalnim datotekama u standardnom obliku, omogućujući jednostavnu daljnju elektroničku obradu podataka
2. omogućiti pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća
3. omogućiti pristup drugim podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, kao što su mrežni podaci, podaci na internetu te pohranjeni računalni podaci, bez obzira gdje se nalaze
4. omogućiti pristup i nadzor softveru i hardveru i bazama podataka koji se koriste kao dio sustava za elektronički vođene poslovne knjige, evidencije, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice te provjeru primjerenosti elektroničkih programa i elektroničke obrade podataka
5. dostaviti šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju biti osigurani na jedan od sljedećih načina:

1. putem elektroničkih medija
2. korištenjem modernih telekomunikacijskih usluga
3. izravnim spajanjem poreznog tijela na sustav poreznog obveznika (lokalna veza) ili
4. neizravnim spajanjem poreznog tijela na sustav poreznog obveznika preko telekomunikacijskih linija (daljinska veza).

(3) Porezno tijelo može poduzimati mjere radi osiguranja dokaza kao što su popisivanje ili zaplijena računala i druge opreme na kojoj se nalaze podaci, kao i

kopiranje mrežnih podataka, podataka na internetu i podataka s računala i druge opreme.

(4) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka mora biti osigurana odgovarajuća zaštita, tajnost i cjelovitost podataka.

(5) Porezni obveznici koji poslovne knjige, evidencije, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice vode u elektroničkom obliku za svrhe oporezivanja moraju:

1. čuvati podatke u elektroničkom obliku
2. dopustiti pristup tim podacima u elektroničkom obliku
3. osigurati čitljivost izvornih podataka bez obzira na okolnosti promjene opreme korištenih sustava ili programa
4. osigurati pravilno spremanje i čuvanje podataka za propisano razdoblje u skladu sa člankom 66. stavkom 17. ovoga Zakona
5. omogućiti pristup elektronički vođenim poslovnim knjigama, evidencijama, izvješćima i drugim podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice i u slučajevima kada se čuvaju u elektroničkom obliku kod drugih osoba ili u drugim zemljama
6. pohraniti i čuvati podatke u obliku koji dopušta nadzor u razumnom vremenu
7. omogućiti kopiranje podataka s mrežnih podataka, podataka na internetu i podataka s računala i druge opreme.

(6) Ako porezni obveznici obavljaju svoje poslovanje elektroničkim putem, moraju osigurati izvornost primljenih i izdanih isprava i drugih podataka te cjelovitost njihova sadržaja.

(7) Na zahtjev poreznog tijela porezni obveznici moraju staviti na raspolaganje dokumentaciju o elektroničkom sustavu korištenom za vođenje poslovnih knjiga, evidencija, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice.

Dokumentacija mora sadržavati opis:

1. elektroničkog sustava (dizajn, konstrukcija i rad)
2. podsustava i datoteka (sadržaj, struktura, linije za komunikaciju)
3. funkcionalnih procedura koje su dio elektroničkog sustava
4. kontrole koja osigurava točnost i pouzdanost postupaka i funkcioniranja elektroničkoga sustava
5. kontrole koja sprječava neovlaštene dopune, izmjene ili brisanja elektronički pohranjenih podataka.

(8) Svaka izmjena u elektroničkom sustavu (elektronički programi, procedure i datoteke) mora biti dokumentirana u vremenskom redosljedu izmjena, s datumom izmjene i obrazloženjem razloga, tipa i posljedica izmjene.

(9) Porezni obveznik i osobe koje za poreznog obveznika vode poslovne knjige ne mogu ni u kojem slučaju dostaviti podatke u papirnatom obliku.

(10) Podaci moraju biti dostavljeni u formatu prilagođenom standardima koji se objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva financija – Porezne uprave.

(11) Ministar financija pravilnikom će propisati oblik, sadržaj, rok i način dostave poslovnih knjiga, evidencija, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice koji se čuvaju u elektroničkom obliku.

ODJELJAK 4.

SUDJELOVANJE POREZNIH OBVEZNIKA U UTVRĐIVANJU ČINJENIČNOG STANJA

Prijava činjenica bitnih za oporezivanje

Članak 68.

(1) Porezni obveznik dužan je prijaviti sve činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze, a osobito premještaj radionice ili stalne poslovne jedinice, početak obavljanja gospodarske djelatnosti, broj poslovnog računa koji ima izvan Republike Hrvatske i druge činjenice čije je prijavljivanje propisano posebnim zakonom, a koje nisu dostupne poreznom tijelu kroz razmjenu podataka s drugim javnopravnim tijelima.

(2) Porezni obveznik koji je izravno ili neizravno stekao više od 50 % udjela u tuzemnom ili inozemnom trgovačkom društvu, ili je u sustavu povezanih društava određenih člankom 49. stavkom 2. ovoga Zakona, dužan je to prijaviti nadležnom poreznom tijelu prema svome sjedištu.

(3) Trgovačko društvo nad kojim druga osoba ima većinska članska prava dužno je tu činjenicu prijaviti nadležnom poreznom tijelu prema svome sjedištu.

(4) Ako posebnim propisom nije uređeno drugačije, prijave iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka treba podnijeti u roku od trideset dana od dana nastanka činjenice za koju postoji obveza prijavljivanja.

(5) Obrasce za prijave prema stavku 4. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar financija.

Sudjelovanje poreznog obveznika u poreznom postupku

Članak 69.

Porezni obveznik dužan je tijekom poreznog postupka sudjelovati u utvrđivanju činjeničnog stanja na način da potpuno i istinito iznosi činjenice bitne za oporezivanje te da za svoje tvrdnje ponudi dokaze.

Posebni status poreznog obveznika

Članak 70.

(1) Porezna uprava može poreznom obvezniku odobriti posebni status u cilju promicanja dobrovoljnog ispunjavanja poreznih obveza i smanjenja administrativnog opterećenja poreznog nadzora.

(2) Poseban status može steći porezni obveznik koji ispunjava sljedeće uvjete:

- ako su mu za zadnje tri godine izdana revizorska mišljenja bez rezerve
- ako ima uspostavljen sustav unutarnje kontrole

- ako će se obvezati da će obavještavati Poreznu upravu o svim poslovnim odlukama iz kojih bi mogli proizlaziti porezni rizici
- ako se protiv članova uprave ne vodi kazneni postupak za kaznena djela za koja se progon vrši po službenoj dužnosti
- ako se iz podataka kojima raspolaže Porezna uprava može očekivati da će porezni obveznik ispunjavati porezne obveze iz posebnog statusa.

(3) Ministar financija pravilnikom propisuje način odobravanja i ukidanja posebnog statusa poreznom obvezniku.

Obveza sudjelovanja poreznog obveznika u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja u inozemstvu

Članak 71.

Porezni obveznik dužan je sudjelovati u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja, u odnosu na njegovu oporezivu djelatnost i imovinu u inozemstvu, pružanjem potrebnih dokaza, uz korištenje svih pravnih i stvarnih mogućnosti koje mu stoje na raspolaganju i razjašnjavanjem svih nejasnih pitanja.

Postupanje s računom, vrijednostima i pretincem

Članak 72.

Tko vodi račun, čuva ili kao zalog uzima vrijednosti ili ustupa pretinac, mora utvrditi podatke o osobi i ovlašteniku raspolaganja i zabilježiti ih u prikladnom obliku te ih dostaviti poreznom tijelu na njegov zahtjev.

ODJELJAK 5.

POREZNA PRIJAVA

Obveza podnošenja porezne prijave

Članak 73.

- (1) Porezni obveznik dužan je podnijeti poreznu prijavu poreznom tijelu.
- (2) Poreznu prijavu dužna je podnijeti i osoba koju na to pozove porezno tijelo.
- (3) Poziv na podnošenje porezne prijave može se uputiti i javnim priopćenjem.
- (4) Porezna prijava mora se podnijeti u roku od dva mjeseca od isteka zakonom određenog razdoblja oporezivanja, osim ako posebnim propisom nije uređeno drugačije.

Oblik i sadržaj porezne prijave

Članak 74.

- (1) Porezna prijava podnosi se na obrascu. Oblik i sadržaj obrasca porezne prijave utvrđuje se posebnim zakonom ili pravilnikom donesenim na temelju zakona. Ako je propisano, porezni obveznik u poreznoj prijavi porez obračunava sam (obračunska prijava).
- (2) Podaci u poreznoj prijavi moraju biti točni i istiniti.

- (3) Poreznoj prijavi mora se priložiti dokumentacija u skladu s poreznim propisima.
- (4) Tko raspolaže dokumentacijom iz stavka 3. ovoga članka, dužan ju je izdati poreznom obvezniku na njegov zahtjev.
- (5) Obrazac za poreznu prijavu može sadržavati i pitanja potrebna za nadopunu osnova za oporezivanje i za statističke svrhe.
- (6) Porezni obveznici koji su razvrstani u srednje ili velike poduzetnike u smislu odredaba propisa kojima se uređuje računovodstvo, obveznici poreza na dodanu vrijednost, fizičke i pravne osobe obveznici poreza na dobit, obveznici koji ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti, obveznici poreza na dohodak od iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova i članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi dužni su porezne prijave ili druge podatke potrebne za oporezivanje podnositi Poreznoj upravi elektroničkim putem.
- (7) U elektroničkom obliku porezne prijave, koju porezni obveznici podnose elektroničkim putem, obvezno se navode podaci propisani zakonom i posebnim propisom za poreznu prijavu kada se podnosi na propisanom obrascu u papirnatom obliku. Ako se porezna prijava podnosi elektroničkim putem, na istovjetan način podnose se prilozi koji se obvezno prilažu uz poreznu prijavu i koji moraju biti istovjetni izvornim ispravama ili dokumentima.
- (8) Ministarstvo financija – Porezna uprava objavljuje na svojim mrežnim stranicama tehničke preduvjete za potrebe elektroničke komunikacije s Poreznom upravom, a porezni obveznici moraju osigurati ispunjenje objavljenih tehničkih preduvjeta potrebnih radi podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem. Ministarstvo financija – Porezna uprava osigurat će potrebnu programsku podršku (aplikativni softver) radi zaprimanja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem u Poreznoj upravi.
- (9) Porezni obveznici kod podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem moraju koristiti kvalificirane certifikate koje su izdale ovlaštene pravne osobe registrirane za izdavanje certifikata i elektroničke sustave uspostavljene isključivo u svrhu prijenosa podataka. Na zahtjev poreznog tijela, porezni obveznik mora omogućiti pristup i preuzimanje dokumenata u elektroničkom obliku koji su pohranjeni na njegovom računalnom sustavu.
- (10) Ministar financija propisat će pravilnikom način podnošenja elektroničkim putem porezne prijave ili drugih podataka potrebnih za oporezivanje.

Elektronička komunikacija između poreznih obveznika i poreznog tijela

Članak 74.a

- (1) Iznimno od članka 74. stavka 6. ovoga Zakona te od odredbi posebnih propisa, porezni obveznici mogu komunicirati s poreznim tijelom na način da se registriraju u elektronički sustav poreznog tijela.
- (2) Registracijom u elektronički sustav porezni obveznik postaje korisnik elektroničkog sustava poreznog tijela te korisnik u tu svrhu mora dati poreznom tijelu registracijske podatke.

(3) Za porezne obveznike koji nisu obveznici prema članku 74. stavku 6. ovoga Zakona te od odredbi posebnih propisa, odnosno za određene kategorije poreznih obveznika umjesto korištenja naprednog elektroničkog potpisa može se propisati korištenje niže sigurnosne razine nacionalno priznatih vjerodajnica za korištenje elektroničkog sustava poreznog tijela.

(4) Porezno tijelo može razmjenjivati potvrde s drugim državama elektroničkim putem.

(5) Ministar financija pravilnikom će propisati način registracije u elektronički sustav poreznog tijela i korištenje sigurnosnih razina nacionalno priznatih vjerodajnica.

Usmeno zaprimanje porezne prijave i odustanak od porezne prijave

Članak 75.

(1) Ako porezni obveznik, zbog osobnih uvjeta, ne može poreznu prijavu podnijeti u pisanom obliku na obrascu, može poreznu prijavu usmeno izjaviti na zapisnik službenoj osobi poreznog tijela.

(2) Ako je porezni obveznik podnio poreznu prijavu koju prema odredbama posebnog propisa nije bio dužan podnijeti, od podnesene porezne prijave može odustati u roku od trideset dana od dana podnošenja porezne prijave, ako posebnim propisom nije uređeno drugačije.

Ispravak prijave

Članak 76.

(1) Porezni obveznik može izvršiti ispravak prijave ako uoči da je porezna prijava koju je podnio ili koja je podnesena za njega netočna ili nepotpuna i da zbog toga može doći do manje ili više plaćenog poreza.

(2) Pravo na ispravak prijave iz stavka 1. ovoga članka ima univerzalni pravni sljednik poreznog obveznika i one osobe koje zastupaju poreznog obveznika ili univerzalnoga pravnog sljednika.

(3) Ispravak prijave iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik može izvršiti najkasnije u roku od tri godine od isteka roka za podnošenje prijave.

(4) Ako se prije isteka roka iz stavka 3. ovoga članka pokrene postupak poreznog nadzora, ispravak prijave iz stavka 1. ovog članka porezni obveznik može izvršiti najkasnije do dostave obavijesti o početku poreznog nadzora.

(5) Ako se u tijeku provedbe poreznog nadzora utvrde činjenice koje mogu dovesti do manje ili više plaćenih drugih poreza, porezni obveznik na poziv poreznog tijela može podnijeti ispravak.

(6) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ispravak prijave može se izvršiti zbog primjene propisa Europske unije, a najdulje do zastarnih rokova propisanih odredbama propisa Europske unije.

(7) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, porezni obveznik dužan je izvršiti ispravak prijave u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke kada je temeljem činjenica utvrđenih rješenjem poreznog nadzora ili drugog tijela nužno izvršiti ispravak prijave.

(8) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, porezni obveznik dužan je izvršiti ispravak prijave u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke.

(9) Ministar financija pravilnikom će propisati način i rokove za ispravak prijave na poziv poreznog tijela.

ODJELJAK 6.

UTVRĐIVANJE ČINJENICA U POREZNOM POSTUPKU

Izvođenje i ocjena dokaza

Članak 77.

Porezno tijelo koristi sva dokazna sredstva potrebna za utvrđivanje činjenica bitnih za oporezivanje, a osobito:

1. prikuplja obavijesti od poreznog obveznika, drugog sudionika poreznog postupka i drugih osoba
2. određuje vještake
3. pribavlja isprave i spise
4. izlazi na očevid.

Poziv u službene prostorije

Članak 78.

Porezno tijelo može pozvati poreznog obveznika u službene prostorije radi pojašnjenja sadržaja porezne prijave koju je podnio ili koju je bio dužan podnijeti.

Davanje obavijesti

Članak 79.

(1) Porezni obveznik i druge osobe koje raspolažu podacima bitnima za oporezivanje, primjenu međunarodnih ugovora ili vode vlasničke pozicije vrijednosnih papira te upisnike o imovini i pravima poreznih obveznika dužni su na zahtjev poreznog tijela dostaviti podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, primjenu međunarodnih ugovora, provedbu ovrhe i mjera osiguranja.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje podatke vode u elektroničkom obliku dužne su ih na zahtjev poreznog tijela dostaviti u elektroničkom obliku.

(3) U vođenju poreznog postupka porezno tijelo ovlašteno je od poreznog obveznika tražiti obavijesti o njegovu poslovanju u tuzemstvu i inozemstvu, o njegovim pojedinim poslovima te o izvorima sredstava za nabavu poslovne i osobne imovine.

(4) Porezno tijelo može zatražiti usmeno davanje obavijesti iz stavka 1. i 3. ovoga članka i o tome sastaviti zabilješku, a porezni obveznik i druge osobe su dužne pružiti traženu obavijest.

(5) O usmenoj obavijesti sastavit će se zabilješka koja mora sadržavati imena i prezimena nazočnih osoba, mjesto, dan i bitan sadržaj obavijesti, a potpisuju je službena osoba i osoba koja daje obavijest. Osobi koja je dala usmenu obavijest može se na njezin zahtjev dati prijepis zabilješke.

(6) Na traženje osobe koja je dužna dati obavijest zahtjev se mora podnijeti u pisanom obliku. U zahtjevu za davanje obavijesti treba navesti na koga se i na što se ona odnosi.

(7) Na traženje poreznog tijela, osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je dati obavijest u pisanom obliku u roku od osam dana od primitka zahtjeva za davanje obavijesti.

(8) U poreznom postupku porezno tijelo može koristiti obavijesti o činjenicama utvrđenima u jednom poreznom postupku, a koje mogu utjecati na utvrđivanje činjenica i okolnosti bitnih za oporezivanje drugoga poreznog obveznika.

Vještačenje

Članak 80.

(1) Porezno tijelo odlučuje o potrebi vještačenja. Ako ne postoji opasnost od odgode, porezno tijelo treba obavijestiti sudionike poreznog postupka o osobi koju namjerava imenovati vještakom. Vještaci se imenuju iz reda poreznih savjetnika, a po potrebi iz reda sudskih vještaka odgovarajuće struke.

(2) Sudionici poreznog postupka mogu tražiti izuzeće vještaka ako postoji opravdana sumnja u njegovu nepristranost ili ako bi zbog njegovog vještačenja moglo doći do povrede poslovne tajne ili štete za poslovnu djelatnost sudionika. Obrazložen zahtjev za izuzeće podnosi se poreznom tijelu u roku od osam dana od dana primitka obavijesti o imenovanju vještaka. O izuzeću odlučuje čelnik poreznog tijela koje je imenovalo vještaka.

(3) O vještačenju se sastavlja nalaz u pisanom obliku. Vještak može biti pozvan na usmeno obrazlaganje nalaza.

(4) Nalaz vještaka prilaže se spisu.

Predočenje isprava

Članak 81.

(1) Porezno tijelo može tražiti predočenje poslovnih knjiga, evidencija, poslovne dokumentacije i drugih isprava od poreznog obveznika i drugih osoba kod kojih se one nalaze, te su ih dužni predložiti poreznom tijelu.

(2) Porezno tijelo može zatražiti isprave iz stavka 1. ovoga članka i u svrhu oporezivanja trećih osoba.

(3) Porezno tijelo može zatražiti da se isprave navedene u stavku 1. ovoga članka predoče na službenom mjestu ili da se uvid u njih obavi kod osobe koja ih je dužna predložiti.

(4) Ako je za bržu i efikasniju provedbu poreznog postupka nužna isprava o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi drugo javnopravno tijelo, porezno tijelo može zatražiti da ispravu pribavi sam porezni obveznik.

*Očevid***Članak 82.**

- (1) Očevid se obavlja kad je za utvrđivanje ili razjašnjenje činjenica bitnih za oporezivanje potrebno neposredno opažanje službene osobe poreznog tijela. Porezni obveznik ima pravo biti nazočan očevidu i ne smije ometati očevid.
- (2) Iznimno, očevid se može obaviti bez nazočnosti poreznog obveznika ako bi odgoda očevida mogla ugroziti utvrđivanje činjenica ili bi imala za posljedicu uništenje dokaza bitnih za oporezivanje.
- (3) Očevid se može obaviti i uz sudjelovanje vještaka.
- (4) Nalazi utvrđeni očevidom unose se u zapisnik o obavljenom očevidu.
- (5) U zapisnik o obavljenom očevidu obvezno se unose i primjedbe poreznog obveznika.
- (6) Zapisnik o obavljenom očevidu izdaje se u elektroničkom obliku i dostavlja u elektronički pretinac poreznog obveznika.
- (7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, zapisnik koji nije moguće izdati u elektroničkom obliku izdaje se u fizičkom obliku.
- (8) Zapisnik koji nije izdan u elektroničkom obliku potpisuju svi sudionici te se uz primjedbe poreznog obveznika obvezno unose i razlozi odbijanja potpisivanja zapisnika.
- (9) Zapisnik o očevidu prilaže se spisu.

*Stupanje na zemljišta i u prostorije***Članak 83.**

- (1) Vlasnik ili držatelj stvari, prostorija ili zemljišta koji su predmet očevida ili u kojima ili na kojima se nalaze predmeti očevida, ili preko kojih je potrebno prijeći, dužan je dopustiti da se očevid obavi.
- (2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka mora biti obaviještena o obavljanju očevida u roku 15 dana prije obavljanja očevida.

*Uskrata obavijesti***Članak 84.**

- (1) Obavijest o činjenicama bitnima za oporezivanje poreznog obveznika mogu uskratiti:
 1. bračni drug poreznog obveznika, srodnici poreznog obveznika u ravnoj liniji, srodnici u pobočnoj liniji do trećeg stupnja zaključno te srodnici po tazbini do drugog stupnja zaključno, kao i posvojenik i posvojitelj poreznog obveznika
 2. duhovnici o onome što im je povjereno ili što su doznali u svojstvu dušobrižnika
 3. odvjetnici, javni bilježnici, porezni savjetnici, revizori, liječnici, ljekarnici i primalje o onome što im je povjereno ili što su doznali u tom svojstvu
 4. osobe koje profesionalno sudjeluju ili su sudjelovale u pripremi ili proizvodnji tiskovina ili radijskih i televizijskih emisija, i to o osobi autora, pošiljatelja priloga i dokumentacije te o priopćenjima koja su im dana glede njihove dje-

latnosti, ako se radi o prilogima, dokumentaciji i priopćenjima za redakcijski dio.

(2) S osobama iz stavka 1. ovoga članka izjednačeni su njihovi pomoćnici i osobe koje sudjeluju u profesionalnoj djelatnosti radi pripreme za zvanje. O korištenju prava na uskratu obavijesti za te osobe odlučuju osobe navedene u stavku 1. ovoga članka.

(3) Iznimno, osobe iz stavka 1. točke 3. ovoga članka ne mogu uskratiti obavijest ako su razriješene od obveze čuvanja tajne. U tom slučaju razrješenje od obveze čuvanja tajne odnosi se i na osobe iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Pravo javnih bilježnika na uskratu obavijesti ograničeno je njihovim obvezama prijavljivanja činjenica bitnih za oporezivanje u skladu s posebnim propisima.

Uskrata obavijesti kod opasnosti samookrivljavanja

Članak 85.

(1) Porezni obveznici i osobe koje su dužne davati obavijesti u smislu članka 79. ovoga Zakona mogu uskratiti davanje obavijesti koje bi njih same ili njihova srodnika mogle izložiti kaznenom progonu.

(2) Porezno tijelo dužno je osobe iz stavka 1. ovoga članka poučiti o pravu na uskratu obavijesti te pouku o tome unijeti kao zabilješku u spis.

Uskrata davanja i predočavanja stručnog mišljenja

Članak 86.

(1) Slučajevi i uvjeti pod kojima se može uskratiti davanje obavijesti utvrđeni ovim Zakonom odnose se i na uskratu stručnih mišljenja i predočavanje isprava ili drugih stvari.

(2) Osoba koja u ime poreznog obveznika čuva isprave, poslovne knjige, ostale evidencije i druge stvari ne može uskratiti njihovo predočavanje ako bi ih porezni obveznik bio dužan predočiti da ih sam čuva.

Neposredno rješavanje

Članak 87.

Porezno tijelo može riješiti stvar bez provedbe ispitnog postupka:

1. ako je porezni obveznik u poreznoj prijavi naveo činjenice ili podnio dokaze na podlozi kojih se utvrđuje stanje stvari, ili ako se to stanje može utvrditi na podlozi općepoznatih činjenica ili činjenica koje su poreznom tijelu poznate

2. ako se stanje stvari može utvrditi na temelju podataka iz službenih evidencija kojima porezno tijelo raspolaže ili ih je pribavilo od drugih nadležnih tijela, a nije potrebno posebno saslušanje stranke radi zaštite njezinih prava, odnosno pravnih interesa.

Dokazivanje u poreznom postupku

Članak 88.

U poreznom postupku teret dokaza snosi:

1. porezno tijelo za činjenice koje utemeljuju porez, a u skladu s člankom 6. stavkom 2. ovoga Zakona
2. porezni obveznik za činjenice koje smanjuju ili ukidaju porez.

Dokazna snaga knjigovodstva

Članak 89.

Oporezivanje se temelji na podacima iz knjigovodstva i na evidencijama poreznog obveznika koje se vode u skladu s člancima 62. do 67. ovoga Zakona, ako okolnosti pojedinog slučaja ne upućuju na njihovu netočnost.

Dokazivanje fiducijarnog (povjereničkog) prava

Članak 90.

Tko tvrdi da prava koja glase na njegovo ime ili stvari koje se nalaze u njegovu posjedu drži ili posjeduje samo kao fiducijar (povjerenik), zastupnik druge osobe ili založni vjerovnik, mora na traženje poreznog tijela dokazati tko je vlasnik tih prava ili stvari, a u protivnom će se smatrati da su njegovo vlasništvo.

Porezni postupak s manjkom robe

Članak 91.

Ako se utvrdi manjak robe koja podliježe oporezivanju, a porezni obveznik ne može dokazati da je manjak posljedica činjenica koje ne utemeljuju porez, manjak robe se oporezuje. U tom se slučaju smatra da je porezna obveza nastala u trenutku utvrđivanja manjka.

Procjena porezne osnovice

Članak 92.

(1) Ako porezno tijelo ne može utvrditi poreznu osnovicu na temelju poslovnih knjiga i evidencija, mora je procijeniti.

(2) Porezno tijelo procijenit će poreznu osnovicu:

1. ako porezni obveznik ne može predložiti knjige ili evidencije koje je dužan voditi prema poreznim zakonima
2. ako porezni obveznik ne izdaje propisane račune ili ne vodi poslovne knjige točno, uredno i pravodobno
3. ako porezni obveznik podatke za oporezivanje ne može dokazati vjerodostojnom dokumentacijom
4. ako porezni obveznik odbije sudjelovati u poreznom postupku ili onemogućava provedbu poreznog postupka
5. ako porezni obveznik koji vodi podatke u elektroničkom obliku ne postupi u skladu s odredbama članka 67. ovoga Zakona.

(3) Pri utvrđivanju porezne osnovice procjenom, porezno tijelo polaziti će od:

1. raspoložive uredne poslovne dokumentacije, ako ona postoji, a nije proknjižena
2. raspoložive uredne poslovne dokumentacije o poslovanju u određenom razdoblju kraćem od razdoblja oporezivanja (dnevnom, tjednim ili mjesečnim pri-

- micima), tako da se na temelju podataka o tom dijelu poslovanja procijeni porezna osnovica određenog razdoblja
3. podataka i činjenica o ostvarenim primicima (dnevnim, tjednim ili mjesečnim) utvrđenih očevidom ili poreznim nadzorom, tako da se na temelju tih podataka procijeni porezna osnovica određenog razdoblja
 4. usporedbe iskazanih primitaka s primicima drugih poreznih obveznika koji obavljaju istu djelatnost na istoj ili sličnoj lokaciji ili usporedbe s prosječnim primitkom više poreznih obveznika iste djelatnosti na istoj ili sličnoj lokaciji
 5. podataka o mogućnostima isporuka dobara ili obavljanja usluga (instaliranih kapaciteta) utvrđenih očevidom ili poreznim nadzorom.
- (4) Ako Porezna uprava na temelju prikupljenih podataka utvrdi da fizička osoba raspolaže imovinom ili sredstvima za privatnu potrošnju koja višestruko premašuje primitke što ih je fizička osoba ostvarila tijekom godine, Porezna uprava pozvat će fizičku osobu da dostavi dokaze o izvorima stjecanja imovine. Ako se fizička osoba ne odazove pozivu Porezne uprave ili ne dostavi vjerodostojne dokaze o izvorima stjecanja imovine, Porezna uprava procjenom će utvrditi osnovicu poreza na dohodak fizičke osobe.
- (5) Porezno tijelo po slobodnoj ocjeni odlučuje koje će mjerilo ili više njih iz stavka 3. i 4. ovoga članka koristiti za procjenu porezne osnovice.

Produljenje roka

Članak 93.

- (1) Rok koji određuje porezno tijelo može se na zahtjev osobe kojoj je određen produljiti.
- (2) Pisani zahtjev za produljenje roka iz stavka 1. ovoga članka mora se podnijeti prije isteka roka.
- (3) O zahtjevu za produljenje roka porezno tijelo odlučuje zaključkom.
- (4) Protiv zaključka iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba.

Povrat u prijašnje stanje

Članak 94.

- (1) Ako je porezni obveznik iz opravdanih razloga propustio izvršiti neku radnju u zakonskom roku ili u roku koji je odredilo porezno tijelo i zbog tog propuštanja trpi posljedicu, dopustit će se na njegov prijedlog povrat u prijašnje stanje. Propuštanje roka od strane zastupnika ide na teret poreznog obveznika.
- (2) Prijedlog za povrat u prijašnje stanje podnosi se u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je uzrokovao propuštanje, odnosno od dana kada je porezni obveznik doznao za uzrok. Razlozi kojima se obrazlaže prijedlog moraju se učiniti vjerojatnima.
- (3) O prijedlogu za povrat u prijašnje stanje porezno tijelo odlučuje rješenjem.
- (4) Nakon isteka tri mjeseca od propuštenog roka porezni obveznik ne može podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, porezni obveznik može podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje i izvršiti propuštenu radnju i nakon isteka tri mjeseca

od propuštenog roka ako je u tome bio prije isteka tog roka spriječen višom silom.

ODJELJAK 7. UTVRĐIVANJE POREZA

Porezno rješenje

Članak 95.

- (1) Porezno tijelo na temelju činjenica utvrđenih u poreznom postupku donosi porezno rješenje.
- (2) Porezno tijelo donijet će rješenje o utvrđivanju visine porezne obveze i kada se porezni obveznik u cijelosti ili djelomično oslobađa od plaćanja poreza.
- (3) Iznimno, porezno rješenje se ne mora donijeti u slučajevima propisanim ovim Zakonom.
- (4) Čelnik poreznog tijela za potrebe provedbe ovoga članka odlukom propisuje koji iznos u pojedinom poreznom postupku predstavlja trošak izdavanja rješenja nerazmjern naplaćenom porezu, što će se objavljivati na službenim stranicama poreznog tijela.
- (5) U slučaju kada je porezno tijelo tijelo jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, odluku iz stavka 4. ovoga članka donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave ili predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Rok za izdavanje rješenja po godišnjoj poreznoj prijavi

Članak 96.

Porezno rješenje koje se donosi na temelju godišnje porezne prijave mora se dostaviti poreznom obvezniku čim je to moguće, a najkasnije u roku od godine dana nakon isteka roka za podnošenje godišnje porezne prijave.

Posebni slučajevi nedonošenja poreznog rješenja

Članak 97.

- (1) Porezno tijelo ne mora donijeti porezno rješenje ako bi troškovi utvrđivanja i naplate poreza bili nerazmjerni naplaćenom porezu.
- (2) U slučaju pogrešno utvrđene visine porezne obveze porezno se rješenje ne mora mijenjati ako bi povećani iznos poreza bio nerazmjern troškovima postupka izmjene rješenja.

Oblik i sadržaj poreznog rješenja

Članak 98.

- (1) Porezno rješenje donosi se u pisanom obliku i mora se označiti kao porezno rješenje.
- (2) Porezno rješenje mora sadržavati:
 1. naziv poreznog tijela, broj i datum rješenja

2. uvod, izreku i obrazloženje
 3. uputu o pravnom lijeku
 4. potpis ovlaštene osobe i otisak pečata ili elektronički potpis ili elektronički pečat poreznog tijela.
- (3) Uvod poreznog rješenja osobito sadržava naziv poreznog tijela, propis o nadležnosti, kratku oznaku predmeta i datum donošenja poreznog rješenja.
- (4) Izreka poreznog rješenja sadržava ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika, vrstu poreza, poreznu osnovicu, poreznu stopu i iznos utvrđenog poreza, razdoblje oporezivanja, nalog za uplatu poreza, rokove i uvjete plaćanja. U izreci poreznog rješenja obvezno se navodi da žalba ne odgađa izvršenje rješenja ako to proizlazi iz odredaba ovoga Zakona ili posebnog propisa.
- (5) U obrazloženju rješenja se osobito navodi:
1. utvrđeno činjenično stanje
 2. jasan i precizan sažetak dokaznog postupka
 3. razloge zbog kojih nije uvažen zahtjev stranke
 4. porezne propise i razloge koji upućuju na odluku danu u izreci rješenja
 5. porezni propis koji određuje da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (6) U obrazloženju poreznog rješenja koje se donosi bez provođenja ispitnog postupka na temelju članka 87. ovoga Zakona navode se pravni propisi na temelju kojih je porezno rješenje doneseno.
- (7) Uputa o pravnom lijeku sadržava naziv tijela kojem se žalba podnosi, porezno tijelo kojem se žalba predaje, rok u kojem se može podnijeti žalba, mogućnost izjavljivanja žalbe usmeno u zapisnik te visinu upravne pristojbe ako je propisana.

Privremeno porezno rješenje

Članak 99.

- (1) Ako se rješenje o utvrđivanju poreza donosi na temelju podataka iskazanih u poreznoj prijavi poreznog obveznika, a porezno tijelo nije prethodno provelo postupak provjere činjenica bitnih za donošenje toga rješenja, takvo je rješenje privremeno.
- (2) Ako postoji sumnja glede vlasništva nad nekim predmetom ili glede njegove vrijednosti koja se može otkloniti tek nekim drugim postupkom ili radnjom, porezno tijelo će privremenim rješenjem utvrditi poreznu obvezu.
- (3) Privremeno porezno rješenje mora biti kao takvo označeno.
- (4) Privremeno porezno rješenje smatra se u pogledu pravnih lijekova i izvršenja samostalnim rješenjem.
- (5) Porezno tijelo može izvršiti naknadnu provjeru vjerodostojnosti podataka iskazanih u poreznoj prijavi poreznog obveznika. Ako porezno tijelo na temelju naknadno izvršene provjere utvrdi da postoji osnova za izmjenu porezne obveze utvrđene privremenim poreznim rješenjem, porezno tijelo će zamijeniti privremeno porezno rješenje novim rješenjem.

(6) Ako porezno tijelo ne donese rješenje kojim se zamjenjuje privremeno porezno rješenje, porezna obveza utvrđena privremenim rješenjem smatrat će se konačno utvrđenom poreznom obvezom.

Obračunska prijava

Članak 100.

Ako je propisano da se porez prijavljuje obračunskom prijavom, tada se porez utvrđuje rješenjem ako je to zakonom propisano ili ako se njime utvrđuje drugačiji iznos poreza od onoga koji je porezni obveznik sam obračunao ili ako porezni obveznik nije predao obračunsku prijavu.

Upravni ugovor

Članak 101.

- (1) Porezno tijelo i porezni obveznik mogu radi namirenja dospjelog poreznog duga sklopiti upravni ugovor.
- (2) Upravni ugovor s poreznim obveznikom sklapa čelnik poreznog tijela.
- (3) Upravni ugovor može se odnositi na namirenje poreznog duga u cijelosti ili djelomično.
- (4) Upravni ugovor sklapa se u pisanom obliku najdulje na rok od 24 mjeseca.
- (5) Upravni ugovor sklapa se slobodnom voljom sudionika porezno-dužničkog odnosa, a ne smije biti protivan prinudnim propisima, javnom interesu, ne smije biti sklopljen na štetu trećih osoba niti smije biti protivan izreci rješenja kojim je utvrđena porezna obveza.
- (6) Sklopljeni upravni ugovor ima učinak izvršnog rješenja donesenog u poreznom postupku.
- (7) Sklapanjem upravnog ugovora ovrha na novčanim sredstvima će se obustaviti samo za iznos poreznog duga obuhvaćenog upravnim ugovorom.
- (8) Upravni ugovor ne može se sklopiti s poreznim obveznikom čiji je račun blokirao od strane drugih vjerovnika i/ili protiv kojega se provodi postupak utvrđivanja zlouporabe prava u porezno-dužničkom odnosu.
- (9) Upravni ugovor ne može se sklopiti za porezni dug koji je već bio predmetom raskinutog upravnog ugovora, za dug za koji je sklopljen upravni ugovor ili za dug koji je obuhvaćen reprogramom.
- (10) Upravni ugovor neće se sklopiti ako porezno tijelo razmatranjem prijedloga i dostavljene dokumentacije ocijeni kako porezni obveznik nije učinio vjerojatnim ispunjenje svrhe i predmeta upravnog ugovora.
- (11) Upravni ugovor koji ima pravni učinak na prava trećih osoba pravno je valjan samo uz pisani pristanak tih osoba.
- (12) Za vrijeme trajanja upravnog ugovora zastara ne teče.
- (13) Porezno tijelo jednostrano će raskinuti upravni ugovor zbog nepoštivanja utvrđenih rokova plaćanja i načina namirenja poreznog duga.

(14) Upravni ugovor raskida se rješenjem protiv kojega se može pokrenuti upravni spor, a naplata obveze iz upravnog ugovora nastaviti će se prema odredbama Općeg poreznog zakona i zakona kojim se uređuje stečajni postupak.

Prijedlog za sklapanje upravnog ugovora

Članak 102.

(1) Prijedlog za sklapanje upravnog ugovora podnosi porezni obveznik fizička ili pravna osoba.

(2) Prijedlog sadržava:

- prijedlog načina namirenja dospjelog poreznog duga (u cijelosti ili djelomično) prethodno usklađenog s poreznim tijelom, ovjerenog pečatom i potpisom ovlaštenih osoba poreznog tijela i poreznog obveznika
- prijedlog rokova za njegovo namirenje
- osobni identifikacijski broj (OIB) poreznog obveznika
- razloge zbog kojih je nastao porezni dug
- podatke o strukturi vlasništva poreznog obveznika
- podatke o povezanim društvima
- popis imovine u vlasništvu poreznog obveznika s iskazanim knjigovodstvenim vrijednostima na zadnji obračunski datum
- podatke o sudskim postupcima koji imaju utjecaj na poslovanje poreznog obveznika
- prijedlog sredstava osiguranja naplate poreznoga duga, a sukladno Općem poreznom zakonu
- popis dospjelih obveza prema svim vjerovnicima na zadnji obračunski datum
- popis ključnih dobavljača i vjerovnika sa stanjem obveza na zadnji obračunski datum.

(3) Prijedlog se podnosi nadležnom poreznom tijelu.

(4) Porezno tijelo će odlučiti o ispunjenju zakonom propisanih uvjeta i o osnovnosti zaprimljenog prijedloga za sklapanje upravnog ugovora te o tome obavijestiti poreznog obveznika.

(5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, u slučajevima podnošenja prijedloga za sklapanje upravnog ugovora s Poreznom upravom, putem elektroničkog servisa za dospjele poreze iz nadležnosti Porezne uprave:

- porezna obveza iz stavka 2. ovoga članka, iskazana na porezno-knjigovodstvenoj kartici, smatra se usklađenom s poreznim obveznikom, bez potrebe ovjere potvrde o stanju duga koju je izdalo nadležno porezno tijelo
- izraz slobodne volje za sklapanjem upravnog ugovora porezni obveznik iskazuje podnošenjem zahtjeva, a porezno tijelo potpisom upravnog ugovora.

(6) Prijedlog za sklapanje upravnog ugovora s Poreznom upravom za porezni dug do visine 10.000,00 eura ne mora sadržavati prijedlog sredstva osiguranja naplate.

*Sadržaj upravnog ugovora***Članak 103.**

Upravni ugovor mora sadržavati najmanje odredbe kojima se uređuju:

- svrha i predmet ugovora
- visina poreznog duga i način namirenja
- rok na koji je ugovor sklopljen
- posljedice neispunjenja ugovornih obveza
- prestanak ugovora
- prava, obveze i odgovornosti ugovornih strana.

*Porezna nagodba***Članak 104.**

(1) Porezno tijelo i porezni obveznik mogu za novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora do uručenja zapisnika o obavljenom poreznom nadzoru sklopiti poreznu nagodbu.

(2) Predmet porezne nagodbe može biti: novoutvrđena porezna obveza u postupcima u kojima je porezna osnovica utvrđena procjenom, rok plaćanja novoutvrđenih obveza i smanjenje obveze po osnovi utvrđene zatezne kamate.

(3) Uvjet za sklapanje porezne nagodbe je prihvaćanje novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora od strane poreznog obveznika i njegovo odricanje od prava na korištenje pravnih lijekova.

(4) Novoutvrđena obveza iz stavka 3. ovoga članka je novoutvrđena porezna obveza u postupku poreznog nadzora i zatezne kamate utvrđene u poreznom nadzoru za razdoblje od dana nastanka porezne obveze do dana zaključenja porezne nagodbe.

(5) Kada je novoutvrđena obveza iz stavka 4. ovoga članka utvrđena procjenom prema članku 92. ovoga Zakona, novoutvrđena porezna obveza može se smanjiti za ukupno 5 %. Na preostali dio novoutvrđene porezne obveze po osnovi utvrđenih zateznih kamata u postupku poreznog nadzora, kao i općenito kada se obveze po osnovi utvrđenih zateznih kamata smanjuju prema odredbama ovog članka, primjenit će se sljedeći kriteriji:

1. za iznos koji se plaća na dan zaključenja nagodbe kamate se smanjuju razmjerno iznosu uplaćenih novoutvrđenih poreznih obveza od 10 % do 100 %
2. za plaćanje cijeloga iznosa novoutvrđenih poreznih obveza ili ostatka iznosa novoutvrđenih obveza u roku od 90 dana od dana sklapanja porezne nagodbe kamate se smanjuju za 50 %.

(6) Obveze po osnovu utvrđenih zateznih kamata u postupku poreznog nadzora koje proizlaze iz obveze uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualizirane kapitalizirane štednje ne mogu se smanjivati.

(7) Porezna nagodba sklapa se u pisanom obliku i smatra se sklopljenom potpisom stranaka.

(8) Porezna nagodba protivna propisima, javnom interesu ili pravima trećih osoba nije dopuštena.

(9) Porezna nagodba ne može se sklopiti ako je u tijeku poreznog nadzora utvrđeno postojanje sumnje o počinjenju kaznenog djela. Pod postojanjem sumnje o počinjenju kaznenog djela radi se u slučajevima kaznenih djela propisanih Kaznenim zakonom, za koja će biti podnesena kaznena prijava nadležnom tijelu od strane poreznog tijela.

(10) Porezna nagodba ima snagu izvršnog rješenja donesenog u postupku poreznog nadzora.

(11) Ako se porezna nagodba odnosi samo na dio novoutvrđene porezne obveze, porezni postupak će se nastaviti u odnosu na preostali dio novoutvrđene porezne obveze, a u izreci poreznog rješenja naznačit će se postojanje porezne nagodbe.

(12) Porezna nagodba je ovršna isprava i izvršava se prema pravilima o izvršenju poreznog rješenja.

(13) Ministar financija će pravilnikom propisati način sklapanja porezne nagodbe te rokove izvršenja obveza iz porezne nagodbe.

Sadržaj porezne nagodbe

Članak 105.

Porezna nagodba mora sadržavati najmanje odredbe kojima se uređuju:

- svrha i predmet porezne nagodbe
- prihvaćanje novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora od strane poreznog obveznika
- rok u kojem se porezna obveza mora ispuniti
- posljedice neispunjenja poreznom nagodbom utvrđenih obveza, odnosno nepoštivanja odredaba porezne nagodbe
- prava, obveze i odgovornosti stranaka
- odricanje poreznog obveznika izrijeком od prava na korištenje pravnih lijekova.

Zaštita prava poreznih obveznika pri poništavanju, ukidanju ili izmjeni poreznog rješenja

Članak 106.

Porezno tijelo ne može poništiti, ukinuti ili izmijeniti porezno rješenje na štetu poreznog obveznika zbog toga što je Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdio da je propis na kojem se zasnivalo dotadašnje utvrđivanje poreza neustavan ili nezakonit.

Rješenje o naplati poreza na osnovi jamstva

Članak 107.

(1) Na rješenja o naplati poreza na osnovi jamstva primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o poreznim rješenjima.

(2) Rješenje o naplati poreza na osnovi jamstva ne može se donijeti:

1. ako poreznom obvezniku utvrđena porezna obveza nije dospjela ili je otpisana ili

2. ako je za porez koji je utvrđen poreznom obvezniku nastupila zastara prava na naplatu.

Plaćanje poreza u posebnim okolnostima

Članak 107.a

- (1) »Posebne okolnosti« podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu.
- (2) Ako posebne okolnosti iz stavka 1. ovoga članka utječu na mogućnost podmirivanja poreznih obveza, dospijeće poreznih obveza nastalih i/ili dospjelih sukladno posebnim propisima može se odgoditi i/ili se može odobriti njihova obročna otpлата.
- (3) Porezni obveznik koji je za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka ostvario mjeru potpore za očuvanje radnih mjesta sufinanciranja plaća bit će za sufinancirane netoplaće oslobođen obveze plaćanja javnih davanja.
- (4) Ako je zbog posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka poreznom obvezniku odlukama nadležnog tijela rad zabranjen, odnosno ako mu je rad onemogućen ili znatno otežan, može ga se u cijelosti ili djelomično osloboditi podmirivanja poreznih obveza.
- (5) Za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka mogu se na drugačiji način propisati rokovi, plaćanje poreza na dodanu vrijednost pri uvozu te kod donacija, provedba mjera prisilne naplate, visina kamata te postupovne odredbe nego što je propisano ovim Zakonom ili posebnim poreznim propisima.
- (6) Za korisnika mjera prema ovom članku za kojeg se naknadno utvrdi da je ostvario prava za sebe ili druge osobe prema odredbama ovoga članka dostavom netočnih ili lažnih podataka primijenit će se odredbe o odgovornosti propisane zakonom, a mjera i njezini učinci će se poništiti.
- (7) Za vrijeme trajanja odgode plaćanja i obročne otplate iz stavka 2. ovoga članka ne obračunavaju se kamate i zastara ne teče.
- (8) Ministar financija pravilnikom će propisati provedbu ovoga članka.

ODJELJAK 8.

POREZNA ZASTARA

Zastara

Članak 108.

- (1) Pravo i obveze poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pravo i obveza poreznog tijela na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe zastarijeva za šest godina računajući od dana kada je zastara počela teći.

(2) Zastara prava na utvrđivanje porezne obveze i kamata počinje teći istekom godine u kojoj je nastala porezna obveza. Nastanak porezne obveze propisan je posebnim poreznim zakonima.

(3) Zastara prava na utvrđivanje porezne obveze i kamata sukladno članku 28. ovog zakona počinje teći istekom godine u kojoj je donesena pravomoćna presuda za kazneno djelo.

(4) Zastara prava na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe počinje teći istekom godine u kojoj je porezni obveznik sam utvrdio poreznu obvezu ili istekom godine u kojoj je postalo izvršno rješenje kojim je porezno tijelo utvrdilo poreznu obvezu i kamate odnosno istekom godine u kojoj je porezna obveza dospjela.

(5) Zastara prava na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe počinje teći istekom godine u kojoj je porezni obveznik stekao pravo na povrat.

(6) Prestao važiti.

Odredba članka 108. stavka 6. prestala je važiti na temelju članka 197. ovoga Zakona.

(7) Zastara prava na naplatu porezne obveze, kamata i troškova ovrhe ne teče niti u slučajevima propisanim ovim zakonom i posebnim propisima, kao i u slučajevima u kojima porezno tijelo nije bilo u mogućnosti pokrenuti postupak naplate.

(8) Ako porezni obveznik podmiri poreznu obvezu nakon nastupa zastare, ima pravo na povrat plaćenog poreza i pravo na kamate od dana podnošenja zahtjeva, osim u slučaju uplata koje se odnose na carinu.

(9) Iznimno od ovoga članka, kod utvrđivanja zastare prava na naplatu carine primjenjuju se propisi kojima se uređuje sustav vlastitih sredstava Europske unije.

Članak 109.

(1) U vrijeme zastare uračunava se i vrijeme koje je proteklo u korist prednika poreznog obveznika.

(2) Na nastup zastare prava na utvrđivanje po službenoj dužnosti dužna su paziti prvostupanijska porezna tijela do donošenja i dostave poreznog rješenja.

(3) Na nastup zastare prava na utvrđivanje po službenoj dužnosti dužna su paziti i drugostupanijska tijela do donošenja i dostave rješenja o žalbi.

(4) Ako tijela iz stavaka 2. i 3. utvrde da je nastupila zastara prava, na utvrđivanje trebaju rješenjem utvrditi nastup zastare i obustaviti postupak.

(5) Ako u upravnom sporu sud poništi porezno rješenje i vrati na ponovno odlučivanje, a u međuvremenu je nastupila zastara prava na utvrđivanje, nadležna porezna tijela će rješenjem utvrditi nastup zastare i obustaviti postupak.

(6) Na zastaru prava na naplatu po službenoj dužnosti dužno je paziti prvostupanijsko tijelo do donošenja rješenja i dostave rješenja.

(7) Drugostupanijska tijela dužna su po službenoj dužnosti paziti je li u trenutku donošenja prvostupanijskog rješenja nastupila zastara prava na naplatu.

(8) Rješenje o utvrđivanju ili naplati porezne obveze, kamata i troškova ovrhe doneseno nakon nastupa zastare je nezakonito.

(9) Porezni dug za koji je utvrđena zastara prava na utvrđivanje ili naplatu porezne obveze, kamata i troškova ovrhe otpisuje se iz poreznih evidencija.

(10) Iznimno od stavka 4., kad protekne vrijeme zastare, porezno tijelo čija je tražbina osigurana zalogom ili hipotekom može se namiriti samo iz opterećene stvari ako je drži u neposrednom posjedu ili ako je njegovo pravo upisano u javnoj knjizi. Zastarjela tražbina po osnovi kamata ne može se namiriti ni iz opterećene stvari.

(11) Na zastaru prekršajnog progona, izvršenja prekršajnopравnih sankcija, izvršenja oduzimanja imovinske koristi, oduzimanja predmeta i troškova prekršajnog postupka primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje prekršajni postupak.

(12) Na nastup zastare prava na povrat porezno tijelo pazi po službenoj dužnosti.

ODJELJAK 9.

PRAVNA POMOĆ U POREZNIM STVARIMA

Pojam pravne pomoći u poreznim stvarima

Članak 110.

Pravna pomoć u smislu ovoga Zakona jest pomoć koju tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave i tijela lokalne samouprave pružaju poreznom tijelu u obliku obavijesti ili primjene određene mjere na temelju zahtjeva poreznog tijela, a koje su tom tijelu potrebne za provedbu poreznog postupka.

Preduvjeti i opseg pružanja pravne pomoći

Članak 111.

(1) Porezno tijelo može zamoliti za pravnu pomoć osobito:

1. ako prema propisima ne može samo obaviti službenu radnju
2. ako nedostaju uređaji potrebni za obavljanje službene radnje
3. ako bi službenu radnju moglo obaviti samo uz bitno veći trošak nego zamoljeno tijelo.

(2) Ako zamoljeno tijelo odbije pružiti zatraženu pomoć, o obvezi pružanja pravne pomoći odlučuje više nadležno tijelo, ili ako ono ne postoji, nadzorno tijelo.

Međunarodna pravna pomoć

Članak 112.

(1) Pod međunarodnom pravnom pomoći, u smislu ovoga Zakona, smatra se pravo poreznog tijela da se u rješavanju određenoga poreznog slučaja za pomoć obrati inozemnom poreznom tijelu.

(2) Pružanje međunarodne pravne pomoći temelji se na međunarodnim ugovorima i propisima Europske unije na području oporezivanja.

Obveze tijela državne uprave, područne (regionalne) samouprave i lokalne samouprave

Članak 113.

Tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave i tijela lokalne samouprave dužna su poreznom tijelu priopćiti činjenice koje su doznali obavljajući poslove iz svog djelokruga, a koje ukazuju na mogućnost da nije plaćen porez.

Obveze banaka

Članak 114.

(1) Radi praćenja činjenica bitnih za oporezivanje banke su dužne Ministarstvu financija dostavljati podatke o prometu svih računa u eurima i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja i građana, uključujući i podatke o prometu tekućih računa i štednih uloga.

(2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka banke su dužne dostavljati do kraja mjeseca za prethodni mjesec, putem raspoloživih informatičkih tehnologija.

(3) Na poseban zahtjev Ministarstva financija banke su dužne za pojedine osobe podatke iz stavka 1. ovoga članka dostaviti i u drugim rokovima osim onih propisanih stavkom 2. ovoga članka te podatke o prometima svih ostalih računa.

(4) Troškovi davanja podataka poreznom tijelu ne zaračunavaju se.

ODJELJAK 10.

POREZNI NADZOR

Pojam poreznog nadzora

Članak 115.

(1) Porezni nadzor u smislu ovoga Zakona dio je porezno-pravnog odnosa u kojem Porezna uprava i Carinska uprava te druga porezna tijela provode postupak radi provjere i utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje poreznih obveznika i drugih osoba.

(2) Porezna tijela provode porezni nadzor sukladno zakonu kojim se uređuje pojedina vrsta poreza.

Ovlaštene osobe za porezni nadzor

Članak 116.

(1) Porezni nadzor obavljaju porezni revizori, porezni inspektori i drugi državni službenici ovlašteni za provedbu poreznog nadzora.

(2) Osim osoba iz stavka 1. ovoga članka, za obavljanje pojedinih zadataka u vezi s poreznim nadzorom čelnik poreznog tijela može ovlastiti i druge stručno osposobljene osobe.

*Dopustivost poreznog nadzora***Članak 117.**

- (1) Porezni nadzor može se obavljati kod svih poreznih obveznika i drugih osoba koje raspolažu činjenicama i dokazima bitnima za oporezivanje.
- (2) Porezni nadzor može započeti u roku od tri godine od početka tijeka zastare prava na utvrđivanje porezne obveze.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka porezni nadzor može započeti za razdoblje za koje nije nastupila zastara prava na utvrđivanje porezne obveze:
1. u slučaju zlouporabe prava iz članka 172. ovoga Zakona
 2. u postupcima utvrđivanja razlike između stečene imovine i dokazanih sredstava za stjecanje te imovine prema propisima o porezu na dohodak
 3. u postupcima suzbijanja poreznih prijevара
 4. u postupcima pokrenutim po nalogu drugih tijela
 5. u drugim postupcima koji uključuju provjere poslovanja u inozemstvu, povezane osobe i društva te transakcije u prekograničnom poslovanju, kao i provjere transfernih cijena, poreznih aranžmana i slične prekogranične transakcije i poslove koji uključuju više jurisdikcija odnosno država
 6. u postupcima u kojima postoji osnovana sumnja na počinjenje sljedećih kaznenih djela iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23. i 36/24.): primanja mita (članak 293.), davanja mita (članak 294.), trgovanja utjecajem (članak 295.), davanja mita radi trgovanja utjecajem (članak 296.), podmićivanja zastupnika (članak 339.).

*Predmet poreznog nadzora***Članak 118.**

- (1) Porezni nadzor obuhvaća provjeru jedne ili više vrsta poreza te svih činjenica bitnih za oporezivanje, knjigovodstvenih isprava i evidencija, poslovnih događaja i svih drugih podataka, evidencija i isprava bitnih za oporezivanje.
- (2) Ako je poduzetnik fizička osoba, nadzor može obuhvaćati i one činjenice koje nisu u vezi s njegovom gospodarskom djelatnošću.
- (3) Porezni nadzor društava kapitala ili društava osoba obuhvaća i provjeru odnosa bitnih za oporezivanje između člana društva i samog društva.

*Načelo odabira poreznih obveznika za porezni nadzor***Članak 119.**

- (1) Porezno tijelo odlučuje kod kojeg će poreznog obveznika provoditi porezni nadzor, vodeći računa o poreznoj snazi poreznog obveznika i na temelju procjene rizika, pri čemu prioritet imaju veliki porezni obveznici prema propisu kojim je uređeno računovodstveno poslovanje i porezni obveznici iz članka 12.a i 49. ovoga Zakona.
- (2) Porezni obveznik ne može utjecati na odluku poreznog tijela o odabiru poreznih obveznika kod kojih će se provoditi porezni nadzor.

*Obavijest o poreznom nadzoru***Članak 120.**

(1) Obavijest o poreznom nadzoru mora biti dostavljena poreznom obvezniku najkasnije osam dana prije početka poreznog nadzora. Obavijest o poreznom nadzoru dostavlja se poreznom obvezniku ili osobi koja je imenovana od strane poreznog obveznika.

(2) Iznimno, stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako bi se time ugrozila svrha poreznog nadzora.

(3) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora se izdati u pisanom obliku te mora sadržavati:

1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
2. ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika kome se upućuje
3. pravni temelj
4. predmet poreznog nadzora ili druge radnje koje će se provesti u poreznom nadzoru
5. razdoblje koje je predmet poreznog nadzora
6. datum početka poreznog nadzora
7. obvezu sudjelovanja poreznog obveznika u postupku i pravne posljedice zbog ometanja ili

odbijanja poreznog nadzora

8. potpis ovlaštene osobe ili elektronički potpis ili elektronički pečat poreznog tijela.

*Tijek poreznog nadzora***Članak 121.**

(1) Prije početka poreznog nadzora osoba ovlaštena za njegovu provedbu mora se predstaviti poreznom obvezniku predloženjem službene iskaznice.

(2) Porezni nadzor treba obavljati jednakom pozornošću u pogledu svih bitnih činjenica, kako onih koje idu na štetu poreznog obveznika tako i onih u njegovu korist.

(3) Porezni nadzor treba usmjeriti na bitne činjenice koje mogu konačno povećati ili smanjiti poreznu obvezu te njegovo trajanje ograničiti na nužnu mjeru.

(4) Porezni obveznik mora ovlaštenoj osobi za provođenje poreznog nadzora, na njezin zahtjev, omogućiti obavljanje nadzora u sjedištu poreznog obveznika i na ostalim mjestima na kojima porezni obveznik ili druga osoba prema njegovoj ovlasti obavlja djelatnosti i poslove u vezi s kojima se obavlja porezni nadzor. Porezni obveznik u tu svrhu mora staviti na raspolaganje odgovarajuće mjesto za rad i potrebna pomagala.

(5) Ako ne postoji poslovni prostor pogodan za obavljanje poreznog nadzora, porezni nadzor se obavlja u službenim prostorijama poreznog tijela. Ako se porezni nadzor ne obavlja u poslovnim prostorijama, osoba ovlaštena za njegovu provedbu dužna je poslovne prostorije razgledati i to navesti u zapisniku o obavljenom nadzoru.

(6) Ovlaštena osoba za porezni nadzor ima pravo stupiti na zemljište i u poslovne prostorije u kojima porezni obveznik obavlja djelatnost te ih pregledati. Poreznom obvezniku ili njegovu opunomoćeniku ili zastupniku mora omogućiti nazočnost pri pregledavanju poslovnih prostorija.

(7) Porezni nadzor obavlja se tijekom uobičajenoga radnog vremena. Obavljanje poreznog nadzora izvan tog vremena dopustivo je ako porezni obveznik na to pristane ili ako to bezuvjetno nalaže svrha poreznog nadzora.

(8) Ako se započeta radnja u postupku poreznog nadzora ne može završiti tijekom radnog vremena poreznog obveznika, a porezni obveznik ne pristane na nastavak obavljanja poreznog nadzora nakon redovitoga radnog vremena, porezno tijelo može izvršiti privremeno pečaćenje poslovnog ili skladišnog prostora.

(9) Mjera privremenog pečaćenja iz stavka 8. ovoga članka može trajati najdulje do početka radnog vremena poreznog obveznika prvoga idućeg radnog dana.

(10) O privremenoj mjeri iz stavka 8. ovoga članka donosi se zaključak protiv kojeg nije dopuštena žalba.

Obveza sudjelovanja poreznog obveznika u provedbi poreznog nadzora

Članak 122.

(1) Porezni obveznik dužan je sudjelovati u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za oporezivanje na način da daje obavijesti, predočava evidencije, poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju i druge isprave ili imenuje osobu koja će to raditi u njegovo ime, o čemu je dužan obavijestiti porezno tijelo najkasnije do datuma početka poreznog nadzora utvrđenog u obavijesti iz članka 120. ovoga Zakona.

(2) Ako obavijesti poreznog obveznika ili imenovane osobe nisu dovoljne, ovlaštena osoba za porezni nadzor može zatražiti od poreznog obveznika da imenuje i druge osobe za davanje obavijesti. Ovlaštena osoba za porezni nadzor može zatražiti obavijesti od drugih zaposlenika poreznog obveznika ili od trećih osoba.

(3) Osobe iz stavka 2. ovoga članka koje daju obavijesti u postupku poreznog nadzora dužne su dati obavijesti ovlaštenoj osobi za porezni nadzor, bez pisanog zahtjeva.

Postupak u slučaju sumnje na porezno kazneno djelo i prekršaj

Članak 123.

Ako se tijekom poreznog nadzora pojavi sumnja da je porezni obveznik počinio kazneno djelo ili prekršaj, porezno tijelo obvezno je podnijeti prijavu nadležnom tijelu.

Izricanje upravnih mjera

Članak 124.

(1) Radi onemogućavanja daljnjeg nezakonitog postupanja i pravilnog uređenja porezno-pravnog odnosa porezno tijelo može rješenjem poreznom obvezniku zabraniti daljnji rad kada:

1. ne izdaje račune prema članku 62. stavcima 1. i 5. ovoga Zakona

2. ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja prema članku 62. stavku 4. ovoga Zakona
 3. ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj prema članku 62. stavku 5. ovoga Zakona
 4. odbija sudjelovati u poreznom postupku i ometa provođenje poreznog postupka
 5. kada se ne odazove na poziv poreznog tijela prema članku 78. ovoga Zakona i kada ne dopusti obavljanje poreznog nadzora prema članku 117. stavku 1. ovoga Zakona.
- (2) Zabrana rada može trajati od osam dana do šest mjeseci.
- (3) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne zadržava izvršenje rješenja.
- (4) Zabrana iz stavka 2. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija u kojima porezni obveznik obavlja djelatnost, kao i pečaćenjem opreme i sredstava koja mu služe za rad. Poslovni prostor ostaje zapečaćen u roku koji je određen bez obzira na promjene pravne osobnosti poreznog obveznika koji obavlja djelatnost u tom poslovnom prostoru.

Pravo poreznog obveznika na obavijest o ishodu poreznog nadzora

Članak 125.

- (1) O ishodu poreznog nadzora, prije sastavljanja zapisnika, treba obaviti zaključni razgovor s poreznim obveznikom ili s osobom koju je imenovao porezni obveznik te raspraviti sporne činjenice, pravne ocjene, zaključke i njihove učinke na utvrđivanje porezne obveze te o tome sačiniti zabilješku.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, zaključni razgovor neće se obaviti:
1. ako tijekom poreznog nadzora nisu utvrđene nepravilnosti ili
 2. ako porezni obveznik razgovor izbjegava ili odbija
 3. u nadzorima fiskalizacije i igara na sreću.

Zapisnik o poreznom nadzoru

Članak 126.

- (1) O poreznom nadzoru sastavlja se zapisnik.
- (2) Zapisnik treba sadržavati:
1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
 2. ime i prezime, OIB odnosno naziv poreznog obveznika
 3. pravni i činjenični temelj
 4. mjesto provođenja i vrijeme trajanja nadzora
 5. imena ovlaštenih osoba koje su nadzor provele
 6. vrste poreza i razdoblje obuhvaćeno nadzorom
 7. opis radnja, činjenica i dokaza provedenih u postupku po kojima su utvrđene nepravilnosti.

- (3) Zapisnik se izdaje u elektroničkom obliku te se potpisuje elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom poreznog tijela i dostavlja u elektronički pretinac poreznog obveznika.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ako se zapisnik ne može izdati u elektroničkom obliku, izdaje se u fizičkom obliku.
- (5) Zapisnik koji nije izdan u elektroničkom obliku mora se voditi uredno, u njemu se ništa ne smije dodati ili mijenjati, precrtana mjesta moraju ostati čitljiva, a ako zapisnik ima više listova, svaka stranica mora biti označena rednim brojem i potpisana.
- (6) Na zapisnik o poreznom nadzoru porezni obveznik ima pravo podnijeti prigovor u roku koji ne može biti kraći od pet dana, a niti dulji od 20 dana, računajući od dana primitka zapisnika.
- (7) Porezni obveznik može se odreći prava na prigovor.
- (8) Porezno tijelo razmotrit će prigovor na zapisnik te ako prigovor ne usvoji, razloge neusvajanja treba navesti u obrazloženju poreznog rješenja.
- (9) Prigovor podnesen izvan roka iz stavka 6. ovoga članka porezno tijelo neće razmatrati.
- (10) Ako su prigovorom iznesene nove činjenice i materijalni dokazi zbog kojih bi trebalo promijeniti činjenično stanje utvrđeno u zapisniku ili izmijeniti prijašnje pravne ocjene, porezno tijelo će o takvim činjenicama i materijalnim dokazima ili novim pravnim ocjenama sastaviti dopunski zapisnik.
- (11) Na dopunski zapisnik ne može se podnijeti prigovor.
- (12) Na temelju činjenica utvrđenih u zapisniku i u dopunskom zapisniku o poreznom nadzoru donosi se porezno rješenje.
- (13) Iznimno od stavka 12. ovoga članka, kada u postupku poreznog nadzora nisu utvrđene nepravilnosti ili je obveznik u prigovoru iznio nove činjenice i dokaze na temelju kojih više ne postoji osnova za izmjenu porezne obveze, donosi se rješenje kojim se postupak obustavlja.
- (14) Rješenja iz stavaka 12. i 13. ovoga članka donose se najkasnije u roku od 60 dana od dana isteka roka za prigovor na zapisnik odnosno od dana uručenja dopunskog zapisnika o poreznom nadzoru, osim kada se rješenje donosi primjenom carinskog zakonodavstva kada se donosi najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za prigovor.
- (15) Na rješenje iz stavka 13. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.
- (16) Iznimno od stavka 12. ovoga članka, u nadzorima fiskalizacije i nadzorima igara na sreću ne donosi se porezno rješenje.
- (17) U slučaju primjene stavka 16. ovoga članka razloge neusvajanja prigovora treba navesti u obrazloženju prekršajnog naloga i optužnog prijedloga u smislu zakona kojim se uređuje prekršajni postupak.
- (18) Ako ovlaštene osobe tijekom poreznog nadzora utvrde činjenice bitne za oporezivanje drugih osoba, tada će o tome obavijestiti nadležno porezno tijelo.

ODJELJAK 11.

PLAĆANJE POREZA I KAMATA PO OSNOVI POREZA*Način i vrijeme plaćanja***Članak 127.**

- (1) Porez i kamate po osnovi poreznog duga uplaćuju se na propisane uplatne račune putem banke.
- (2) Porezi i kamate iz stavka 1. ovoga članka smatraju se plaćeni danom kad je banka kod koje se vode uplatni računi primila uplatu.
- (3) Vraćanje preplaćenog poreza, plaćenog poreza bez pravne osnove i pripadajućih kamata pravnim i fizičkim osobama obavlja se bezgotovinski ili propisanim sredstvima gotovinskog plaćanja.
- (4) Pri povratu poreza i pripadajućih kamata danom plaćanja smatra se:
1. kod bezgotovinskog plaćanja dan kada su sredstva pristigla u korist računa banke vjerovnika
 2. kod gotovinskog plaćanja dan s kojim je za navedenu isplatu terećen račun proračuna.
- (5) Povrat preplaćenog poreza i poreza plaćenog bez pravne osnove zajedno s kamatama porezno tijelo dužno je vratiti osobi koja ga je platila, odnosno osobi kojoj je pravo na povrat poreza ustupljeno.
- (6) Iznimno, povrat iz stavka 5. ovoga članka se neće izvršiti ako je porezno tijelo prethodno utvrdilo da porezni obveznik ima dospjelih, a neplaćenih poreza koje naplaćuje porezno tijelo.

*Redoslijed plaćanja***Članak 128.**

- (1) Ako porezni obveznik duguje poreze, kamate i troškove ovrhe iz uplaćenog iznosa, najprije se naplaćuju kamate i troškovi ovrhe, a nakon toga glavni porezni dug iste vrste poreza. Isto pravilo se primjenjuje i kada porezni obveznik ima pravo na povrat poreza.
- (2) Ako porezni obveznik ima pravo na povrat poreza i kamate, iz isplaćenog iznosa prvo se namiruju kamate, a nakon toga porez.
- (3) U slučaju da je porezno tijelo temeljem provedenog postupka propisanog zakonom kojim se uređuje administrativna suradnja u području poreza zaprimilo informaciju da je tražbina poreznog tijela naplaćena u cijelosti po propisima zemlje članice koja je zahtjev zaprimila, iz naplaćenog iznosa najprije se podmiruje iznos glavnice i kamate za koje je naplata zatražena. Eventualna nastala razlika zaduženih kamata nakon podnošenja zahtjeva i kamata naplaćenih po propisima zemlje članice kojoj je dostavljen zahtjev za naplatu, odnosno razlika nastala zbog primjene različitih tečajeva valuta u kojima se dug naplaćuje otpisuje se.
- (4) Ako porezni obveznik duguje više vrsta poreza, a uplaćeni iznos nije dovoljan za plaćanje ukupnoga poreznog duga, tada se pojedine vrste poreza naplaćuju po redoslijedu njihova dospijea.

(5) Kod iznosa koji dospijevaju istodobno redosljed naplate određuje porezno tijelo.

(6) S uplatom poreznog obveznika u kojoj je naznačena vrsta obveze koja se plaća porezno tijelo postupit će na način propisan u stavcima 1. do 3. ovoga članka ako postoje ranije nepodmirene obveze.

(7) Iznimno, ako se uplata odnosi na podmirenje duga za koji je upisan zalog ili hipoteka, uplatom se naplaćuju najprije kamate pa glavnica duga na koje se zalog ili hipoteka odnosi. Ako uplaćeni iznos nije dovoljan za podmirenje svih vrsta poreza pod zalogom ili hipotekom, pojedine vrste poreza naplaćuju se na način propisan stavkom 2. i 3. ovoga članka.

Prijeboj

Članak 129.

(1) Na prijeboj međusobnih poreznih dugova iz porezno-dužničkog odnosa primjenjuje se Zakon o obveznim odnosima, ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije.

(2) Porezni obveznik može prebijati porezne dugove iz porezno-dužničkog odnosa samo s nespornim ili pravomoćno utvrđenim poreznim obvezama.

(3) Poreznom dužniku koji ima dospjelu tražbinu prema državnom proračunu, a istodobno ima evidentirane obveze na ime poreznog duga, iznos tražbine do iznosa duga obustavit će se radi prijeboja s poreznim dugom.

(4) U slučaju otvaranja stečajnoga postupka nad poreznim dužnikom porezno tijelo može prije prijave tražbine u stečajni postupak, putem jednostrane izjave, izvršiti prijeboj nesporne tražbine, dospjele do dana otvaranja stečajnoga postupka poreznog dužnika s nespornom tražbinom poreznog tijela, dospjelom do dana otvaranja stečajnog postupka, pod uvjetima predviđenim zakonom kojim se uređuje stečajni postupak i zakonom kojim se uređuju obvezni odnosi.

Opće odredbe o kamatama

Članak 130.

(1) Na iznos manje ili više plaćenog poreza obračunavaju se i plaćaju kamate u skladu s posebnim propisom, ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije.

(2) Dospijeće pojedine vrste poreza utvrđuje se posebnim zakonom.

(3) Kamate se obračunavaju od dana dospijeća porezne obveze.

(4) Na iznos dužnih kamata ne obračunavaju se kamate.

(5) Na plaćene poreze bez pravne osnove kamate se obračunavaju počevši s 15-im danom od dana primitka zahtjeva za povrat, ako posebnim propisom nije uređeno drugačije.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, ako je poništeno ili izmijenjeno rješenje ili drugi akt o zaduženju na temelju kojeg je plaćen porez, tada obračun kamata na ukupno plaćeni iznos počinje teći od dana uplate poreznog duga.

(7) Ako se tijekom poreznog nadzora utvrdi razlika porezne obveze, kamata se obračunava od dana kada je tu poreznu obvezu porezni obveznik bio dužan platiti.

*Kamata na porezni dug čije je plaćanje odgođeno***Članak 131.**

- (1) Ako je naplata duga po osnovi poreza odgođena, kamata se obračunava i za vrijeme trajanja odgode.
- (2) Ako je naplata duga po osnovi poreza privremeno odgođena zbog obustave izvršenja konačnoga poreznog akta, kamata se obračunava i za vrijeme obustave izvršenja poreznog akta.

*Prodaja ili otpis poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa***Članak 132.**

- (1) Osim u slučajevima utvrđenima ovim Zakonom, Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog ministra financija donijeti odluku o prodaji ili otpisu poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa.
- (2) Pravima poreznog tijela iz porezno-dužničkog odnosa u postupku koji se provodi prema odredbama zakona kojim se uređuje stečaj potrošača te u postupku predstečajne nagodbe, odnosno predstečajnom i stečajnom postupku, čija vrijednost predmeta, odnosno visina ukupne obveze dužnika prelazi iznos od 1.327.000,00 eura, ovlašten je raspolagati ministar financija.
- (3) Pravima poreznog tijela iz porezno-dužničkog odnosa u postupku koji se provodi prema odredbama Zakona o stečaju potrošača te u postupku predstečajne nagodbe, odnosno predstečajnom i stečajnom postupku, čija vrijednost predmeta, odnosno visina ukupne obveze dužnika ne prelazi iznos od 1.327.000,00 eura, ovlašten je raspolagati čelnik poreznog tijela, odnosno nadležno tijelo određeno zakonom i drugim propisima utemeljenim zakonom.
- (4) U iznimnim slučajevima, kada je to od interesa za Republiku Hrvatsku, o čemu prethodno mišljenje daje tijelo nadležno za upravljanje državnom imovinom, Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra financija, može donijeti odluku o potpunom ili djelomičnom namirenju poreznog duga ustupanjem nekretnina.

ODJELJAK 12.**SREDSTVA OSIGURANJA NAPLATE POREZNOG DUGA***Osiguranje naplate poreznog duga***Članak 133.**

Porezno tijelo može tražiti od poreznog obveznika ili poreznog jamca da dade sredstva osiguranja plaćanja poreza, ako je to uvjet za sklapanje upravnog ugovora.

*Vrste sredstava osiguranja naplate***Članak 134.**

- (1) Naplata poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa može se osigurati:
1. neopozivom garancijom banke ili druge financijske organizacije ovlaštene za obavljanje platnog prometa koju odredi porezno tijelo

2. zalogom vrijednosnih papira – vrijednosnica (vlasničkih i vjerovničkih) i tražbina (uključivo i tražbine po osnovi udjela u kapitalu)
 3. založnim pravom na nekretninama, pokretninama i pravima građenja
 4. jamstvom druge osobe koja ispunjava uvjete navedene u stavku 2. ovoga članka
 5. gotovinskim pologom.
- (2) Osoba koja svojim jamstvom osigurava naplatu poreznog duga mora biti vlasnik imovine koja odgovara visini poreznog duga.
- (3) Skladište robe smatra se dovoljnim osiguranjem za naplatu porezne obveze koju treba platiti na tu robu.

Naplata iz sredstava osiguranja

Članak 135.

U slučaju raskida upravnog ugovora dug poreznog obveznika koji je dao sredstva osiguranja naplate može se naplatiti iz tih sredstava.

POGLAVLJE IV.

OVRŠNI POSTUPAK

ODJELJAK 1.

OPĆE ODREDBE

Pojam ovršnog postupka

Članak 136.

Ovršni postupak u smislu ovoga Zakona dio je porezno-pravnog odnosa u kojem porezno tijelo provodi postupak prisilne naplate poreznog duga na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava.

Načela ovrhe

Članak 137.

- (1) Porezno tijelo dužno je u ovršnom postupku primijeniti one ovršne radnje koje su primjerene u odnosu na visinu poreznog duga.
- (2) Pri provedbi ovrhe porezno je tijelo dužno paziti na dostojanstvo ovršenika.

Ovrhovoditelj i ovršenik

Članak 138.

- (1) Ovrhovoditelj je porezno tijelo koje provodi ovrhu, odnosno na čiji zahtjev nadležno državno odvjetništvo podnosi prijedlog za ovrhu na nekretnini.
- (2) Ovršenik je porezni obveznik ili njegov jamac od kojega se naplaćuje porezni dug iz porezno-dužničkog odnosa.

*Obveza ovršenika***Članak 139.**

- (1) Ovršenik je dužan poreznom tijelu dati podatke o svojoj imovini i dohotku kako bi porezno tijelo moglo izvršiti pripremu ovrhe.
- (2) Ovršenik je na zahtjev poreznog tijela dužan sastaviti popis imovine u kojem će navesti svu svoju pokretnu i nepokretnu imovinu, ima li prema kome novčanu ili koju drugu tražbinu ili kakva prava, ima li na računu i kod koga novčana sredstva, prima li i od koga plaću ili mirovinu.
- (3) Ovršenik će u izjavi potvrditi da su podaci koje je dao točni i potpuni i da ništa od svoje imovine nije zatajio.

*Ovršna i vjerodostojna isprava***Članak 140.**

- (1) Ovrha se provodi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave.
- (2) Ovršne isprave iz stavka 1. ovoga članka jesu:
 1. rješenje o utvrđivanju poreza
 2. obračunska prijava koju porezni obveznik podnosi u propisanim rokovima radi obračuna i iskazivanja obveze uplate poreza, a prema odredbama zakona kojima se uređuje pojedina vrsta poreza
 3. jedinstvena ovršna isprava koja se koristi pri naplati stranih tražbina
 4. druga isprava koja je posebnim zakonom određena kao ovršna isprava
 5. rješenje o ovrsi
 6. upravni ugovor i porezna nagodba.
- (3) Vjerodostojna isprava u smislu stavka 1. ovoga članka jest knjigovodstveni izlist stanja poreznog duga potpisan od ovlaštene osobe poreznog tijela, ili ovjeren elektroničkim potpisom ili elektroničkim pečatom poreznog tijela.

*Rješenje o ovrsi***Članak 141.**

- (1) O provođenju ovrhe donosi se rješenje o ovrsi.
- (2) Rješenje o ovrsi, osim podataka iz članka 58. stavka 4. ovoga Zakona, mora sadržavati i:
 1. naznaku ovršne ili vjerodostojne isprave na temelju koje se ovrha određuje
 2. visinu i vrstu porezne obveze i pripadajućih kamata koje se ovrhom naplaćuju
 3. predmet ovrhe
 4. način provođenja ovrhe
 5. troškove ovrhe i
 6. uputu o pravnom lijeku.
- (3) Rješenje o ovrsi donosi porezno tijelo koje je mjesno nadležno za utvrđivanje i/ili naplatu poreza.

*Žalba i prigovor***Članak 142.**

- (1) Protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju ovršne isprave iz članka 140. stavka 2. ovoga Zakona može se podnijeti žalba u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- (2) Protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju vjerodostojne isprave iz članka 140. stavka 3. ovoga Zakona može se podnijeti prigovor u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- (3) O prigovoru iz stavka 2. ovoga članka odlučuje prvostupanjsko porezno tijelo rješenjem u roku od osam dana od dana zaprimanja prigovora.
- (4) Prigovor iz stavka 2. ovoga članka odgađa izvršenje rješenja o ovrsi do donošenja rješenja po prigovoru.
- (5) Protiv rješenja donesenog na temelju stavka 3. ovoga članka može se podnijeti žalba u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- (6) Žalba na rješenje iz stavka 1. i 5. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja o ovrsi.
- (7) Žalbom na rješenje iz stavka 1. ovoga članka ne može se pobijati zakonitost ovršne isprave.

*Ovrha radi naplate poreznog duga***Članak 143.**

- (1) Ovršenik fizička osoba odgovara za obveze iz porezno-dužničkog odnosa cjelokupnom svojom imovinom.
- (2) Ovršenik trgovačko društvo odgovara za obveze iz porezno-dužničkog odnosa cijelom svojom imovinom.
- (3) Ovršenik trgovac pojedinac odgovara za obveze iz porezno-dužničkog odnosa osobno, uključujući i obveze nastale u obavljanju obrta prije upisa u sudski registar kao trgovca pojedinca, cijelom svojom imovinom.
- (4) Ovrha se provodi u opsegu koji je potreban za namirenje obveze iz porezno-dužničkog odnosa iz cjelokupne imovine poreznog obveznika.

*Ovrha nad imovinom tijela državne uprave***Članak 144.**

- (1) Ovrha nad imovinom tijela državne uprave i suda nije dopuštena.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako je tijelo državne uprave ili sud dužnik poreznog dužnika, ovrha je dopuštena.

*Ovrha na temelju zamolbe***Članak 145.**

Ako porezno tijelo provodi ovrhu na temelju zamolbe drugog tijela državne uprave, tijela jedinice područne (regionalne) samouprave ili tijela jedinice lokalne samouprave, za pravni temelj ovrhe odgovorno je tijelo koje je podnijelo zamolbu.

*Provedba ovrhe***Članak 146.**

- (1) Ovrhu provodi porezno tijelo ako je porezni dug poreznog obveznika dospio.
- (2) Iznimno od stavka 1., Porezna uprava i Carinska uprava kada ne primjenjuje carinsko zakonodavstvo, neće provoditi postupak ovrhe na računima ovršenika ako je iznos poreznog duga manji od iznosa 30,00 eura, koliko iznosi najmanji trošak ovršnog postupka, sukladno članku 170. stavku 3. ovoga Zakona.
- (3) U skladu s načelima ovrhe, Porezna uprava i Carinska uprava kada ne primjenjuje carinsko zakonodavstvo, neće provoditi ovrhu pljenidbom na pokretninama, odnosno podnositi prijedlog za ovrhu na nekretninama ako je iznos poreznog duga manji od iznosa 135,00 eura.

*Obustava ovrhe***Članak 147.**

- (1) Ovrha će se obustaviti po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovršenika:
 1. ako je ovršna isprava nakon pravomoćno dovršenog postupka preinačena, ukinuta ili poništena
 2. ako prestanu prava i obveze iz porezno-dužničkog odnosa
 3. ako nema osnove za nastavak postupka zbog razloga iz članka 156. ovoga Zakona.
- (2) Ovrha će se obustaviti na prijedlog nadležnog tijela druge države koja je zatražila pomoć pri naplati tražbine sukladno propisima kojima se uređuje međunarodna pomoć pri naplati.
- (3) Ovrhu porezno tijelo može obustaviti i u slučajevima:
 1. ako porezno tijelo sukladno propisu kojim se uređuje stečaj potrošača sklopi izvensudski sporazum, sudsku nagodbu na pripremnom ročištu odnosno ako se otvori postupak stečaja potrošača
 2. ako se otvori stečajni postupak
 3. ako rješenje o potvrdi plana restrukturiranja u predstečajnom postupku postane pravomoćno
 4. ako se odgodi izvršenje rješenja o utvrđivanju poreza
 5. ako tijelo koje provodi ovrhu, sukladno zakonu kojim je propisana provedba ovrhe na novčanim sredstvima, prestane izvršavati osnovu za plaćanje
 6. ako je predmet ovrhe u postupku ovrhe prodan ili je propao.
- (4) Ovrha se obustavlja rješenjem koje postaje izvršno danom donošenja.
- (5) Iznimno od ovoga članka, ovrha se ne može obustaviti u odnosu na carine na koje se primjenjuju propisi kojima se uređuje sustav vlastitih sredstava Europske unije.

*Otpis dospjeloga poreznog duga***Članak 148.**

- (1) Tražbina s osnove poreza koja se ne može naplatiti ni u postupku ovrhe otpisuje se kao nenaplativa:

1. ako je ovršenik umro, a nije ostavio pokretnina ni nekretnina iz kojih se može naplatiti dug po osnovi poreza
 2. ako postoji pravomoćno rješenje o zaključenju stečajnog postupka nad pravnom osobom ili ako je ista informacija razmijenjena između sudskog registra i poreznog tijela elektroničkim putem
 3. ako postoji pravomoćno rješenje o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi, odnosno pravomoćno rješenje o potvrdi plana restrukturiranja u predstečajnom postupku kojim je utvrđeno da se dug otpisuje
 4. ako postoji pravomoćno rješenje o brisanju iz sudskog registra
 5. ako se u stečajnom postupku nad dužnikom pojedincem ispune pretpostavke za oslobođenje od preostalih obveza propisane zakonom kojim se uređuje stečajni postupak
 6. ako postoji sklopljeni izvansudski sporazum, sudska nagodba na pripremnom ročištu, odnosno po pravomoćnom rješenju suda o oslobođenju od preostalih obveza u postupku stečaja potrošača kojim je utvrđeno da se dug otpisuje
 7. ako se u sudskom postupku ili postupku mirnog rješenja spora sklopi nagodba, tražbina će se otpisati kao nenaplativa.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka tražbina se neće otpisati ako za nju postoji porezno jamstvo ili je naplata tražbine osigurana založnim ili kakvim drugim sličnim pravom.
- (3) Ako protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi iz stavka 1. točke 2. i 4. ovoga članka bude podnesen zahtjev za plaćanje s osnove poreznog jamstva prema ovom Zakonu te s osnove pogodovanja vjerovniku, tražbina poreznog tijela od ovršenika će se ponovno evidentirati.
- (4) Ako bi izvršenje naplate poreznog duga dovelo u pitanje osnovne životne potrebe dužnika, odnosno ovršenika i članova njegova kućanstva, porez se može iznimno, na njegov zahtjev, otpisati u cijelosti ili djelomice.
- (5) O otpisu dospeloga poreznog duga iz stavka 4. ovoga članka, na osnovi pisanog i obrazloženog zahtjeva dužnika, odnosno ovršenika koji se podnosi poreznom tijelu nadležnom prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu dužnika, odnosno ovršenika, rješenjem odlučuje čelnik poreznog tijela.
- (6) Porezna uprava i Carinska uprava provest će godišnji sistemski otpis duga za koji je s 1. siječnjom tekuće godine nastupila zastara prava na naplatu.

Vođenje sporno naplativih dugovanja u poreznim evidencijama

Članak 149.

- (1) Porezno tijelo ima obvezu praćenja sporno naplativih dugovanja po osnovi poreznog duga u svojim evidencijama.
- (2) Porezni dug smatrat će se sporno naplativim:
1. ako se ne može naplatiti čak ni u postupku ovrhe, a još nije nastupila zastara prava na naplatu
 2. ako porezni obveznik – fizička osoba koja se preselila na nepoznato mjesto, ili je od strane suda proglašena nestalom, ili joj je oduzeta poslovna sposob-

- nost, nije ostavila ili nema imovinu iz koje se porezni dug može naplatiti, a još nije nastupila zastara prava na naplatu
3. ako nije plaćen u roku od pet godina nakon isteka kalendarske godine u kojoj je porezna obveza utvrđena
 4. ako je porezni dužnik pokrenuo postupak predstečajne nagodbe, odnosno predstečajni postupak
 5. ako je nad poreznim dužnikom pokrenut stečajni postupak, odnosno stečaj potrošača
 6. od dana smrti poreznog obveznika do pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju.
- (3) Evidentiranje sporno naplativog duga u skladu s ovim člankom ne utječe na zakonske postupke vezane uz ove porezne obveze.

Otpis neznatnog poreznog duga

Članak 150.

- (1) Dospjeli porezni dug poreza za svaku pojedinu vrstu poreza, koji na dan 31. prosinca tekuće godine ne prelazi iznos od 1,50 eura, otpisat će se po službenoj dužnosti.
- (2) Porezno tijelo izvršit će otpis duga do 15. veljače tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.
- (3) U primjeni carinskog zakonodavstva Carinska uprava kao porezno tijelo izuzima se iz obveze otpisa neznatnog poreznog duga prema odredbama ovog članka.

Primjena drugih zakona

Članak 151.

Ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije, na ovrhu se primjenjuje zakon kojim se uređuje ovršni postupak i zakon kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima.

ODJELJAK 2.

OVRHA PLJENIDBOM NA POKRETNINAMA, TRAŽBINAMA I DRUGIM IMOVINSKIM PRAVIMA

Predmet ovrhe

Članak 152.

- (1) Ovrha se može provesti na novčanoj tražbini ovršenika, pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima te na nekretninama.
- (2) Radi osiguranja naplate poreza, u postupku ovrhe može se upisati zalog i/ili hipoteka na pokretninama i/ili nekretninama ovršenika.
- (3) Pljenidba je ovršna radnja koja se poduzima u postupku ovrhe kada su predmet pljenidbe:
 1. novčana sredstva po svim računima i oročenim novčanim sredstvima
 2. tražbine ovršenika, osim nepljenjivih tražbina (članak 155.)

3. pljenidba vlasničkih i vjerovničkih vrijednosnih papira
4. pljenidba tražbine na temelju udjela u kapitalu
5. pljenidba pokretnina, osim onih koje se ne mogu plijeniti (članak 160.)
6. pljenidba na imovinskim pravima.

Pljenidba novčanih sredstava ovršenika na računima

Članak 153.

- (1) Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika obavlja se dostavom osnove za plaćanje Financijskoj agenciji sukladno odredbama zakona kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima.
- (2) Financijska agencija po primitku rješenja o ovrsi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave i naloga za provedbu ovrhe iz stavka 4. ovoga članka, sukladno ovom Zakonu, odmah izdaje nalog za prijenos novčanih sredstava na račun ovrhovoditelja naznačen u osnovi za plaćanje.
- (3) Rješenje o ovrsi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave doneseno sukladno odredbama ovoga Zakona Financijska agencija izvršava bez odgode po izvršnosti rješenja.
- (4) Iznimno od odredaba ovoga Zakona koje se odnose na ovršni postupak, u postupcima u kojima je vrijednost porezne obveze utvrđena rješenjem do 660,00 eura, ako porezni obveznik u roku iz rješenja kojim je utvrđena obveza ne uplati naznačeni iznos, porezno tijelo može, nakon što rješenje postane izvršno, radi naplate iznosa iz rješenja i pripadajućih zakonskih zateznih kamata i troškova podnijeti Financijskoj agenciji nalog za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima po računima poreznog obveznika sukladno posebnom zakonu.
- (5) Nalog za provedbu ovrhe smatra se osnovom za plaćanje sukladno propisu kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima i dostavlja se Financijskoj agenciji s učinkom pravomoćnog rješenja o ovrsi.

Pljenidba tražbine ovršenika

Članak 154.

- (1) Ako je predmet pljenidbe dospjela novčana tražbina ovršenika, tada će ovrhovoditelj naložiti dužniku ovršenika da dužni iznos u roku od osam dana umjesto ovršeniku uplati u korist propisanih uplatnih računa radi plaćanja poreznog duga ovršenika. Primjerak rješenja o ovrsi s nalogom mora se dostaviti i ovršeniku.
- (2) Ako dužnik ovršenika u roku od osam dana od dana primitka naloga nije osporio tražbinu iz stavka 1. ovoga članka, a niti izvršio nalog poreznog tijela, porezno tijelo će donijeti rješenje o pljenidbi njegovih novčanih sredstava u skladu s člankom 153. ovoga Zakona. U rješenju o pljenidbi tražbine treba naznačiti broj računa i druge podatke potrebne za pravilnu uplatu i evidentiranje tako naplaćenog poreza.
- (3) Ako tražbina ovršenikova dužnika u trenutku kada je ovršenikov dužnik primio nalog iz stavka 1. ovoga članka nije dospjela, po njezinoj dospelosti dužan je navedeni iznos uplatiti u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(4) Tražbine po osnovi mjenica i drugih vrijednosnih papira (vrijednosnica) koje se mogu prenijeti naleđem (indosamentom) plijene se na način da ih ovrhovoditelj uzme u posjed.

(5) Na pljenidbu tražbine koju poslodavac ima prema zaposleniku na temelju danih robnih, potrošačkih i drugih kredita odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o pljenidbi plaće.

(6) Ako je predmet pljenidbe dospjela novčana tražbina ovršenika-zaposlenika, tada će ovrhovoditelj rješenjem naložiti ovršenikovu dužniku-poslodavcu da plaću ovršenika isplati u korist propisanih uplatnih računa, uzimajući u obzir izuzeća propisana člankom 155. ovoga Zakona. Primjerak rješenja dostavlja se ovršeniku-zaposleniku i ovršenikovu dužniku-poslodavcu.

(7) Ako ovršenikov dužnik-poslodavac u roku od osam dana od primitka rješenja iz stavka 6. ovoga članka nije osporio tražbinu ovršenika-zaposlenika, a pri isplati plaće nije izvršio nalog poreznog tijela, porezno tijelo će donijeti rješenje o pljenidbi njegovih novčanih sredstava u iznosu dospjelih tražbina ovršenika-zaposlenika u skladu s člankom 153. ovoga Zakona.

(8) Novčane tražbine ovršenika-zaposlenika mogu se plijeniti iako nisu dospjele.

Nepljenjive tražbine

Članak 155.

U postupku ovrhe ne mogu se plijeniti ovršenikove tražbine za koje su zakonom kojim se uređuje ovršni postupak ili posebnim propisom propisana izuzeća i ograničenja od ovrhe.

Obveza očitovanja dužnika ovršenika

Članak 156.

(1) Dužnik ovršenika mora ovrhovoditelja u roku od osam dana od dana primitka rješenja o ovrsi na tražbini ovršenika obavijestiti o tome:

1. priznaje li tražbinu kao utemeljenu
2. koja prava prema tražbini polažu druge osobe
3. je li i zbog kojih prava tražbina već zaplijenjena za druge vjerovnike.

(2) Ako dužnik ovršenika u roku iz stavka 1. ovoga članka ospori tražbinu, a dug nije plaćen, prvostupanjsko tijelo dužno je provjeriti navode dužnika ovršenika te o prigovoru odlučiti rješenjem.

(3) Na prigovor i postupak odlučivanja po prigovoru iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 142. ovoga Zakona.

(4) Ako se rješenjem prigovor odbije ili odbaci, ovrha se nastavlja protiv ovršenikova dužnika kao ovršenika.

Pljenidba vlasničkih i vjerovničkih vrijednosnih papira (vrijednosnica)

Članak 157.

(1) Zaplijenjeni vlasnički i vjerovnički vrijednosni papiri (vrijednosnice), pod uvjetom da kotiraju, prodaju se na burzi, a ako ne kotiraju, prodaju se na slobodnom tržištu.

(2) Ako zaplijenjeni vlasnički i vjerovnički papiri (vrijednosnice) ne kotiraju na burzi, njihova prodaja mora se oglasiti u dnevnom tisku.

Pljenidba tražbine na temelju udjela u kapitalu

Članak 158.

- (1) Pljenidbi podliježu i tražbine na temelju udjela u kapitalu.
- (2) Javna prodaja tražbina na temelju udjela u kapitalu obvezatno se objavljuje u dnevnom tisku.

Pljenidba pokretnina

Članak 159.

- (1) Pokretnine koje su kod ovršenika ovrhovoditelj popisuje i plijeni (pljenidbeni popis). Pokretnine osim novca, dragocjenosti i vrijednosnih papira (vrijednosnica) ostavljaju se kod ovršenika, ako se time ne ugrožava ovrha. Zaplijenjene pokretnine koje ostaju kod ovršenika treba označiti stavljanjem pečata ili na drugi način.
- (2) Ovršenikove pokretnine koje se nalaze u posjedu treće osobe popisuju se i plijene prema odredbama stavka 1. ovoga članka.
- (3) Ako treća osoba ne pristane na popis i predaju stvari ovršenika, porezno tijelo donosi rješenje s nalogom za predaju stvari ovršenika.
- (4) Ako treća osoba u roku od osam dana ne izvrši nalog poreznog tijela, porezno tijelo će se naplatiti iz imovine treće osobe.
- (5) Ako ovršenik namjerno ili krajnjom nepažnjom uništi, ošteti ili otuđi popisane stvari, ovrhovoditelj će podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu.
- (6) Ovrhovoditelj je po pisanom sudskom nalogu ovlašten pretražiti stambene prostorije. Ovrhovoditelj je ovlašten pretražiti poslovne prostorije i spremnike te naložiti otvaranje zaključanih vrata, ako to zahtijeva svrha ovrhe.
- (7) Ako u provedbi ovrhe u stambenim ili poslovnim prostorijama nije nazočan ovršenik ili član njegove obitelji ili njegov zaposlenik, ovrhovoditelj mora kao svjedoke pozvati dvije punoljetne osobe.

Pokretnine koje se ne mogu plijeniti

Članak 160.

Ne mogu biti predmetom pljenidbe:

1. odjeća, cipele, rublje i drugi predmeti za osobnu uporabu, posteljina, posuđe, pokućstvo, štednjak, hladnjak, televizor, radijski prijamnik i druge stvari za kućanstvo ako ih ovršenik i članovi njegova kućanstva trebaju za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba
2. hrana i ogrjev za potrebe ovršenika i članova njegova kućanstva
3. radna i rasplodna stoka, poljoprivredni strojevi i drugo radno oruđe koje ovršenik kao poljoprivrednik treba za rad na svom gospodarstvu, te sjeme za uporabu i hranu za stoku potrebnu do sljedećeg razdoblja prinosa žetve, kosidbe i sl.

4. knjige i druge stvari koje ovršenik treba za obavljanje svoje znanstvene, umjetničke ili druge djelatnosti
5. alat, oruđe, strojevi i drugi predmeti koji su ovršeniku-fizičkoj osobi koja samostalno obavlja djelatnost nužni za obavljanje njegove upisane djelatnosti, te sirovine i pogonsko gorivo za tri mjeseca.

Prava trećih osoba

Članak 161.

- (1) Ako ovršenik izjavi da su popisane pokretnine vlasništvo treće osobe, a za to ne pruži dokaze ni on ni treća osoba, ovrhovoditelj može popisati i te predmete, ali je tu treću osobu dužan uputiti da podnese tužbu sudu u roku od osam dana od dana dostave obavijesti o popisu radi dokazivanja svoga prava vlasništva. Ako u tom roku ne podnese dokaz da je tužba podnesena sudu, ovrha će se nastaviti kao da nije bilo prigovora.
- (2) Podnošenjem tužbe sudu u roku određenom u stavku 1. ovoga članka obustavlja se prodaja popisanih stvari do okončanja sudskog postupka.
- (3) Treća osoba koja se ne nalazi u posjedu stvari ne može prigovoriti pljenidbi na temelju založnog ili povlaštenog prava. Ta osoba može tražiti namiru iz utrška, bez obzira na to je li njezina tražbina dospjela ili nije.

Zapisnik o popisu i procjeni pokretnina

Članak 162.

- (1) O popisu i procjeni pokretnina ovrhovoditelj vodi zapisnik u kojem mora navesti sve potrebne podatke i druge pojedinosti koje su se dogodile tijekom popisivanja. Pljenidbeni popis sastavni je dio zapisnika. Ovrhovoditelj procjenom utvrđuje vrijednost pokretnina koje se plijene. Ta se vrijednost određuje kao cijena koja bi se mogla postići na javnoj prodaji. U zapisnik se mora unijeti nalog o zabrani prava raspolaganja zaplijenjenim pokretninama.
- (2) Zapisnik o popisu i procjeni pokretnina potpisuju ovrhovoditelj, ovršenik, odnosno punoljetni član njegova kućanstva, nazočni svjedoci i druge službene osobe koje su bile nazočne popisivanju.
- (3) U slučaju da ovršenik nije nazočan popisu ili ako odbije potpisati zapisnik i razlog odbijanja, to se mora zapisnički utvrditi.

Javna prodaja pokretnina

Članak 163.

- (1) Zaplijenjene se pokretnine javno prodaju. Ako je zaplijenjena lako kvarljiva roba, ovrhovoditelj može u nazočnosti ovršenika unovčiti takvu robu neposrednom pogodbom.
- (2) Javna prodaja pokretnina se oglašava. Oglas mora sadržati obavijesti o mjestu, datumu, vremenu i načinu prodaje, kao i opis predmeta i njihovih početnih cijena.
- (3) Oglas o javnoj prodaji pokretnina mora se vidno istaknuti na mjestu gdje će se obaviti prodaja. Oglas se mora dostaviti ovršeniku najmanje pet dana prije dana koji je određen za javnu prodaju.

(4) Ako je procijenjena vrijednost pokretnina koje se javno prodaju veća od 66.361,40 eura, oglas se mora objaviti u dnevnom tisku.

Obavljanje javne prodaje

Članak 164.

- (1) U javnoj prodaji kao kupci ne mogu sudjelovati ovršenik i službene osobe koje su zaposlene u poreznim tijelima.
- (2) Porezno tijelo može uvjetovati sudjelovanje na javnoj prodaji polaganjem jamčevine u iznosu do 20 % procijenjene vrijednosti popisane imovine.
- (3) Pokretnine se prodaju po najvišoj ponuđenoj cijeni.
- (4) Ako na prvoj javnoj prodaji nije pristigla niti jedna ponuda te se pokretnine ne unovče po cijeni koja ne smije biti niža od dvije trećine njihove vrijednosti utvrđene procjenom, može se u roku od najmanje pet dana odrediti druga javna prodaja.
- (5) Na drugoj javnoj prodaji stvari se mogu prodati po cijeni koja ne može biti niža od polovine vrijednosti utvrđene procjenom. Ako se pokretnine ne prodaju niti na drugoj javnoj prodaji, porezno tijelo može odlučiti o načinu prodaje.

Zapisnik o javnoj prodaji

Članak 165.

- (1) O javnoj prodaji ovrhovoditelj je dužan voditi zapisnik. U zapisnik se unose svi podaci o načinu i tijeku prodaje.
- (2) Zapisnik o izvršenoj javnoj prodaji pokretnina dostavlja se ovršeniku u roku od tri dana od dana izvršene prodaje.

Pljenidba na imovinskim pravima

Članak 166.

- (1) Za pljenidbu imovinskih prava primjenjuju se odredbe o pljenidbi nad pokretninama i tražbinama, osim ako se radi o imovinskim pravima koja su predmet ovrhe nad nekretninama.
- (2) Učinci pljenidbe nastupaju u trenutku kada je ovršeniku priopćena zabrana raspolaganja imovinskim pravima.

Učinak pljenidbe

Članak 167.

- (1) Porezno tijelo pljenidbom stječe založno pravo na zaplijenjenoj imovini.
- (2) Primjerak rješenja o ovrsi kojim se nalaže pljenidba dostavlja se tijelu nadležnom za vođenje upisnika propisanih odredbama zakona kojim se uređuje ovršni postupak, odnosno drugoga posebnog zakona kojim se uređuje vođenje upisnika stvari ili prava radi provedbe zabilježbe ovrhe.
- (3) Založno pravo po osnovi ranije pljenidbe ima prednost pred založnim pravom po osnovi kasnije pljenidbe.

*Prestanak obveze iz poreznog jamstva***Članak 168.**

Obveza iz poreznog jamstva prestaje kad se porezni dug u cijelosti naplati od poreznog obveznika ili poreznog jamca.

*Provođenje ovrhe nad nekretninama***Članak 169.**

Prijedlog za ovrhu na nekretninama i prijedlog za provedbu mjera osiguranja na nekretninama nadležnom sudu podnosi nadležno državno odvjetništvo, na zahtjev Porezne uprave, odnosno Carinske uprave.

*Troškovi ovrhe i osiguranja***Članak 170.**

- (1) Troškove ovrhe i osiguranja snosi ovršenik. Ako ima više ovršenika, oni su solidarni dužnici.
- (2) Troškovi koji nisu utvrđeni ovršnim rješenjem utvrđuju se posebnim rješenjem u roku od osam dana od nastanka.
- (3) Najmanji iznos troškova ovrhe i osiguranja iznosi 30,00 eura i naplaćuje se u postupku ovrhe.

ODJELJAK 3.**MJERE OSIGURANJA***Pljenidba radi osiguranja naplate***Članak 171.**

- (1) Ako porezno tijelo u tijeku postupka dokaže da postoji vjerojatnost da porezni obveznik ili porezni jamac onemogućiti naplatu još nedospjelog iznosa poreza, mogu se poduzeti mjere za osiguranje naplate.
- (2) Mjere osiguranja naplate sastoje se u zabrani raspolaganja novčanim sredstvima na računima poreznog obveznika, u popisu pokretnina, tražbina i drugih imovinskih prava, zabrani raspolaganja tražbinama poreznog obveznika, oduzimanjem pokretnina i predbilježbi založnog prava na nekretnini.
- (3) Mjere osiguranja naplate iz stavka 2. ovoga članka mogu se poduzeti radi naplate neutvrđenog iznosa porezne obveze čim je pokrenut postupak utvrđivanja ako porezno tijelo dokaže vjerojatnost da bi porezni obveznik mogao onemogućiti naplatu.
- (4) Mjere osiguranja naplate iz stavka 2. ovoga članka mogu se poduzeti radi naplate neutvrđenog iznosa porezne obveze ako poduzetnik ne vodi poslovne knjige ili ne dostavlja porezne prijave.
- (5) Pljenidba radi osiguranja naplate može se odgoditi ili obustaviti ako porezni obveznik osigura plaćanje sredstvima osiguranja plaćanja iz članka 134. stavka 1. ovoga Zakona.
- (6) Postupak osiguranja može se provoditi najduže do 30 dana od dana nastupanja uvjeta za ovrhu. U slučaju da su nastupile okolnosti zbog kojih se osiguranje

više ne može provoditi, postupak osiguranja se obustavlja, a Financijskoj agenciji nalaže se zaplijenjena sredstva vratiti na račun protivnika osiguranja.

(7) Kada nastupe uvjeti za ovrhu radi naplate osigurane tražbine, porezno tijelo istim će rješenjem obustaviti postupak osiguranja, odrediti ovrhu te naložiti Financijskoj agenciji prijenos sredstava zaplijenjenih po rješenju o osiguranju radi namirenja tražbine iz rješenja o ovrsi.

(8) U slučaju iz stavka 7. ovoga članka, ako tražbina iz rješenja nije namirena iz prenesenih zaplijenjenih sredstava, rješenje o ovrsi za preostali iznos tražbine zadržava prednosni red koji je steklo rješenje o osiguranju.

(9) Provedbom mjere osiguranja predlagatelj osiguranja stječe založno pravo, osim u slučaju iz stavaka 3. i 4. ovoga članka.

POGLAVLJE V.

POSEBNE ODREDBE O POSTUPKU UTVRĐIVANJA ZLOUPORABE PRAVA

Utvrđivanje zlouporabe prava u porezno-dužničkom odnosu

Članak 172.

(1) Postupak utvrđivanja zlouporabe prava iz porezno-dužničkog odnosa je dio poreznog postupka koji porezno tijelo po službenoj dužnosti pokreće i provodi nad osobama koje u skladu s člankom 32. ovoga Zakona odgovaraju kao porezni jamci radi provjere i utvrđivanja činjenica koje ukazuju na postupanje koje ima obilježje zlouporabe prava, a koje za posljedicu ima nemogućnost podmirenja obveza iz porezno-dužničkog odnosa.

(2) Postupak utvrđivanja zlouporabe prava iz porezno-dužničkog odnosa osoba koje u skladu s člankom 32. ovoga Zakona odgovaraju kao porezni jamci, provodi se po saznanju za postojanje indicija da je izvršena zlouporaba prava.

(3) Postupak naplate od poreznog jamca provest će se u slučaju nemogućnosti naplate poreznog duga od poreznog obveznika primjenom svih oportunističkih mjera prisilne naplate.

Ovlaštene osobe

Članak 173.

(1) Postupak utvrđivanja zlouporabe prava iz porezno-dužničkog odnosa provode ovlašteni službenici službe za ovršni postupak i porezni revizori.

(2) Osim osoba iz stavka 1. ovoga članka, za obavljanje pojedinih zadataka čelnik poreznog tijela može ovlastiti i druge stručno osposobljene osobe.

Dopustivost provedbe postupka utvrđivanja zlouporabe prava

Članak 174.

(1) Postupak utvrđivanja zlouporabe prava može se obavljati kod svih poreznih obveznika i drugih osoba koje raspolažu činjenicama i dokazima bitnima za odlučivanje.

(2) Postupak utvrđivanja zlouporabe prava može se obavljati za razdoblje za koje nije nastupila zastara prava na utvrđivanje poreza i kamata te zastara prava na naplatu poreza.

Predmet postupka utvrđivanja zlouporabe prava

Članak 175.

(1) U postupku utvrđivanja zlouporabe prava utvrđuje se da li osoba nad kojom se postupak provodi:

1. koristi društvo za to da bi postigla cilj koji joj je inače zabranjen
2. koristi društvo da bi oštetila porezno tijelo
3. protivno zakonu upravlja imovinom društva kao da je to njezina imovina ili imovina povezanih društava ili osoba
4. u svoju korist ili u korist neke druge osobe umanju imovinu društva, iako je znala ili mogla znati da neće moći podmiriti svoje obveze
5. sklapa pravne poslove ili raspolaže imovinom društva na način opisan u članku 31. ovoga Zakona.

(2) Ako je poduzetnik fizička osoba, postupak utvrđivanja zlouporabe prava može obuhvaćati i one činjenice koje nisu u vezi s njegovom gospodarskom djelatnošću.

(3) Postupak utvrđivanja zlouporabe prava kod društava kapitala ili društava osoba obuhvaća i provjeru odnosa bitnih za oporezivanje između člana društva i samog društva.

Obavijest o postupku utvrđivanja zlouporabe prava

Članak 176.

(1) Obavijest o postupku utvrđivanja zlouporabe prava mora biti dostavljena poreznom obvezniku najkasnije osam dana prije početka postupka.

(2) Iznimno, stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako bi se time ugrozila svrha postupka. U tom slučaju obavijest se predaje poreznom obvezniku neposredno prije početka postupka.

(3) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora se izdati u pisanom obliku te mora sadržavati:

1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
2. ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika kome se upućuje
3. pravni i činjenični temelj
4. predmet postupka ili druge radnje koje će se provesti u postupku
5. razdoblje koje je predmet postupka
6. datum početka postupka
7. obvezu sudjelovanja poreznog obveznika u postupku i pravne posljedice zbog ometanja postupka ili odbijanja sudjelovanja i davanja obavijesti
8. potpis ovlaštene osobe ili elektronički potpis ili elektronički pečat poreznog tijela.

*Zapisnik o utvrđivanju zlouporabe prava***Članak 177.**

- (1) U postupku utvrđivanja zlouporabe prava sastavlja se zapisnik.
- (2) Zapisnik treba sadržavati:
 1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
 2. ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika
 3. pravni i činjenični temelj
 4. imena ovlaštenih osoba koje su provele postupak
 5. opis radnja, činjenica i dokaza provedenih u postupku po kojima su utvrđene zlouporabe prava.

Zapisnik se mora voditi uredno, u njemu se ništa ne smije dodati ili mijenjati, prekrižena mjesta moraju ostati čitljiva, a ako zapisnik ima više listova, svaka stranica mora biti označena rednim brojem i potpisana.

- (3) Na zapisnik porezni obveznik ima pravo podnijeti prigovor u roku koji ne može biti kraći od pet dana, a niti dulji od 20 dana, računajući od dana primitka zapisnika.
- (4) Porezno tijelo dužno je razmotriti prigovor na zapisnik, te ako prigovor ne usvoji, razloge neusvajanja treba navesti u obrazloženju poreznog rješenja.
- (5) Ako su prigovorom iznesene nove činjenice i materijalni dokazi zbog kojih bi trebalo promijeniti činjenično stanje utvrđeno u zapisniku ili izmijeniti prijašnje pravne ocjene, porezno tijelo će o takvim činjenicama i materijalnim dokazima ili novim pravnim ocjenama sastaviti dopunski zapisnik. Na dopunski zapisnik ne može se podnijeti prigovor.
- (6) Na temelju činjenica navedenih u zapisniku i u dopunskom zapisniku u slučaju iz stavka 5. ovoga članka donosi se rješenje.
- (7) Rješenje iz stavka 6. ovoga članka donosi se najkasnije u roku od 60 dana od dana uručenja zapisnika ili dopunskog zapisnika.

POGLAVLJE VI.

PRAVNI LIJEK*Dopustivost i podnošenje žalbe***Članak 178.**

- (1) Protiv poreznog akta kojim je odlučeno o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa može se podnijeti žalba.
- (2) Žalba se može podnijeti i onda kada žalitelj istakne kako o njegovu zahtjevu za donošenjem poreznog akta nije donesena odluka u propisanom roku.
- (3) Protiv rješenja kojim je odlučeno o žalbi može se podnijeti tužba nadležnom sudu.
- (4) Podnesena tužba ne odgađa izvršenje poreznog akta.

*Pravo na podnošenje žalbe***Članak 179.**

Žalbu na porezni akt može podnijeti svaka osoba o čijim se pravima ili obvezama odlučivalo u prvostupanjskom poreznom postupku i svaka osoba koja za to ima pravni interes.

*Žalbeni rok***Članak 180.**

Žalba se podnosi u roku od trideset dana od dana primitka poreznog akta.

*Podnošenje žalbe***Članak 181.**

- (1) Žalba se podnosi nadležnom drugostupanjskom poreznom tijelu, a predaje neposredno ili poštom preporučeno, odnosno izjavljuje na zapisnik prvostupanjskom poreznom tijelu. Dovoljno je da je iz žalbe razvidno tko je žalitelj i koji se porezni akt pobija.
- (2) Žalba podnesena u roku, a predana nenadležnom tijelu, ne može se odbaciti kao nepravodobna.
- (3) U žalbi treba navesti porezni akt protiv kojega se podnosi žalba i žalbene razloge zbog kojih se zahtijeva poništenje, izmjena ili ukidanje toga poreznog akta, te dokaze kojima se žalba obrazlaže.
- (4) Žalitelj mora žalbu potpisati, a u slučaju podnošenja žalbe u elektroničkom obliku potpisuje ju na način propisan člankom 74.a stavkom 3. ovoga Zakona.

*Postupanje prvostupanjskog tijela po žalbi***Članak 182.**

- (1) Ako žalba nije dopuštena, nije podnesena od ovlaštene osobe ili nije podnesena u roku, prvostupanjsko porezno tijelo žalbu će odbaciti.
- (2) Protiv rješenja o odbacivanju žalbe može se podnijeti žalba.
- (3) Prvostupanjsko porezno tijelo će porezni akt izmijeniti tijekom postupka po žalbi:
 1. ako ocijeni da je žalba opravdana i nije nužno provoditi novi ispitni postupak
 2. ako ocijeni da je provedeni postupak bio nepotpun, a to je moglo biti od utjecaja na rješavanje
 3. ako žalitelj u žalbi iznosi takve činjenice i dokaze koji bi mogli biti od utjecaja na drukčije rješavanje stvari
 4. ako je žalitelju moralo biti omogućeno da sudjeluje u postupku
 5. ako je žalitelj propustio sudjelovati u postupku, ali je u žalbi opravdao to propuštanje.
- (4) Prvostupanjsko porezno tijelo će u žalbenom postupku žalbu usvojiti i novim poreznim aktom zamijeniti porezni akt koji se žalbom pobija, i to:

1. u slučaju iz stavka 3. točke 1. ovoga članka bez provođenja dopunskog postupka
 2. u slučaju iz stavka 3. točaka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka uz provođenje dopunskog postupka.
- (5) Protiv novoga poreznog akta porezni obveznik može podnijeti žalbu.
- (6) Novi porezni akt može se izmijeniti do donošenja odluke o žalbi.

Tijelo nadležno za rješavanje o žalbi

Članak 183.

O žalbi protiv poreznog akta koji je donijelo prvostupanjsko porezno tijelo odlučuje nadležno drugostupanjsko porezno tijelo određeno zakonom.

Sudionici žalbenog postupka

Članak 184.

U žalbenom postupku sudjeluju:

1. žalitelj
2. osoba pozvana da sudjeluje u postupku.

Poziv na sudjelovanje u postupku

Članak 185.

- (1) Drugostupanjsko porezno tijelo po službenoj dužnosti ili na temelju zahtjeva poreznog obveznika uključit će u postupak one osobe čiji bi pravni interes mogao odlukom poreznog tijela biti pogođen, a prije svega osobe koje, uz poreznog obveznika, jamče za njegov porezni dug. Prije nego što porezno tijelo uključi navedene osobe u postupak mora omogućiti podnositelju žalbe da se o toj činjenici očituje.
- (2) Osobi pozvanoj na sudjelovanje u postupku treba priopćiti sve zahtjeve i izjave ostalih sudionika. Ta osoba ima pravo očitovati se, davati izjave o činjenicama i postavljati vlastite zahtjeve u okviru žaliteljevih zahtjeva.

Pravni učinak žalbe

Članak 186.

- (1) Žalba odgađa izvršenje pobijanoga poreznog akta do dostave rješenja o žalbi.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, žalba ne odgađa izvršenje pobijanog poreznog akta koji je donesen neposrednim rješavanjem na temelju članka 87. ovoga Zakona.

Odustanak od žalbe

Članak 187.

Podnositelj žalbe može odustati od žalbe sve do otpreme rješenja o žalbi.

*Privremeno prekidanje postupka***Članak 188.**

- (1) Ako rješenje o žalbi potpuno ili djelomično ovisi o prethodnom pitanju koje je predmet sudskog spora ili je u nadležnosti drugog tijela državne uprave, nadležno drugostupanjsko porezno tijelo može zaključkom privremeno prekinuti postupak do okončanja sudskog spora ili do donošenja odluke nadležnog tijela državne uprave.
- (2) Za vrijeme trajanja privremenog prekida postupka iz stavka 1. ovoga članka ne teku zastarni rokovi.

*Žalbeni postupak i izvedba dokaza***Članak 189.**

- (1) Nadležno drugostupanjsko porezno tijelo dužno je ispitati zakonitost pobijanog poreznog akta u cijelosti. Ako drugostupanjsko porezno tijelo utvrdi da je pobijani porezni akt nezakonit, poništiti će porezni akt i samo riješiti stvar.
- (2) Iznimno, kad je za donošenje novog poreznog akta, obzirom na prirodu stvari, nužno rješavanje prvostupanjskog poreznog tijela, a drugostupanjsko porezno tijelo utvrdi da rješenje treba poništiti, dostavit će predmet na ponovno rješavanje prvostupanjskom poreznom tijelu.
- (3) Nadležno drugostupanjsko porezno tijelo može odlučiti zbog složenosti sporne stvari ili ako ocijeni da je to potrebno radi boljeg razjašnjavanja stanja stvari, da će se u postupku po žalbi izvoditi dokazi.
- (4) Ako nadležno drugostupanjsko porezno tijelo u slučaju iz stavka 2. ovoga članka izvodi dokaze, poreznom obvezniku uputit će se poziv za sudjelovanje u postupku. Neodazivanje pozivu poreznog obveznika ne zadržava rad drugostupanjskoga poreznog tijela.
- (5) Ako se pobijani porezni akt izmijeni prije donošenja rješenja o žalbi, tada predmetom postupka po žalbi postaje i novi porezni akt.
- (6) Rješenje o žalbi porezno tijelo mora donijeti i dostaviti stranci najkasnije u roku od dva mjeseca računajući od dana predaje žalbe.

*Mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi s upravnim sporom***Članak 190.**

- (1) Porezno tijelo protiv čijeg je rješenja pravodobno podnesena tužba nadležnom sudu može do okončanja spora poništiti ili izmijeniti svoje rješenje iz onih razloga iz kojih bi sud mogao poništiti to rješenje.
- (2) Poništavanje ili izmjena rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izvršiti samo ako se na taj način otklanja nezakonitost rješenja i ako se time porezni obveznik ne dovodi u lošiji položaj.
- (3) Porezno rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se poreznom obvezniku i nadležnom sudu.

*Troškovi postupka***Članak 190.a**

U poreznim postupcima svaki sudionik porezno-pravnog i porezno-dužničkog odnosa snosi svoje troškove, osim ako je ovim Zakonom propisano drukčije.

POGLAVLJE VII.

PREKRŠAJNE ODREDBE*Porezni prekršaj***Članak 191.**

- (1) Porezni prekršaj je povreda poreznog propisa koja je kao prekršaj propisana ovim Zakonom i posebnim zakonima o pojedinim vrstama poreza.
- (2) Prekršajni postupak u prvom stupnju vodi i rješenje o prekršaju donosi vijeće za prekršajni postupak u Poreznoj upravi, odnosno u nadležnom područnom uredu Carinske uprave.
- (3) Ministar financija, na prijedlog ravnatelja Porezne uprave, može imenovati više vijeća za prekršajni postupak u Poreznoj upravi.
- (4) Vijeće za prekršajni postupak ima predsjednika i dva člana koje na prijedlog ravnatelja Porezne uprave imenuje ministar financija.
- (5) Predsjednik vijeća za prekršajni postupak predsjedava i rukovodi radom vijeća.
- (6) Za predsjednika vijeća za prekršajni postupak može se imenovati osoba koja je diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.
- (7) Vijeće za prekršajni postupak može ovlastiti člana vijeća za vođenje postupka i donošenje odluka tijekom postupka, osim donošenja odluke o prekršaju.
- (8) O žalbi na rješenje doneseno u prvostupanjskom prekršajnom postupku rješava Visoki prekršajni sud, osim ako Prekršajnim zakonom nije propisano drugačije.
- (9) Na prekršajni postupak koji vodi porezno tijelo primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona.

*Najteži porezni prekršaji***Članak 192.**

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se pravna osoba:
 1. ako ne izdaje račune (članak 62. stavak 1. i 5.)
 2. ako ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način, a naplaćuje ih gotovinom ili ne iskazuje ili ne iskazuje potpuno i/ili točno i/ili pravodobno i/ili uredno (članak 62. stavak 4.)
 3. ako ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema poreznim propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj (članak 62. stavak 5.)
 4. ako knjiženja i druga evidentiranja u poslovnim knjigama ne obavlja potpuno ili točno ili pravodobno ili uredno (članak 66. stavak 1.)

5. ako poslovne knjige, druge evidencije i knjigovodstvene isprave ne čuva u rokovima propisanim zakonom (članak 66. stavak 18.)
 6. ako ne uruči ispis elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća i drugih podataka koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, ili ne omogući pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili ne omogući pristup podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice ili ne omogući pristup i nadzor računalnog ili drugog elektroničkog sustava i baza podataka, odnosno ako ne osigura podatke na propisani način, ili ne osigura odgovarajuću zaštitu, tajnost i cjelovitost podataka ili ne dostavi šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere (članak 67. stavak 1., 2.i 4.)
 7. ako ne osigura čuvanje podataka u elektroničkom obliku, ako ne dopusti pristup podacima u elektroničkom obliku, ako ne osigura čitljivost izvornih podataka bez obzira na okolnosti promjene opreme korištenih sustava ili programa, ako ne osigura njihovo pravilno spremanje i čuvanje za propisano razdoblje, ako ne omogući pristup elektronički vođenim poslovnim knjigama, evidencijama, izvješćima i drugim podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice i u slučajevima kada se čuvaju u elektroničkom obliku kod drugih osoba ili u drugim zemljama, ako ne pohrani i čuva podatke u obliku koji dopušta nadzor u razumnom vremenu ili ako ne omogući kopiranje mrežnih podataka, podataka na internetu i podataka sa računala i druge opreme (članak 67. stavak 5.)
 8. ako odbije sudjelovati u poreznom postupku (članak 69. i članak 71.)
 9. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela (članak 78.)
 10. ako ne predoči poslovne knjige, evidencije, poslovnu dokumentaciju i druge isprave na zahtjev poreznog tijela (članak 81. stavak 1.)
 11. ako ne dostavi Poreznoj upravi u zakonom propisanom roku ili na njezin zahtjev podatke o prometu računa u eurima i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta, slobodnih zanimanja i građana, uključivo i podatke o prometu tekućih računa i štednih uloga (članak 114. stavak 1. i 2.)
 12. ako ne dopusti obavljanje poreznog nadzora (članak 117. stavak 1.).
- (2) Novčanom kaznom od 1320,00 do 39.810,00 eura za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.
- (3) Novčanom kaznom od 130,00 do 5300,00 eura za prekršaj iz stavka 1. točke 8. i 9. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 5300,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovog članka, kaznit će se za prekršaj pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 3980,00 do 92.900,00 eura, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 53.080,00 eura, fizička osoba novčanom kaznom u

iznosu od 260,00 do 5300,00 eura a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1060,00 do 6630,00 eura.

(6) Utvrđeni višak gotovine koji nije iskazan preko naplatnog uređaja oduzet će se kao imovinska korist, a povodom prekršaja opisanog u stavku 1. točki 2. ovoga članka.

Teži porezni prekršaji

Članak 193.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 39.810,00 eura kaznit će se pravna osoba:

1. ako kao pružatelj usluga pristupa internetu ne blokira pristup sadržaju prema nalogu o zabrani rada koji izdaje nadležno tijelo putem nadležne regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (članak 44. stavak 4.)
2. ako pružatelj platnih usluga ne onemogući bez odgađanja izvršenje platne transakcije u korist poslovnih subjekata koji nedozvoljeno obavljaju gospodarsku djelatnost putem interneta, na osnovu podataka objavljenih na mrežnim stranicama Porezne uprave o poslovnim subjektima koji određenu gospodarsku djelatnost obavljaju u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje ta djelatnost (članak 44.a stavci 2. i 3.)
3. ako netočno vodi evidencije ili je za iskazane isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja utvrđen manjak gotovine (članak 62. stavci 4. i 5.)
4. ako evidencije o dnevnom gotovinskom prometu ne vodi na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju ili ne osigurava dostupnost evidencija poreznom tijelu (članak 66. stavak 6.)
5. ako poslovne knjige i druge evidencije ne vodi u skladu s načinom oporezivanja (članak 66. stavak 8.)
6. ako pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektroničkom obliku ne osigura raspoložive, čitljive i sustavne podatke (članak 66. stavak 9.)
7. ako ne prijavi činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze u zakonskom roku (članak 68. stavak 4.)
8. ako ne podnese poreznu prijavu na poziv poreznog tijela (članak 73. stavak 2.)
9. ako ne podnese poreznu prijavu poreznom tijelu u propisanom roku (članak 73. stavak 4.)
10. ako uz poreznu prijavu ne priloži dokumentaciju sukladno poreznim propisima (članak 74. stavak 3.)
11. ako ne podnese elektroničkim putem poreznu prijavu ili druge podatke potrebne za oporezivanje (članak 74. stavak 6.)
12. ako ne omogući pristup i preuzimanje dokumenata koji su pohranjeni u elektroničkom obliku (članak 74. stavak 9.)
13. ako ne izvrši ispravak prijave u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke kada je temeljem činjenica utvrđenih rješenjem poreznog nadzora ili drugog tijela nužno izvršiti ispravak prijave ili ako ne izvrši ispravak prijave u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke (članak 76. stavak 7. i 8.)

14. ako na zahtjev poreznog tijela ne dostavi podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja (članak 79. stavak 1.)
15. ako ne omogući obavljanje poreznog nadzora ovlaštenoj osobi za provođenje nadzora na njezin zahtjev (članak 121. stavak 4.)
16. ako ne sudjeluje u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za njegovo oporezivanje na način da ne da obavijesti i ne predoči poslovnu dokumentaciju na zahtjev poreznog tijela, ne imenuje osobu koja će to raditi u njegovo ime (članak 122. stavak 1.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 26.540,00 eura za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 do 3980,00 eura za prekršaj iz stavka 1. točaka 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 14. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 3980,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj pravna osoba novčanom u iznosu od 1060,00 do 53.080,00 eura, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 39.810,00 eura, fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 5300,00 eura, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 6630,00 eura.

Lakši porezni prekršaji

Članak 194.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 26.540,00 eura kaznit će se pravna osoba:
1. ako poslovne knjige i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom ne čuva na mjestu propisanom zakonom (članak 66. stavak 9.)
 2. ako na početku poslovanja i krajem svake poslovne godine ne popiše svu imovinu i obveze (članak 66. stavak 14.)
 3. ako ne popiše imovinu i obveze pri promjenama cijena dobara ili prilikom statusnih promjena ili prestanka obavljanja djelatnosti ili prilikom otvaranja postupka stečaja ili likvidacije (članak 66. stavak 15.)
 4. ako na zahtjev poreznog tijela ne stavi na raspolaganje dokumentaciju o elektroničkom sustavu korištenom za vođenje poslovnih knjiga, evidencija i izvješća na propisani način (članak 67. stavak 7.)
 5. ako ne prijavi činjenicu stjecanja većinskog udjela ili činjenicu da je u sustavu povezanih društava, u propisanom roku (članak 68. stavak 2. i 4.)
 6. ako ne prijavi činjenicu promjene većinskog vlasnika u propisanom roku (članak 68. stavak 3. i 4.)
 7. ako ne dostavi poreznom tijelu podatke o osobi i ovlašteniku za koje vodi račun, čuva ili kao zalog uzima vrijednosti ili ustupa pretinac (članak 72.)
 8. ako u poreznoj prijavi iskaže netočne ili neistinite podatke (članak 74. stavak 2.)

9. ako ne izda poreznom obvezniku dokumentaciju potrebnu za poreznu prijavu (članak 74. stavak 4.)
 10. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela radi davanja obavijesti usmeno na službenom mjestu poreznog tijela (članak 79. stavak 4.)
 11. ako na traženje poreznog tijela ne dostavi obavijest u pisanom obliku ili obavijest ne dostavi pravodobno (članak 79. stavak 7.)
 12. ako ometa očevid (članak 82. stavak 1.)
 13. ako kao ovršenik koji na zahtjev poreznog tijela ne da podatke ili da netočne i nepotpune podatke o svojoj imovini i dohotku (članak 139.)
 14. Financijska agencija, ako ne postupi u skladu s člankom 153. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 130,00 do 13.270,00 eura za prekršaj iz stavka 1. točke 1. do 5. i 7. do 14. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.
- (3) Novčanom kaznom od 20,00 do 2650,00 eura za prekršaj iz stavka 1. točke 8., 10., 11. i 12. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 2650,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se za prekršaj pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 530,00 do 39.810,00 eura, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 26.540,00 eura, fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 50,00 do 3980,00 eura, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 530,00 do 3980,00 eura.

POGLAVLJE VIII.

OVLASTI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 195.

Uvjete, način i postupak odlučivanja o pravima poreznog tijela iz porezno-dužničkog odnosa u predstečajnom i stečajnom postupku propisuje Uredbom Vlada Republike Hrvatske.

POGLAVLJE IX.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 196.

(1) Ovlašćuje se ministar financija da u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona donese pravilnike iz članka 9. stavka 3., članka 10. stavka 4., članka 19. stavka 6., članka 38. stavka 2., članka 67. stavka 11., članka 68. stavka 5., članka 70. stavka 3., članka 74. stavka 10., članka 76. stavka 9., članka 79. stavka 10. i članka 104. stavka 13.

(2) Pravilnici doneseni na temelju odredbi Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13., 26/15. i 44/16.) ostaju na snazi do stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka, i to:

- Pravilnik o postupanju u dobroj vjeri sudionika porezno-pravnog odnosa, gospodarskoj cjelini te obrascima prijave činjenica za koje postoji obveza prijavljivanja i izjave o izvorima stjecanja imovine (»Narodne novine«, br. 59/09.)
- Pravilnik o obvezujućim mišljenjima, ispravku prijave, statističkim izvješćima i poreznoj nagodbi (»Narodne novine«, br. 78/15. i 16/16.)
- Pravilnik o utvrđivanju visine nagrada i naknada troškova zastupniku po službenoj dužnosti (»Narodne novine«, br. 59/09.)
- Pravilnik o obliku, sadržaju, roku i načinu dostave poslovnih knjiga, evidencija i izvješća koji se čuvaju u elektroničkom obliku (»Narodne novine«, br. 59/09.)
- Pravilnik o podnošenju poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem (»Narodne novine«, br. 51/11. i 62/11. – ispravak)
- Pravilnik o uvjetima, načinu i postupku prijetoja potraživanja prema državnom proračunu s poreznim dugom (»Narodne novine«, br. 15/13.).

(3) Do stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka ostaje na snazi Pravilnik o načinu odobravanja i ukidanja posebnog statusa poreznom obvezniku u svrhu promicanja dobrovoljnog ispunjenja obveza (»Narodne novine«, br. 67/15.) koji je donesen na temelju Zakona o Poreznoj upravi (»Narodne novine«, br. 148/13. i 141/14.).

Članak 197.

(1) Postupci pokrenuti do stupanja na snagu ovoga Zakona prema odredbama Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13., 26/15. i 44/16.), osim postupaka pokrenutih na temelju glave VIII. i IX. Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13., 26/15. i 44/16.), dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, postupci za utvrđivanje zastare započeti po zahtjevu poreznog obveznika prema odredbama Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13., 26/15. i 44/16.) u kojima je do 1. siječnja 2017. nastupila relativna zastara dovršit će se prema odredbama toga Zakona. Postupci u kojima je do 1. siječnja 2017. nastupila apsolutna zastara prema odredbama Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13., 26/15. i 44/16.) dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Postupci pokrenuti prema odredbama glave VIII. i IX. Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13., 26/15. i 44/16.) dovršit će se prema odredbama zakona kojim se uređuje administrativna suradnja.

Članak 198.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Opći porezni zakon (»Narodne novine«, br. 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13., 26/15. i 44/16.).

Članak 199.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2017.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 106/2018

Članak 48.

(1) Ministar financija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik iz članka 43. stavka 6. dodanog člankom 6. ovoga Zakona, članka 44. stavka 7. dodanog člankom 7. ovoga Zakona, članka 58. stavka 11. dodanog člankom 11. ovoga Zakona, članka 66. stavka 19. dodanog člankom 14. ovoga Zakona i članka 74.a stavka 5. dodanog člankom 16. ovoga Zakona.

(2) Odredbe Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 30/17.) ostaju na snazi.

Članak 49.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2019.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 121/2019

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 9.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2020.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 32/2020

Članak 2.

Ovlašćuje se ministar financija uskladiti Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 45/19.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 42/2020

Članak 2.

Ovlašćuje se ministar financija uskladiti Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 45/19. i 35/20.) s odredbama ovoga Zakona u roku od osam dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 114/2022**Članak 11.**

Ministar financija uskladit će Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 45/19., 35/20., 43/20., 50/20., 70/20., 74/20., 103/20., 114/20., 144/20., 2/21., 26/21., 43/21., 106/21. i 144/21.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 12.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 152/2024**Članak 29.**

Ministar financija uskladit će Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, br. 45/19., 35/20., 43/20., 50/20., 70/20., 74/20., 103/20., 114/20., 144/20., 2/21., 26/21., 43/21., 106/21., 144/21. i 156/22.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 30.

Ministarstvo financija će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti vrednovanje ovoga Zakona.

Članak 31.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2025., osim odredbe članka 7. ovoga Zakona koja stupa na snagu 1. siječnja 2026.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 151/2025**Članak 9.**

Ministar financija uskladit će Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (»Narodne novine« br. 45/19., 35/20., 43/20., 50/20., 70/20., 74/20., 103/20., 114/20., 144/20., 2/21., 26/21., 43/21., 106/21., 144/21., 156/22. i 16/25.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 10.

Obveza sastavljanja i podnošenja statističkog izvješća iz članka 79. stavka 9. Općeg poreznog zakona (»Narodne novine« br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114/22. i 152/24.) za 2025. godinu o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama treba se izvršiti do 28. veljače 2026. za obveznike poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema propisu kojim se uređuje porez na dohodak ili do 30. travnja 2026. za obveznike poreza na dobit prema propisu kojim se uređuje porez na dobit odnosno drugog roka ako je poreznom obvezniku odobreno drugačije porezno razdoblje sukladno propisu kojim se uređuje porez na dobit.

Članak 11.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2026., osim članka 8. stavaka 15. do 20. koji su dodani člankom 1. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.